gemeente
Barneveld

Zaaknr. 1082331

Collegevoorstel

Onderwerp:
voorstel betreffende zienswijze ontwerp Omgevingsivisie en -verordening Gaaf Gelderland

Gevraagde beslissing:

1. In te stemmen met het door de Regio FoodValley namens de gemeente Barneveld verzenden van bijgevoegde brief als zienswijze op de ontwerp Omgevingsvisie en –verordening 'Gaaf Gelderland'
2. De zienswijze ter kennisname aan te bieden aan de raad in de rubriek B.

Raad
☑ Ter kennisname naar de raad
Nummer beleidsproduct:
☐ Op overzicht Bestaand beleid (website)

Datum: 9 juli 2018 Steller: H.M. Smit/ J. Berkvens

Afd: Afdeling B&D Aantal bijlagen 3

Afd.hoofd: B. Komdeur Portefeuille A. de Kruijf

Openbaarheid
Besluit (voorblad) openbaar: ⦿ Ja ○ Nee, zie beslispunt :
Groentje openbaar: ⦿ Ja ○ Nee, zie beslispunt :
Bijlagen openbaar: ⦿ Ja ○ Nee, vermelden op bijlage

	Akkoord	Bespreken	Aantekeningen
Secretaris			
Burgemeester			
Wethouder A. de Kruijf			
Wethouder P.J.T. van Daalen			
Wethouder A.H. van de Burgwal			
Wethouder D. J. Dorrestijn-Taal			

Beslissing burgemeester en wethouders : 19 JULI 2018
Conform Advies

Nummer op besluitenlijst: 29/07

1. Inleiding
De Omgevingsvisie en –verordening van de provincie Gelderland liggen ter inzage van 14 juni 2018 tot en met 9 augustus 2018. Gedurende deze periode is er de mogelijkheid om een zienswijze in te dienen.
Het Regiobestuur van Regio FoodValley (RFV) wil gebruik maken van deze mogelijkheid en heeft een (concept) zienswijze opgesteld. De definitieve reactie vanuit RFV wordt ter kennisname aan de gemeenteraad aangeboden.

2. Beoogd effect
Door het versturen van bijgevoegde brief maakt Regio FoodValley gebruik van de gelegenheid om te reageren.

3. Argumenten
1.1 Omgevingsvisie en –verordening aanleiding voor een aantal opmerkingen
Ondanks dat de hoofdlijn van de omgevingsvisie en –verordening wordt onderschreven hebben wij vanuit Regio FoodValley een aantal aandachtspunten. De belangrijke opmerkingen hebben betrekking op de wijze waarop AgroFood in de visie is opgenomen en de vertaling van het Plussenbeleid in de verordening.

1.2 Gezamenlijk staan we sterker
Eén reactie namens de acht gemeenten in Regio FoodValley komt krachtiger over als afzonderlijke reacties vanuit de betrokken gemeenten. Daarnaast komen de Barneveldse aandachtspunten voldoende terug in de regionale reactie waardoor het niet nodig is als gemeente apart te reageren.

4. Kanttekeningen
In de brief is een voorbehoud gemaakt voor eventuele aanvullende opmerkingen vanuit het regiobestuur en de gemeenteraden. De ter inzage termijn tijdens het zomerreces biedt geen ruimte om de raden erbij te betrekken. In september 2018 worden voor de raden en waterschappen infobijeenkomsten georganiseerd door de statencommissie Invoering Omgevingswet. Door een voorbehoud in de zienswijze op te nemen is er ruimte om in september nog eventueel aanvullende aandachtspunten vanuit het Regiobestuur en de gemeenteraad in te brengen.

5. Financiën
N.v.t.

6. Uitvoering

Planning:

Communicatie:

Evaluatie/controle

7. Bijlagen
1. Concept Zienswijze
2. Ontwerp Omgevingsvisie Gaaf Gelderland
3. Concept-omgevingsverordening Gelderland

regiofood valley

Provincie Gelderland
T.a.v. Gedeputeerde Staten
Postbus 9090
6800 GX Arnhem

uw kenmerk:	uw brief van:	ons kenmerk:	behandeld door:	doorkiesnummer:	e-mailadres:
-	-	18/FV/	H.M. Smit	06-127 439 56	hm.smit@barneveld.nl

onderwerp: Pro-forma zienswijze Ontwerp omgevingsvisie en –verordening 'Gaaf Gelderland'

bijl.: -

datum: XX juli 2018

Geacht College,

Wij hebben met veel belangstelling kennis genomen van de ontwerp omgevingsvisie 'Gaaf Gelderland' en de bij deze visie behorende verordening die nu ter inzage liggen. De visie bevat veel aanknopingspunten voor een toekomstgerichte ontwikkeling van Gelderland en – meer specifiek daarbinnen - onze regio.

Zoals bekend, spannen de acht in de Regio FoodValley samenwerkende gemeenten zich in om het woon-, werk- en leefklimaat in de regio duurzaam te optimaliseren. Dit doen wij door krachten te bundelen en door in samenwerking met vele partners in en buiten de regio projecten uit te voeren.
U bent mede-partner bij het realiseren van onze ambities op het gebied van kennis en innovatie als het gaat om AgroFood. In verschillende projecten, waaronder de doorontwikkeling en bereikbaarheid van de campus van Wageningen UR, de kennisas Ede-Wageningen, de Aanpak Luchtkwaliteit, het VAB-programma, de Regiodeal en Regio's van de toekomst, trekken wij samen met u én andere stakeholders op om onze ambities te realiseren. Deze werkwijze komt terug in de 'Doe-principes' voor inzet en uitvoering van de omgevingsvisie. Graag werken wij de komende tijd vol enthousiasme met u verder aan de gebiedsgerichte uitwerking van 'Gaaf Gelderland' voor Regio FoodValley en worden wij als regio en de afzonderlijke gemeenten graag betrokken bij het opstellen van de uitvoeringsprogramma's.

Tegen die achtergrond gaan wij in deze zienswijze op een aantal zaken meer specifiek in.

Pro-forma zienswijze: voorbehoud Regiobestuur & gemeenteraden

Wij betreuren het dat de periode van ter inzage legging tijdens het zomerreces een goede bestuurlijke afstemming van onze zienswijze onmogelijk maakt. Onze zienswijze is daarom onder voorbehoud van eventueel aanvullende opmerkingen vanuit de Regiobestuursvergadering op 7 september aanstaande. Ook is het voor onze colleges niet mogelijk om de zienswijze voor te leggen aan de gemeenteraden. Ook ten aanzien hiervan maken wij daarom een voorbehoud.

Ontwerp Omgevingsvisie

Algemeen
De visie op hoofdlijnen waarbij de nadruk op samenwerking ligt, spreekt ons aan. De uitgelichte thema's zijn echter voornamelijk nog sectoraal gericht. Wij missen een meer integrale analyse van Gelderland in relatie tot haar omgeving. Hoe bepalen de ontwikkelingen in de aanpalende gebieden mede onze toekomst? Daarbij valt te denken aan de Randstad, Flevoland, Noord-oost Brabant, NoordRijn Westfalen. Welke positie heeft/wil Gelderland hebben en wat betekent dit voor de ruimte en infrastructuur? Dat geldt ook voor de ontwikkelingen op Europees en nationaal niveau en de rol vanuit Gelderland in de Nationale Omgevingsvisie (NOVI). Voor onze regio geldt dit in het bijzonder, omdat

drie gemeenten tot de provincie Utrecht behoren. Hierdoor is de noodzaak tot afstemming en maatwerk tussen Gelderland en Utrecht evident.

Agrofood

Regio FoodValley is met Wageningen UR hét kennishart van de Nederlandse agrofood sector. Wij herkennen en onderschrijven van harte de aandacht die in de visie wordt gegeven aan het topcluster. Echter, in de agrarische sector is het noodzakelijk dat een aantal transities gaat plaatsvinden, gericht op duurzame, natuurinclusieve en circulaire productie. Om de internationale concurrentiepositie van Nederland te behouden op het gebied van agrofood én daarbij voorop te lopen in het realiseren van noodzakelijke transities, is het voor Regio FoodValley ook cruciaal dat er een sterke, innovatieve primaire sector binnen en buiten de regio blijft bestaan. Alleen op die manier kunnen de kennispartijen binnen de regio nieuwe stappen zetten in dierwelzijn, circulariteit en natuurinclusieve productie. Om deze transitie mogelijk te maken is het van belang dat agrariërs de ruimte krijgen om hun bedrijfsvoering aan te passen, waarbij rekening wordt gehouden met de omgeving. Het op ontwikkeling gerichte, regionale beleidskader menukaart is hier een voorbeeld van. Maar er is meer nodig om de ontwikkeling naar een circulaire en natuurinclusieve landbouw, een gezonde leefomgeving en inzet op eiwittransitie mogelijk te maken. Hiervoor is het van belang dat er bij de uitwerking van de omgevingsvisie en verordening voor Regio FoodValley ruimte is om te experimenteren. Dit regionale maatwerk vullen wij graag samen met u in.

Wij constateren dat de ontwerp omgevingsvisie nog onvoldoende recht doet aan het belang van de ketenbenadering in de agrarische sector en de kansen die er in Gelderland en specifiek Regio FoodValley zijn om optimaal gebruik te maken van de sterke concentratie van zoveel ketenpartners en kennisinstellingen, waarmee innovaties op het gebied van agrofood én de gewenste transitie en verduurzaming van de primaire sector gerealiseerd en aan de wereld getoond kunnen worden. Juist door deze concentratie en uitstraling kunnen wij het vestigingsklimaat voor research, toeleverende en verwerkende bedrijvigheid blijven optimaliseren. De status van de aanduidingen op de visieschetsen is onduidelijk. Op pagina 36 'Visieschets voor het gesprek over Biodiversiteit' staat dat Regio FoodValley inzet op 'verbeteren balans veehouderij en natuur'. Dit vinden wij wel een heel eenzijdige en negatieve benadering. 'Inzetten op een klimaatneutrale, natuurinclusieve, duurzame landbouw' zouden wij beter vinden passen bij de opgaven waar wij iedere dag opnieuw aan werken.

Werklocaties

Veel economische ambities zijn in de ontwerpvisie abstract weergegeven en onderschrijven wij. In aanvulling hierop hebben wij de behoefte aan een ruimtelijke vertaling in de sfeer van de uitbreidingsruimte voor bedrijvenlocaties waarbij de regionale Visie Werklocaties voor ons een uitgangspunt is. Wij stellen vast dat de algemeen geldende modelmatige behoefteraming voor bedrijventerreinen voor onze regio niet goed werkt, gezien onze ligging en bevolkingsgroei. Wij pleiten daarom voor maatwerk per regio.

Positief vinden wij de aandacht voor de maakindustrie en de logistieke sector. Zeker vanuit onze gemeenten bezien, maar ook voor de totale regio, zijn dit belangrijke sectoren.

De aandacht voor de kleinere binnensteden als economische dragers lijkt onderbelicht; denk hierbij aan opgaven op het gebied van revitalisering, het tegengaan van leegstand, retail-ontwikkelingen, het aanjagen van vrijetijdseconomie etc. Daarnaast merken wij op dat in het kader van het provinciale beleid wordt gewerkt aan regionale visies voor perifere detailhandel. Hoewel wij het principe van vrije marktwerking en vestiging omarmen, hebben wij behoefte aan een provinciale visie op de vestiging van zeer grote perifere detailhandelsformules (zoals Hornbach, Bauhaus) die door hun omvang een duurzaaam structuurontwrichtende uitwerking kunnen hebben binnen en tussen regio's.

Mobiliteit

Regio FoodValley ziet bereikbaarheid als randvoorwaarde voor een ondernemende, duurzame en vitale regio. De ruimtelijke en economische ontwikkelingen in de Regio FoodValley zijn van directe invloed op de mobiliteit in de Regio. Dit brengt zowel uitdagingen als kansen met zich mee op het gebied van Openbaar Vervoer, fiets en auto. Er liggen uitdagingen om de bereikbaarheid van de regio zo optimaal mogelijk te houden met zo min mogelijk belasting van de leefomgeving en kansen o.a. op het gebied van technologie en duurzaamheid. Op dit moment zijn wij in de regio op het gebied van mobiliteit bezig met de actualisatie van de netwerkvisie en het opstellen van een (nieuwe) bereikbaarheidsagenda. Voor onze regio zijn de aanpak van de aansluiting A1/A30 en de Rijnbrug bij Rhenen urgent. Daarnaast spelen er opgaven op het gebied van de OV bereikbaarheid (IC's, ICE, Valleilijn en Rijnlijn) en fiets.

Lelystad Airport
De regio erkent de economische potenties van de ontwikkeling van Lelystad Airport. Wel vragen wij aandacht voor de negatieve effecten van de aan- en afvliegroutes op het woon- en leefklimaat. Wij stellen ons op het standpunt dat de ontwikkeling van Lelystad Airport pas doorgang kan vinden nadat hiervoor een acceptabele oplossing is gevonden.

Wonen
In Regio FoodValley is de dynamiek op de regionale woningmarkt hoog. De verkoopprijzen stijgen en het aantal verkochte huizen in de regio neemt toe. Krimp lijkt tot 2040 nog niet aan de orde te zijn. De recent verschenen vastgoedmarktmonitor voor Regio FoodValley bevestigt dat de druk op de woningmarkt als gevolg van een positief migratiesaldo (m.n. vanuit de Randstad) hoog is. Het op peil houden van de woningbouwproductie in de Regio Utrecht en Amersfoort is voor RFV dan ook een belangrijk aandachtspunt. Op het gebied van wonen liggen er uitdagingen zoals het vinden van kwalitatieve goede nieuwe bouwlocaties en het verduurzamen van bestaande woningen en de zorgbehoefte bij de kleine huishoudens. Regio FoodValley werkt hierbij samen met provincies Gelderland en Utrecht, woningcorporaties en marktpartijen en heeft hiervoor een Regionale Woonagenda 2.0 opgesteld.
Vertrekpunt in de omgevingsvisie is het bouwen binnen stedelijk gebied, benutten van bestaande gebouwen en pas als er geen nadere mogelijkheden zijn uitbreiden aan de rand van dorp of stad (omgevingsvisie hoofdstuk 7). Wij zien hier – zeker in de centrumgebieden – een spanningsveld met de tevens door u genoemde opgave voor een klimaatbestendige inrichting en gezonde leefomgeving. De beleidsconsequentie van de inzet op bouwen binnen bestaand stedelijk gebied kan zijn dat de klimaatveerkracht van stedelijk gebied afneemt omdat er dan minder ruimte overblijft voor water en groen. Het is van belang dat hiervoor voldoende aandacht is bij het invullen van de verstedelijkingsopgave.
Daarnaast zouden wij graag de visie van de provincie zien op het vraagstuk van enerzijds een aantrekkelijke woningmarkt en anderzijds de schaarste aan ruimte. Hoe maak je een goede afweging tussen de opgaven aan woningen, het bedienen van de juiste doelgroepen op de woningmarkt en het inzetten van de ruimte voor wonen, groen en/ of spelen?

Ontwerp Omgevingsverordening

Plussenbeleid versus Menukaart
Op 15 juni 2018 heeft ons Regiobestuur ingestemd met de Menukaart. De komende maanden wordt deze ter vaststelling aan onze acht gemeenteraden voorgelegd. De menukaart bevat onder andere de uitwerking van het Plussenbeleid voor Regio FoodValley en is - net als het Plussenbeleid - in nauw overleg met u tot stand gekomen. Het verbaast ons dan ook dat de concept verordening in Artikel 2.32 Specifieke regionale beleidsregels onder andere voor RFV zijn opgenomen. Dit sluit niet goed aan op onze Aanpak Luchtkwaliteit waarbij al aanvullende eisen worden gesteld. Wij vinden deze regel daarom niet passen binnen de in de omgevingsvisie opgenomen 'Doe-principes' 'zelf en samen' waar dit– ons inziens – onder valt.

Wonen
Wij vragen aandacht voor de benodigde flexibiliteit met betrekking tot de woningbouwafspraken, om het ons en andere Gelderse regio's mogelijk te maken effectief aan te kunnen sluiten bij ontwikkelingen op de woningmarkt.

Kassenbeleid
De teksten in de ontwerp-omgevingsverordening die betrekking hebben op glastuinbouw gaan voorbij aan de situatie in onze regio, waarbij tal van bedrijven en instellingen beschikken over kasruimte specifiek voor onderwijs en voor speur en ontwikkeling (S&O). Het KennisAsgebied van Ede-Wageningen – hét kennishart van Nederland op het gebied van land- en tuinbouw – beschikt door de aanwezigheid van WageningenUR en diverse andere bedrijven en instellingen over een unieke kennispropositie op het gebied van de AgroFood. Een aantal van deze bedrijven en instellingen heeft voor het uitvoeren van onderwijs en activiteiten S&O kassen en glasopstanden nodig. Door onze regio wordt op deze nabijheid gewezen omdat deze kassen een (letterlijk) onlosmakelijk onderdeel vormen van de onderwijs en onderzoeksfaciliteiten in FoodValley. Wij vragen u rekening te houden met de huidige situatie van kassen en hun betekenis voor onderwijs, onderzoek en ontwikkeling in

FoodValley. Voor een nadere toelichting verwijzen wij u naar de bijgevoegde memo van de gemeente Wageningen.

Kruimelregeling
Over de wijze waarop de kruimelregeling en omgevingsvergunning uitgebreide procedure is opgenomen in de verordening hebben wij technische vragen gesteld. Wij gaan er vanuit dat u nog eens goed kijkt naar de opgenomen regeling.

Wij zijn uw reactie met belangstelling tegemoet.

Met vriendelijke groet,

namens het regiobestuur Regio FoodValley

Rene Verhulst
Voorzitter

Gert Boeve
Directeur Regio FoodValley

CC: Provinciale Staten Gelderland

Gaaf Gelderland

Ontwerp omgevingsvisie

provincie Gelderland

Inhoud

1 Gaaf Gelderland 3

2 Ons doel: gezond, veilig, schoon en welvarend 7

3 Waarde toevoegen: vanuit een brede blik focussen 13

4 Onze focus verder verdiepen 19

5 Een visie met werking 50

6 Gaaf Gelderland maken we samen... 55

Wat blijven we doen... 57

Kijk naar de praktijk 60

Informatie 68

(Inhoudsopgave is aanklikbaar)

Gaaf Gelderland

Gaaf: (bijvoeglijk naamwoord, bijwoord) ongeschonden, onbeschadigd (informeel) goed, mooi, leuk: onwijs gaaf (Dikke van Dale)

Deze Omgevingsvisie gaat over 'Gaaf Gelderland'. 'Gaaf' is een woord met twee betekenissen. 'Gaaf' betekent 'mooi' en gaat over wat – historisch en landschappelijk gezien - heel en mooi en ongeschonden is. Het beschermen waard! Maar 'Gaaf' verwijst ook naar dat wat 'cool' en nieuw en vernieuwend is; aantrekkelijk voor nieuwe generaties. Het ontwikkelen waard! Beide kanten zijn van toepassing op Gelderland en onlosmakelijk verbonden met de Gelderlanders. Beide aspecten zijn dan ook opgenomen in onze Gelderse Omgevingsvisie. Wij benoemen wat voor ons van waarde is en wat we willen beschermen. En: we geven richting aan wat we willen en ook moeten veranderen en ontwikkelen. Zo kunnen we met overtuiging en in vertrouwen de provincie doorgegeven aan volgende generaties. Een Gelderland van en voor ons allemaal en voor de kinderen van de toekomst.

Willen we Gelderland in de toekomst 'gaaf' houden, dan moeten we daar nu wat voor doen. We staan voor stevige uitdagingen. De wereld verandert ingrijpend en snel. Er zijn grote, grens-overschrijdende ontwikkelingen die ook Gelderland raken. Het energievraagstuk, klimaatverandering, uitputting van grondstoffen, kwetsbare biodiversiteit, verdere verstedelijking in combinatie met krimp, toenemende mobiliteit op de weg en in de lucht, digitalisering, internationalisering. Uitdagingen die om antwoorden vragen. Daar hebben we elkaar voor nodig: inwoners, bedrijven, organisaties, overheden. De vraagstukken van nu zijn te groot en te ingewikkeld om los van elkaar aan te pakken. Niemand heeft de oplossing alleen in handen. Samen de krachten bundelen. Dat vraagt een andere rolinvulling, ook van ons. Steeds weer en meer samen met partners optrekken op basis van gelijkwaardigheid. En, waar dat kan en nodig is, het initiatief en de ruimte aan anderen laten. Of zelf de hand-schoen oppakken en doorpakken.

Om samen stappen te zetten, hebben we een gezamenlijke horizon nodig: een gedeeld vergezicht, een gedeelde ambitie dat dient als leidraad voor ons handelen. In onze Omgevingsvisie 'Gaaf Gelderland' beschrijven wij dit vergezicht: het beeld op de toekomst. Dit beeld is het resultaat van vele vruchtbare gesprekken met partners: inwoners, ondernemers, kennis-instellingen, maatschappelijke organisaties, overheden. Een vergezicht dat het accent legt op wat wij samen belangrijk vinden. Een vergezicht dat tot de verbeelding spreekt en uitnodigt en aanspoort tot actie. En: dat ons helpt bij het gesprek over de keuzes die te maken zijn bij het vinden van concrete oplossingsrichtingen.

Een gezond, veilig, schoon en welvarend Gelderland staat daarbij centraal. Dat is het streven. Dat is waar wij aan willen werken. Dit doen wij door bij de uitoefening van onze taken de focus te leggen op een duurzaam, verbonden en economisch krachtig Gelderland. Met behulp van zeven ambities – op het terrein van energietransitie, klimaatadaptatie, circulaire economie, biodiversiteit, bereikbaarheid, economisch vestigingsklimaat en op het woon- en leefklimaat – geven wij hier richting aan. En door vier 'spelregels' of 'Doe-principes' – DOEN, LATEN, ZELF en SAMEN – geven we hier werking aan. Tezamen vormen zij het kader waar binnen wij werken en afwegingen maken.

Welke afwegingen we van geval tot geval maken? Graag nodigen wij u uit om met ons hierover in gesprek te gaan: over de keuzes die gemaakt moeten worden, de prioriteiten die we daarbij stellen en de acties die wij samen inzetten. En: om afspraken te maken en deze vast te leggen in uitvoeringsprogramma's waar we samen – ieder vanuit zijn of haar kracht en verantwoordelijkheid – aan werken. Zo geven we invulling aan de Gelderse Omgevingsvisie en realiseren we ons wensbeeld. Als koersen wijzigen en droombeelden veranderen, dan gaan wij opnieuw met u in gesprek en passen desgewenst de Gelderse Omgevingsvisie aan. De weg naar de toekomst is immers geen rechte lijn. Maar het begin van de toekomst is nu!

Gaaf Gelderland

Ik zie een Gelderland voor me
waar we alles opnieuw gebruiken
waar afval als primair probleem afvalt
en we niet met onze kop het zand induiken

Ik zie een Gelderland voor me
waar we streven naar gezond -
waar dat geldt voor het water,
voor de lucht en voor de grond

Ik zie een Gelderland voor me
waar we niet blind of bang zijn voor de toekomst -
waar we anticiperen op automatisering,
op overal draadloos internet, en op digitalisering

Ik zie een Gelderland voor me
waar werknemers op een groene manier naar hun werk toegaan -
waar bijna alles met het OV bereikbaar is,
en er voldoende oplaadpunten voor de auto staan

Ik zie een Gelderland voor me
waar stad en natuur naast elkaar kunnen groeien -
waar we rekening houden met het rijzen van de industrie,
het behouden van ruimte, en het land laten bloeien

Ik zie een Gelderland voor me
waar we niet schuwen te werken aan hoe alles nu eenmaal gaat -
waar we stappen moeten en durven ondernemen tegen
de grillen van het veranderend klimaat

Ik zie een Gelderland voor me
met haar voeten in de aarde -
met een gezonde industrie, een standvastige natuur,
en een uitgangspunt van waarde

Ik zie een Gelderland voor me
dat we, waar nodig, positief veranderen -
en zoiets doe je niet alleen
- maar samen met de anderen

Jesse Laport
Dichter van Gelderland

Ons doel: gezond, veilig, schoon en welvarend

Vanuit het verleden: de Kracht van Gelderland

Natuur en water
Sterke natuurkrachten hebben eeuwen geleden in Nederland huisgehouden. IJs, wind, zand en water hebben de uiteenlopende, prachtige landschappen van Gelderland gevormd. Het is de Kracht van Gelderland. Gevormd door de oerkrachten van de natuur: de stuwwallen uit de IJstijd, de grote rivieren die Gelderland doorklieven en de in het landschap nog zichtbare invloed van de Zuiderzee.

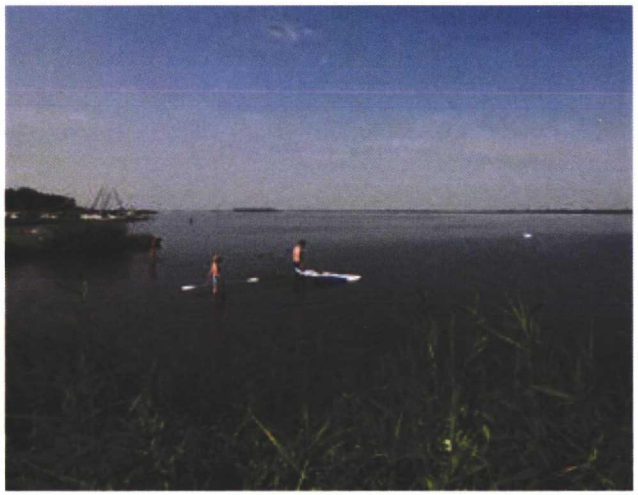

De inrichting van het landschap
Maar er is meer. Niet voor niets sloegen trekkende jagers ver voor Christus in Gelderland hun kampen op. Want ook toen al had het gebied grote aantrekkingskracht. Net zoals op verschillende Germaanse stammen en latere bewoners die hier neerstreken. Mensenhanden bewerkten de natuur en het land. En hoewel de krachten van de natuur Gelderland zijn gevarieerde vormen heeft gegeven, hebben mensen het gebied ingericht. Ingenieuze plannen leidden tot het aanleggen van de Gelderse bossen, het droogmaken van laaggelegen gronden, de aanleg van coulissen in de Achterhoek en het in goede banen leiden van rivieren. Ook dat is de Kracht van Gelderland: de mooie streken die de provincie te bieden heeft. Maar liefst 7 van de 20 nationale landschappen liggen in Gelderland. De Veluwe, de Graafschap, de omgeving bij Winterswijk, het Rivierengebied. Stuk voor stuk prachtige gebieden, waar mensen tot rust komen, ontspannen, recreëren. Gelderland is niet voor niets vakantieprovincie nummer één binnen Nederland: één op de zes binnenlandse vakanties vindt plaats in Gelderland.

Handel en onderwijs

Door groeiende landbouw en handel zijn dorpen en steden tot ontwikkeling gekomen. Op strategische plaatsen waar land- en waterwegen elkaar kruisen, zoals de Hanzesteden, Nijmegen en Arnhem. Landgoederen en verbindings-, beschermings- en verdedigingswerken werden aangelegd, waaronder de Limes en de Nieuwe Hollandse Waterlinie. Locaties voor bedrijvigheid zijn ontwikkeld. De unieke ligging op de oostwest-as en de noordzuid-as van ons land maakt Gelderland tot op de dag van vandaag een regio met grote aantrekkingskracht. Met sterke sectoren: Food, Health, Energy, Tech, Logistiek en hun cross-overs. Tel daar bij op: de enige landbouwhogeschool in Nederland – uitgegroeid tot de Wageningen Universiteit – uniek in zijn soort in de wereld. De Radboud Universiteit en het Universitair Medisch Centrum met haar grote wetenschappelijke invloed. Plus: de kampioenen van het Gelderse midden- en kleinbedrijf. Krachtige vertegenwoordigers van de Gelderse manier van denken en vooral: doen!

Kunst, cultuur en sport

De Kracht van Gelderland is ook dat zij de bakermat is van veel nieuw talent in Nederland. Of het nu gaat om kunst of sport. Op beide vlakken biedt Gelderland een podium. De honderden culturele instellingen – waaronder de ArtEZ hogeschool voor de kunsten, het Gelders orkest, het Openlucht museum enzovoort – dragen hier aan bij. Net zoals sportvoorzieningen en -evenementen, zoals de Nijmeegse Wandelvierdaagse en sportcentra als Papendal en Omnisport.

Eenheid en verscheidenheid

De Kracht van Gelderland zit er ook in dat de verscheidenheid van de verschillende streken geen belemmering vormt om samen te werken. Integendeel. Eenheid en verscheidenheid: dat is wat de Gelderse cultuur kenmerkt en wat leidt tot creativiteit en vernieuwing. Samen optrekken en samenwerken aan en in de Gelderse gebieden. Dat is wat we doen.

Natuur en water, de inrichting van het landschap, handel en onderwijs, kunst, cultuur en sport, eenheid en verscheidenheid. Het beste van veel werelden komt hier samen. Dit maakt Gelderland aantrekkelijk om in te wonen, te werken, te leren en te recreëren. Dit maakt Gelderland, met recht, een Gaaf Gelderland.

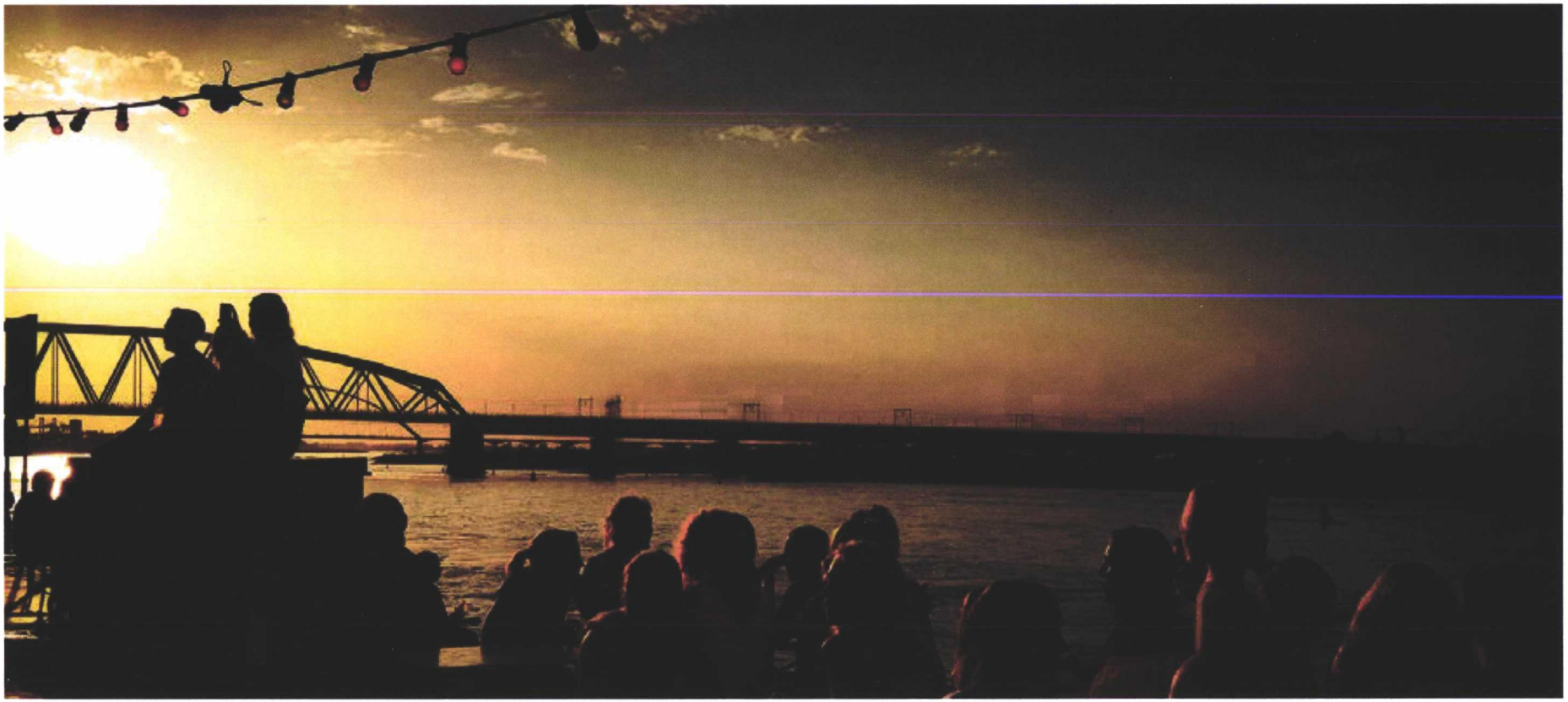

Unieke kwaliteiten en waarden die wij koesteren

Gaaf Gelderland:

- Staat van oudsher bekend om haar Gelderse streken. Gelderse streken en hun inwoners hebben elk hun eigenheid, van waaruit zij elkaar weten te vinden; noaberschap, zorgzaamheid en soms ook een 'gezonde' rivaliteit;
- Is gevormd door haar strategische ligging tussen grote stedelijke netwerken in binnen- en buitenland. Onze regio is via wegen, water en spoor altijd dichtbij. Dit brengt ons handel;
- Biedt het beste van twee werelden: onze steden met bedrijven, anderzijds onze natuur en landschappen. In elke streek worden deze werelden anders ingekleurd;
- Biedt een variatie aan Gelderse streken met unieke landschappelijke kwaliteiten: het coulissenlandschap in de Achterhoek, de Veluwe met haar bossen, heidevelden en zandverstuivingen, het rivierenlandschap met dijken, oeverwallen, stuwwallen en uiterwaarden en de stedelijke Regio Arnhem-Nijmegen.
- Heeft groene steden die dynamisch zijn en opereren op menselijke maat;
- Kent een diepgewortelde handelsgeest. IJzervondsten brachten al vroeg een industrie en handel op gang. Vanuit Hanzeverbonden ontstonden diepgewortelde kwaliteiten als betrouwbaarheid, handelsgeest en innovatief vakmanschap;
- Geeft ruimte aan Gelderse kampioenen, vaak mkb- en familiebedrijven. Zij weten hoe je op menselijke schaal en in balans met kwetsbare natuur en landschap onderneemt, met de blik gericht op de rest van de wereld;
- Heeft diverse kenniscentra, waaronder twee universiteiten en verschillende hogescholen, met wereldwijde uitstraling en aantrekkingskracht;
- Heeft een sterke economie, met topkwaliteiten in de Food-, Health-, Energy- en Techsector;
- Is een belangrijke schakel in het Europese logistieke netwerk met een sterk ontwikkelde logistiek sector en een goede ligging op de belangrijke Europese Corridors;
- Heeft een sterke creatieve sector, zoals ArtEZ hogeschool voor de kunsten;
- Is vakantieprovincie nummer 1 in Nederland, mede dankzij de Veluwe, het grootste aaneengesloten natuurgebied van Noordwest Europa;
- Is een sportieve regio. Zowel in de breedte (Wandelvierdaagse) als in de top (Papendal, Omnisport);
- Kent vermaarde culturele voorzieningen, festivals en evenementen (Kröller-Müller museum, ArtEZ hogeschool, Nederlands Openluchtmuseum, Het Gelders Orkest).

Naar de toekomst: een schoon, gezond, veilig en welvarend Gelderland

Vanuit ons rijke verleden en het heden werken we aan de toekomst. We bevinden ons op een cruciaal punt in de tijd. De wereld verandert ingrijpend. We zien veel op ons afkomen. Het energievraagstuk, klimaatverandering, uitputting van grondstoffen, kwetsbare biodiversiteit, digitalisering, internationalisering. Deze wereldwijde ontwikkelingen raken ook Gelderland en zetten druk op de Gelderse leefomgeving. Ze vragen van ons stevige antwoorden en oplossingen als investering in de toekomst. Niet alles kan zomaar. Balans is nodig. De Gelderse leefomgeving is in omvang beperkt. We zullen keuzes moeten maken. Met de schaarse ruimte en de vele uiteenlopende belangen en inzichten gaat dit niet vanzelf. We zullen met elkaar in gesprek moeten gaan en samen keuzes moeten maken over de vraagstukken die voorliggen en de betekenis daarvan voor de inrichting van Gelderland. Te zoeken naar synergie, samenhang en uitruilmogelijkheden. Alleen dan kunnen we Gelderland ook in de toekomst gaaf houden.

Daarom zetten wij een gezond, veilig, schoon en welvarend Gelderland centraal.

Gezond en veilig
Dat = een gezonde leefomgeving, schone en frisse lucht, een schoon milieu, een niet vervuilde bodem, voldoende schoon en veilig (drink)water, bescherming van onze flora en fauna. Dat = voorbereid zijn op klimaatverandering, zoals hitte, droogte, bosbranden en overstromingen. En, dat = aandacht hebben voor verkeersveiligheid en veilige bedrijvigheid.

Schoon en welvarend
Dat = een dynamisch, duurzaam en aantrekkelijk woon-, werk- en ondernemersklimaat, goed bereikbaar en met een goed functionerende arbeidsmarkt en dito kennis- en onderwijsinstellingen. Maar dat = ook: het tegengaan van schadelijke uitstoot, afval en uitputting van grondstoffen. En: het investeren in nieuwe, alternatieve vormen van energie.

Dat is waar wij voor willen gaan.
Dat is waar wij in willen investeren!

Waarde toevoegen: vanuit een brede blik focussen

Waarde toevoegen
Gelderland gezond, veilig, schoon en welvarend houden en maken, kunnen wij niet alleen. Daarvoor zijn de vraagstukken – zoals het energievraagstuk, de klimaatverandering, uitputting van grondstoffen, kwetsbare biodiversiteit, verdere verstedelijking en de toenemende mobiliteit – te groot en te complex. Per definitie zijn meerdere spelers betrokken. Wij zijn één van de schakels in een omvangrijk netwerk van partijen: ondernemers, inwoners, maatschappelijke organisaties, overheden. Elke schakel in de keten voegt waarde toe. Vanuit zijn of haar eigen kracht. We willen de kracht van Gelderland benutten, want er zit veel energie in de ruim 2 miljoen inwoners en vele Gelderse ondernemers.

Wijzelf voegen als volgt waarde toe:

Wij hebben een brede blik op de inrichting en kwaliteit van de Gelderse leefomgeving
Wij hebben veel ervaring met de inrichting en de kwaliteit van de leefomgeving. We beschikken over kennis en kunde – opgebouwd vanuit onze manier van werken – met een breed palet aan taken en bevoegdheden. Die taken hebben betrekking op onze omgeving: op wat er gebeurt op en in de grond, in de lucht en op en in het water (zie figuur). Het vormt de basis voor een gezond, veilig, schoon en welvarend Gelderland.

Door dit brede pallet aan taken kunnen wij steeds met een brede blik naar de Gelderse gebieden kijken en bij de oplossing verschillende elementen aandragen en wegen. Breed kijken – vertrekkend vanuit de unieke kwaliteiten van de Gelderse streken – en steeds weer verschillende belangen en boven-regionale mogelijkheden afwegen. Dat is wat nodig is om te komen tot een goede inrichting én een goede kwaliteit van de Gelderse leefomgeving. Zeker nu we zien dat de druk op de leefomgeving – door de vraagstukken waar we vandaag de dag voor staan – toeneemt. Dit vraagt voortdurend om een afweging van verschillende belangen en waarden, die geregeld botsen. Keuzes moeten worden gemaakt, wil Gelderland een Gaaf Gelderland zijn en blijven.

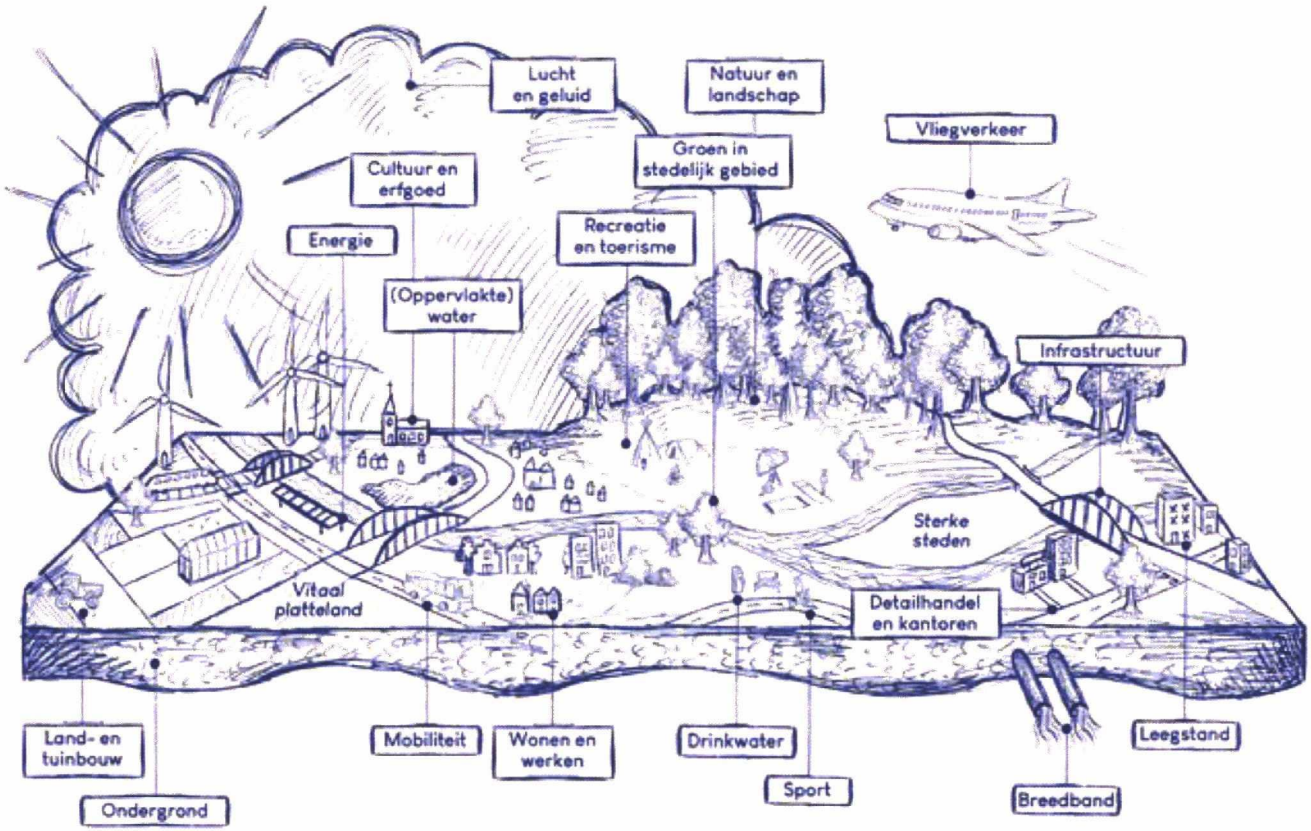

Figuur: kerntaken in beeld

Wij ontwikkelen en beschermen
Om Gelderland gezond, veilig, schoon en welvarend te maken en te houden, pakken we kansen en stimuleren we ontwikkelingen. En: we beschermen wat voor ons van waarde is en wat we willen behouden. We houden ons aan wettelijke voorschriften en regels, vaak bepaald door andere overheden (Europa, Rijk). Deze wettelijke eisen en bevoegdheden geven ons positie en zijn randvoorwaardelijk bij wat we doen (zie bijlage). Steeds wegen wij af welke bevoegdheden wij inzetten om samen met onze partners onze doelen te bereiken. Als wetten of bevoegdheden knellen om tot een gezond, veilig, schoon, welvarend Gelderland te komen, dan gaan wij in gesprek over het creëren van ruimte in regels.

We focussen op een duurzaam, verbonden en economisch krachtig Gelderland
Hoe we onze taken invullen – wat we precies gaan doen en afwegen – varieert afhankelijk van wat de vraag is en wat nodig is. Wat wel vaststaat, is dat wij bij onze taakinvulling de focus leggen op duurzaamheid, verbondenheid en een krachtige economie als werkende bestanddelen voor een gezond, veilig, schoon en welvarend Gelderland. Zo voegen wij waarde toe. Bij alles wat we doen, stellen we ons steeds de vraag: hoe draagt dit bij aan een duurzaam én een verbonden én een economisch krachtig Gelderland. Deze focus past bij onze taken en verantwoordelijkheden. Door de focus hierop te leggen, dragen wij bij aan een gezond, veilig, schoon en welvarend Gelderland. Duurzaam, verbonden en economisch krachtig staan niet los van elkaar, maar versterken elkaar wanneer we taken 'slim' combineren en 'gericht' inzetten.

De ontwikkelingen waarvoor wij staan, laten zich immers zelden terugbrengen tot uitsluitend een duurzaamheids-, verbondenheids- of economisch vraagstuk. Ze raken de leefwereld van de inwoners van Gelderland in de volle breedte, op alle drie aspecten, tegelijkertijd. Alleen door deze zaken steeds en consequent ten opzichte van elkaar te wegen, kunnen we er zeker van zijn dat we optimaal bijdragen aan een schoon, gezond, veilig én welvarend Gelderland.

Figuur: onze focus

Duurzaam: groen doen!
Duurzaam is voor ons geen keuze. Onze manier van wonen, werken, verplaatsen, leven moet echt anders. Het roer moet om, willen we het gave Gelderland dat we hebben opgebouwd ook vast kunnen houden in de toekomst. Een duurzaam Gelderland in alle opzichten. Of het nu gaat om water, natuur, landbouw of om hoe wij wonen en werken en ons verplaatsen. Een ambitieuze, maar onvermijdelijke opgave. Duurzaam = minder zeggen en doen! Wij schuwen niet de lat hoog te leggen, ongewenste ontwikkelingen tegen te houden en waar nodig buiten de gebaande paden te treden. Met ons van oorsprong groene karakter zit duurzaamheid in ons DNA. We beschikken over talrijke bewezen initiatieven en kansrijke aanknopingspunten om werk te maken van een duurzame omgeving, samenleving en economie.

Blijvend Verbonden!
Wij, mensen, zijn sociale wezens. We vormen samen een gemeenschap. We willen elkaar kunnen ontmoeten. We willen ons kunnen verplaatsen en bereikbaar zijn. Dat geldt voor jong en oud, voor stedelingen en dorpelingen. Of het nu gaat om ondernemen, sociale contacten, recreatie, of het bezoeken van een van de vele Gelderse cultuur- of sportevenementen, de samenleving heeft behoefte aan flexibele en efficiënte netwerken die voor iedereen open staan en beschikbaar zijn. Naast traditionele manieren van verplaatsen - als de auto en openbaar vervoer - doen nieuwe spelers en technologieën hun intrede, zoals zelfrijdende auto's en deelauto's maar ook elektrische (snel)fietsen, scooters en drones. Ook in de logistiek zien we veel nieuwe, duurzame ontwikkelingen. Het is essentieel dat bestaande systemen en infrastructuur meebewegen met deze nieuwe ontwikkelingen. Ook het belang van snelle, betrouwbare en veilige data-uitwisseling is hier onderdeel van. De ontwikkelingen volgen elkaar snel op en zijn soms onstuimig. Wij vinden het belangrijk dat Gelderland ook in de toekomst optimaal bereikbaar en verbonden blijft. Dat geldt uiteraard voor de steden en belangrijke economische locaties binnen en buiten de provincie. Maar even zo goed zijn bereikbaarheid en digitale ontsluiting van het platteland van belang.

Een krachtige economie: leefbare groei!
Een economie in balans met haar sociale, ecologische en ruimtelijke omgeving: dat is waar het om gaat. Nieuwe verdienmodellen en nieuwe technologieën doen hun intrede. De internationale concurrentie neemt toe en mensen en bedrijven verhuizen sneller als het elders beter is. De maakindustrie beleeft in Nederland een her- en opwaardering. De kwaliteit van het vestigingsklimaat, een kwalitatief en kwantitatief sterke arbeidsmarkt, vakmanschap en kennisinfrastructuur worden in dit licht steeds belangrijker. Bij uitstek kan Gelderland garen spinnen bij deze nieuwe industriële revolutie. Gelderland heeft immers sterke troeven voor een internationaal onderscheidende en concurrerende positie. Zo kent Gelderland sterke clusters van economische activiteiten, een uitstekende bereikbaarheid en logistieke kracht, sociaal ondernemerschap, arbeidsmarkt, kennis en onderwijs, veel ruimte en een strategische ligging. Een goed vestigingsklimaat vereist ook een aantrekkelijk woon- en leefklimaat. Ook op dit vlak heeft Gelderland een goede uitgangspositie. De fraaie natuur, de mooie landschappen, de vele mogelijkheden op het vlak van cultuur, recreatie en toerisme en sport. Gelderland heeft economische dynamiek én ruimte voor ontspanning in het groen en is daarmee aantrekkelijk voor burgers, bedrijven én bezoekers.

Onze focus verder verdiepen

Zeven ambities voor een duurzaam, verbonden en economisch krachtig Gelderland

Wij leggen de focus op een duurzaam, verbonden en een economisch krachtig Gelderland. Daar investeren wij in. Daar willen en kunnen we van meerwaarde zijn. Hoe we dat doen? Door zeven met elkaar samenhangende ambities na te streven waar wij het verschil kunnen maken voor een schoon, gezond, veilig en welvarend Gelderland.

Figuur: onze ambities

Onze ambities

1. Energietransitie

2. Klimaatadaptatie

3. Circulaire economie

4. Biodiversiteit

5. Bereikbaarheid

6. Vestigingsklimaat

7. Woon- en leefomgeving

1. Energietransitie: Van fossiel naar duurzaam

Wat we zien in Gelderland...

Het energievraagstuk is een wereldwijd vraagstuk. Het gaat aan niemand voorbij en raakt iedereen, ook in Gelderland. 'Oude' manieren van energie opwekken en gebruiken hebben teveel negatieve effecten en passen niet meer. Nieuwe manieren zijn nodig. Ons streven is dat Gelderland in 2050 volledig klimaatneutraal is. Het begin van verandering is er, maar het tempo en de kracht waarmee moeten flink omhoog, willen we Gelderland in de toekomst schoon en gezond houden. We hebben geen tijd te verliezen. In 2030 willen wij – als tussenstap – dan ook verder zijn dan landelijk is afgesproken.

Forse ingrepen in de gebouwde omgeving zijn nodig om de overstap naar alternatieve, duurzame energiebronnen voor elkaar te krijgen. Om te beginnen, zetten wij in op energiebesparing en het terugdringen van het energieverbruik door isolatie en efficiëntere toepassingen: in huizen en gebouwen, bij verkeer en vervoer, in de industrie, in de landbouw. Daarnaast zetten we in op duurzame opwekking. Wind, zon, biomassa, waterstof, geo- en aquathermie en waterkracht; ze zijn allemaal van belang en nodig. Wij stimuleren de ontwikkeling en toepassing van nieuwe technologieën. En: we pakken de kansen die dit biedt voor de werkgelegenheid door de aansluiting tussen onderwijs en arbeidsmarkt op dit vlak te versterken.

Voor het opwekken, opslaan en transporteren van duurzame energie is ruimte nodig; veel ruimte. Windturbines, zonneparken, warmtecentrales, (mest)vergisters, waterkrachtcentrales moeten een plek krijgen in het Gelderse landschap, willen wij onze ambitie halen. In de bodem zoeken wij naar mogelijkheden voor het benutten van aardwarmte (geothermie). Dit raakt de leefomgeving van alle Gelderlanders en kan botsen met sterke Gelderse kwaliteiten – zoals de natuur, het rivierenlandschap met haar uiterwaarden, het zicht op ons mooie erfgoed. Tegelijkertijd ontbreekt het in de Gelderse steden vaak aan ruimte om duurzame alternatieven in te passen.
We zien al veel, en steeds meer, energie-initiatieven van onderop komen: zonneakkers, windmolens. Deze initiatieven willen we verder ontwikkelen. Maar er is meer nodig: een gezamenlijke regionale aanpak. Samen met onze partners moeten we bepalen waar we de noodzakelijke extra meters kunnen maken en waar initiatieven zich niet en waar wel kunnen ontwikkelen en onder welke voorwaarden, bijvoorbeeld langs wegen of op vrijgekomen landbouwgronden. Niet zomaar en overal, maar met oog voor de kwaliteiten die Gelderland uniek maken. Hier zetten we ons voor in en pakken we door, als dat nodig is.

Waar we naar streven...

Een versnelde energietransitie, gericht op forse vergroting van het aandeel duurzame energie en passend bij de Gelderse kwaliteiten; dat is wat wij nastreven. Zo versterken wij Gelderland: nu en in de toekomst.

Onze ambitie

- In 2050 is Gelderland klimaatneutraal. Dit bereiken we door grootschalige besparing en opwekking uit verschillende duurzame bronnen van energie, zoals wind, zon, waterkracht, biomassa en bodemenergie. En we stimuleren innovatie en het uitrollen van bewezen technieken.
- Als tussendoel realiseren we in 2030 55% broeikasgasreductie in Gelderland.

Onze aanpak

- Wij stellen samen met partners regionale energie (en klimaat)strategieën op. We zoeken samen in gebieden waar de potentie zit en maken samen afspraken om deze te realiseren. Waar aanvullend stappen nodig zijn zullen we die onze verantwoordelijkheid daarin nemen. We gaan voor de versnelling, zonder de Gelderse kwaliteiten uit het oog te verliezen.
- Om kansen te pakken, kijken wij breed en verbinden we de energieopgave met onze andere vraagstukken: klimaatadaptatie, circulaire economie, biodiversiteit, bereikbaarheid, wonen en woonomgeving en economisch vestigingsklimaat in Gelderland. Als wij merken dat het niet snel genoeg gaat, nemen wij onze verantwoordelijkheid en pakken wij door. Ook onze eigen organisatie is in 2030 klimaatneutraal.
- Wij creëren in samenwerking met het Rijk en de Gelderse gemeenten experimenteer- en innovatieruimte, bijvoorbeeld om bestaande wijken versneld aardgasvrij te maken, of om huizen en bedrijven zelf te laten voorzien in hun energiebehoefte. En we starten proefprojecten rondom nieuwe manieren van duurzame energie, zoals ultradiepe geothermie, of energieopslag.

Kijk naar de praktijk

Bekijk het verhaal van Betuwewind

Visieschets voor het gesprek over Energietransitie

2. Klimaatadaptatie: Omgaan met veranderend weer

Wat we zien in Gelderland...

Ons klimaat verandert merkbaar. Hoosbuien, stijgende temperaturen, extreme hitte, langdurige droogte, de uitdroging van land- en tuinbouwgronden, bodemdaling, bosbranden en toenemende overstromingsrisico's. Het veranderend klimaat gaat aan niemand voorbij en raakt alle facetten van onze omgeving. Zoals de Gelderse natuur – met haar vele grote en kleinere rivieren en rijkdom aan dier- en plantsoorten. Maar ook onze eigen gezondheid en veiligheid. We willen hierop voorbereid zijn. We zetten daarom vooral en eerst in op het tegengaan van de risico's en gevaren van de klimaatverandering. Dit heeft voor ons prioriteit: dat wij in 2050 in Gelderland optimaal beschermd zijn en kunnen meebewegen met het veranderend klimaat. Overtollig water moet dan zonder problemen kunnen worden opgevangen, wegstromen en in de bodem kunnen zakken en verdroging van land- en tuinbouwgebieden en bossen moet worden tegengaan.
Wij werken hier vooral aan vanuit onze betrokkenheid bij waterveiligheid, waterkwaliteit, bodem en natuur en houden daarbij rekening met de variatie van de Gelderse streken.
In tijden van overvloed vangen we water op en houden het voor langere tijd vast in onze beken. En: we zorgen voor voldoende schoon en gezond grond- en oppervlaktewater voor onze Gelderse natuur en land- en tuinbouw. En: voldoende schoon en gezond drinkwater voor mens en dier.

Met onze partners willen we verder kijken. Bij de aanleg, inrichting, veiligheid en leefbaarheid van de gebouwde omgeving – steden, dorpen, bedrijventerreinen – nemen we de gevolgen van het veranderende klimaat mee en maken afspraken over hoe met de risico's om te gaan. Onze groene Gelderse steden bieden hier een uitstekende uitvalsbasis voor. Klimaatbestendig werken is daarbij voor onszelf een logische voorwaarde als wij samenwerken met anderen. Op onze beurt geven wij dit aan onze samenwerkingspartners mee als eis of randvoorwaarde. Het warmere weer brengt ook kansen met zich mee, bijvoorbeeld voor de teelt van nieuwe gewassen en voor toerisme en recreatie. Deze willen we benutten. Voor ons is het daarbij steeds van belang dat ontwikkelingen passen bij de Gelderse kwaliteiten.

Waar we naar streven...

Een op de toekomst toegerust klimaatbeleid dat is wat wij willen. Zo versterken wij Gelderland: nu en in de toekomst.

Onze ambitie

- In 2050 is Gelderland klimaatbestendig. We zijn goed voorbereid en toegerust op de gevolgen van klimaatverandering: wateroverlast, droogte, hittestress en overstromingsgevaar.
- In 2020 hebben we samen met partners de risico's en kansen van het veranderend klimaat in beeld gebracht en strategieën opgesteld die leidraad zijn voor ons handelen.

Onze aanpak

- We zorgen voor een veerkrachtig en duurzaam water-, natuur- en bodemsysteem. Dit systeem bestaat uit een klimaatbestendige en schone bodem en ondergrond en uit schoon en gezond grond- en oppervlaktewater en drinkwater.
- Samen met partners brengen we toekomstige risico's en kansen van het veranderend klimaat voor Gelderland in kaart. We dragen bij aan het opstellen van Regionale Adaptatie Strategieën en helpen bij de uitvoering daarvan.
- Wij werken zelf klimaatbestendig en wegen dit aspect bij al onze beslissingen mee. En: geven dit als voorwaarde mee aan onze partners.

Kijk naar de praktijk

Bekijk het verhaal van het Waterplein in Tiel

Visieschets voor het gesprek over Klimaatadaptatie

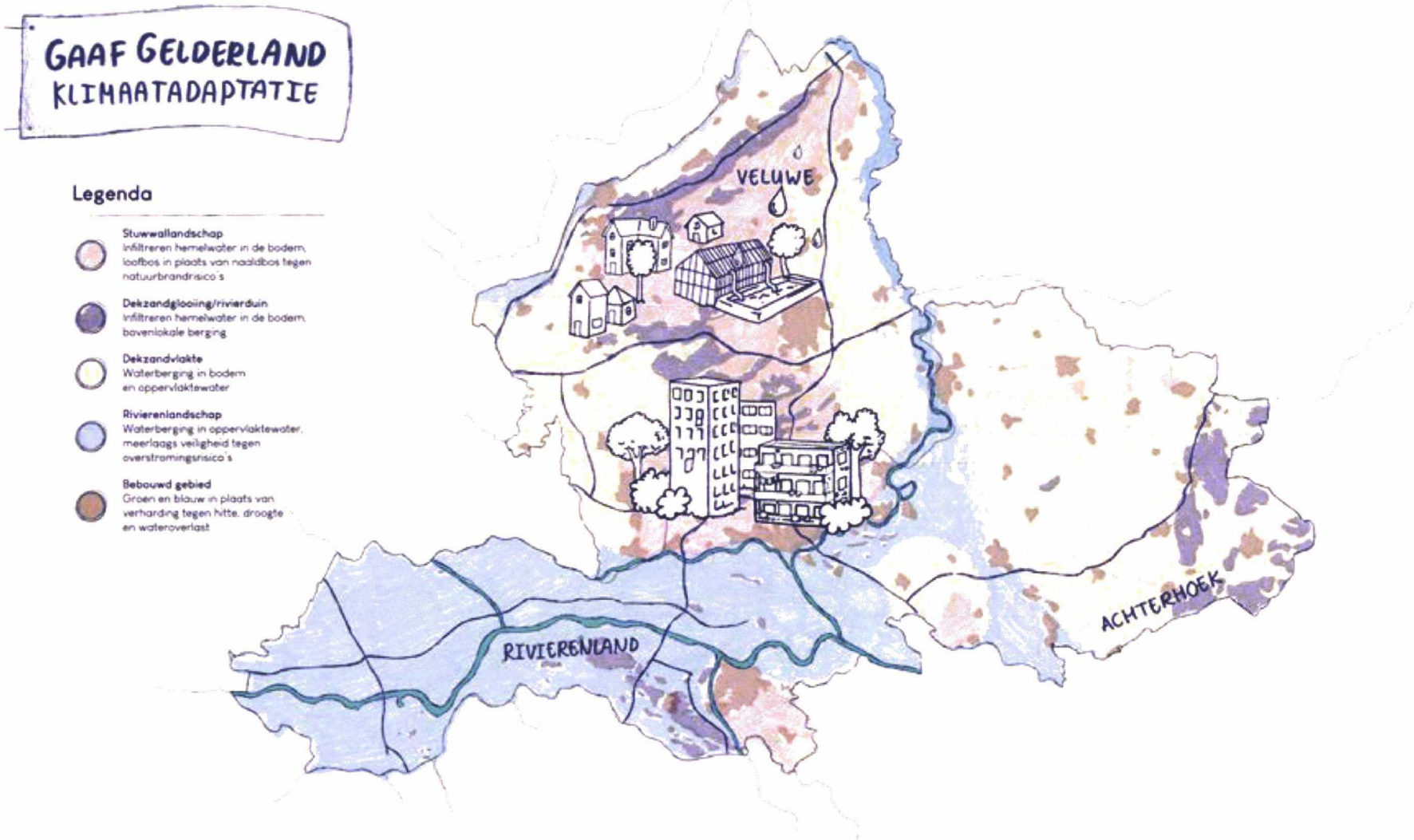

3. Circulaire economie: Sluiten van kringlopen

Wat we zien in Gelderland...

Het gebruik van natuurlijke grondstoffen is wereldwijd in de afgelopen honderd jaar explosief gestegen. Met schaarste, uitputting en schade aan de omgeving tot gevolg. Minder afval en meer kringloop, recycling en hergebruik is nodig om Gelderland schoon en groen te houden. Wij vinden het daarom belangrijk dat wij en de partners en opdrachtnemers waarmee wij samenwerken circulair werken: bij de aanleg en het onderhoud van gronden, landschappen, wegen en waterwegen en bij het verduurzamen van vastgoed in de stad. Wij gaan zoveel mogelijk voor duurzame materialen en voor het hergebruik daarvan.

Verder zijn in Gelderland verschillende bedrijven op dit terrein innovatief bezig. Wij willen dit stimuleren en focussen daarbij vooral en eerst op: de Gelderse Food sector vanuit Ede-Wageningen, op circulaire bedrijventerreinen in Gelderland, op Smart Industry en op het recyclen van kunststoffen en consumentengoederen. Tegelijkertijd is wet- en regelgeving niet altijd ingericht op circulair werken. Zo mag bijvoorbeeld niet alle afval als grondstof worden aangemerkt. Wij vinden het belangrijk dat beperkende regels worden weggenomen en zetten ons daarvoor in.

Waar we naar streven...

Een voortvarend en innovatief circulair beleid; dat is wat wij willen. Zo versterken wij Gelderland: nu en in de toekomst.

Onze ambitie

- Wij willen de eerste afvalloze provincie van Nederland zijn. Afval bestaat niet meer; er zijn alleen nog grondstoffen die blijvend hun waarde behouden in onze schone industrie.
- Om dit te bereiken is in 2030 het gebruik van grondstoffen in Gelderland met 50% teruggebracht.

Onze aanpak

- Wij en de partners en opdrachtnemers waarmee we samenwerken werken circulair - zoals bij het beheer en onderhoud van gronden en (water)wegen en bij bouwprojecten.
- We stimuleren tal van innovaties in sectoren met een groot potentieel. We streven daarbij naar het maken van schaalsprongen. We focussen om te beginnen op de Gelderse Food sector en op het recyclen van kunststoffen en consumentengoederen en we kijken naar de manier waarop bedrijven zich circulair kunnen ontwikkelen in Gelderland.
- We zoeken de ruimte in de regels die circulair werken belemmeren.

Kijk naar de praktijk

Bekijk het verhaal van de Remeker-kaas

Visieschets voor het gesprek over Circulaire economie

4. Biodiversiteit: Werken met de natuur

Wat we zien in Gelderland...

Gelderland heeft een rijke natuur, waaronder de Veluwe met haar bossen, heide, stuifzand en haar specifieke dier- en plantensoorten. We hebben een groot Gelders Natuurnetwerk ontwikkeld met allerlei verbindingszones – ecologische poorten, ecoducten, uiterwaarden – dat voor de biodiversiteit belangrijke gebieden in Gelderland verbindt. Het beschermen en het versterken van dit netwerk staat bij ons voorop.
We realiseren een netwerk van verbindingen langs rivieren, uiterwaarden en kleinere watergangen in het Gelders Natuurnetwerk en andere voor ons waardevolle landschappen en gebieden. Gebieden die rijk zijn aan vogels beschermen we. En: we spelen in op de gevolgen van het veranderende klimaat voor de natuur, zoals bijvoorbeeld verdroging.

Tegelijkertijd merken we, ook in Gelderland, dat de variatie in planten- en diersoorten daalt. Er is meer nodig om dit weer op peil te krijgen. De meeste kansen zien we door veehouderij, land- en tuinbouw en natuur slimmer te verbinden. We werken met betrokken partijen aan een betere balans tussen de intensieve veehouderij, natuurwaarden, lucht- en bodemkwaliteit en het terugdringen van het gebruik van gewasbeschermingsmiddelen in de landbouw en fruitteelt.

Ten slotte vinden wij het belangrijk de biodiversiteit in de gebouwde omgeving te versterken. Aandacht voor natuur in de woonwijken in de groene Gelderse steden, bij de bouw en renovatie van werklocaties en het Gelders erfgoed en bij de aanleg van wegen en dijken. Werken mét de natuur, in plaats van ertegen; dat is wat wij voorstaan. Dit helpt, niet alleen om ervoor te zorgen dat de variatie in planten- en diersoorten weer groeit, maar ook in het kader van klimaatadaptatie – bijvoorbeeld het wegvloeien van overtollig water in de bodem.

Waar we naar streven...

Een stimulerend en beschermend beleid voor biodiversiteit; dat is wat wij willen. Zo versterken wij Gelderland: nu en in de toekomst.

Onze ambitie

- In 2050 gaat het goed met de biodiversiteit in Gelderland. In Gelderland wordt natuurinclusief gewerkt. Biodiversiteit wordt overal waar mogelijk versterkt en ingepast, óók buiten de specifiek als natuur aangewezen gebieden.
- In 2030 is 75% van de Europese doelen van de vogel- en habitatrichtlijn behaald.

Onze aanpak

- We blijven werken aan een compact en hoogwaardig stelsel van onderling verbonden natuurgebieden. Wij hebben aandacht voor de kwaliteiten van onze bijzondere natuurgebieden en landschappen en beschermen de flora en fauna.
- Wij zien overal potentie om de biodiversiteit te vergroten. In het bijzonder in de landbouw en daarnaast in de bebouwde omgeving in woonwijken, bij het bouwen en renovatie van werk- of erfgoedlocaties, bij de aanleg van wegen en dijken.
- Wij denken en werken zelf natuurinclusief en wegen dit aspect bij onze beslissingen mee. We stimuleren onze partners dit ook te doen.

Kijk naar de praktijk

Bekijk het verhaal van de schooltuin

Visieschets voor het gesprek over Biodiversiteit

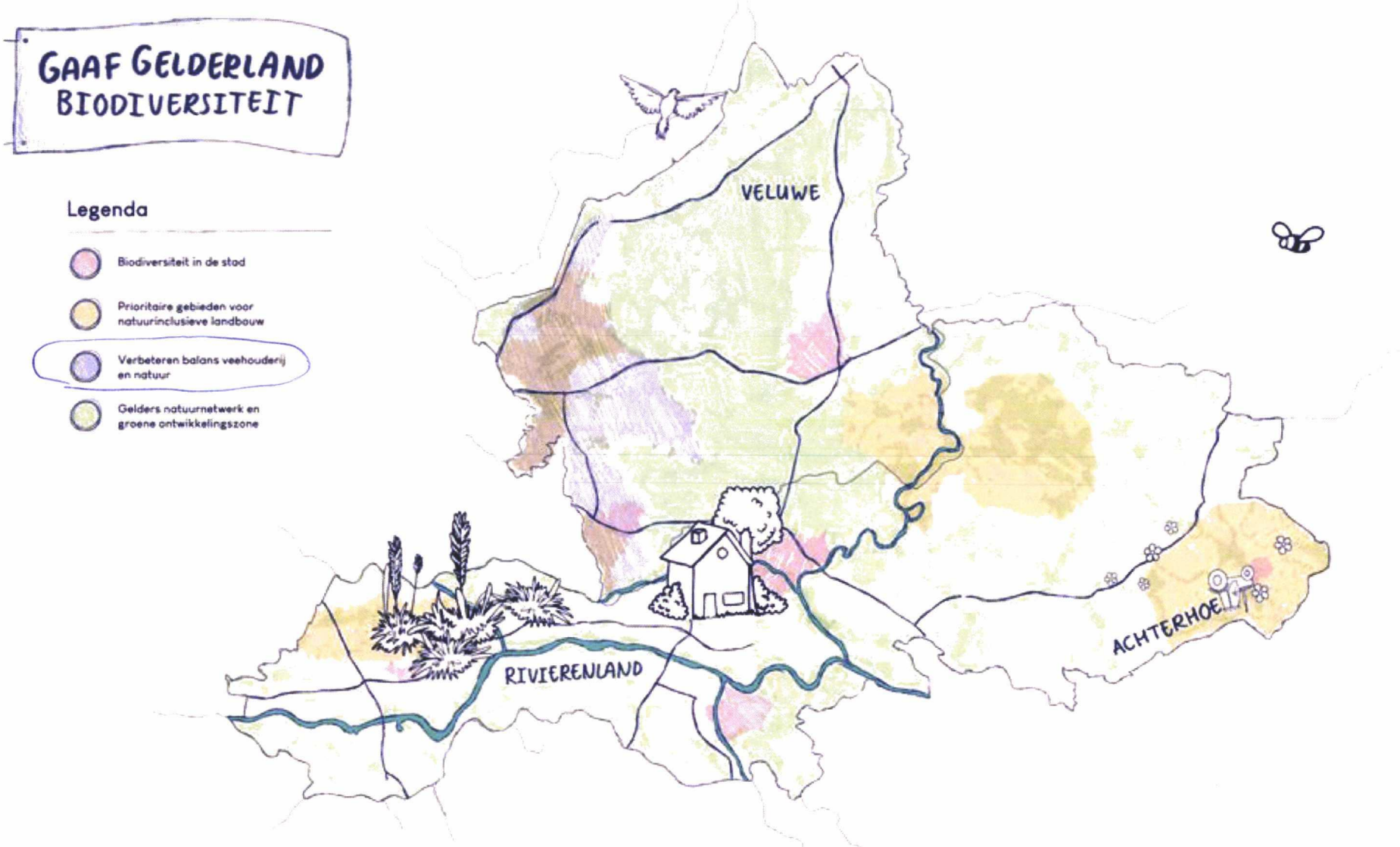

5. Bereikbaarheid: Duurzaam verbonden

Wat we zien in Gelderland...

Bereikbaarheid is een kritische succesfactor voor een verbonden samenleving en een krachtige, duurzame Gelderse economie. De samenleving heeft behoefte aan flexibele en efficiënte netwerken die voor iedereen open staan en beschikbaar zijn. Mensen willen snel en veilig op hun werk kunnen komen, elkaar kunnen ontmoeten, ervaringen kunnen delen, de vele Gelderse evenementen kunnen bezoeken, grenzen kunnen verleggen. Een sterk netwerk zorgt daarvoor. En de behoefte daaraan neemt toe. We worden met zijn allen steeds mobieler en verplaatsen ons vaker. Naar verwachting nemen de vervoersstromen in Gelderland richting 2040 met 40% toe. Maar niet op de standaard manier. Steeds vaker worden verschillende vormen van vervoer gecombineerd, zowel door mensen als bij het vervoeren van goederen.

We zien nieuwe concepten en technieken ontstaan, zoals zelfrijdende auto's, leen- en deelauto's, snelle elektrische fietsen en slimme manieren van bevoorrading van binnensteden. Dit zet druk op het grote en gevarieerde Gelderse mobiliteitsnetwerk – voor auto's, schepen, openbaar vervoer, (snel)fietsen en vliegverkeer. Het is onze taak te zorgen voor de veiligheid en vlotte doorstroming op dit netwerk. Wij willen faciliteren dat mensen elkaar kunnen blijven bereiken en ontmoeten. Slim maatwerk en nieuwe vormen van mobiliteit zijn daarbij nodig, willen we Gelderland - in de toekomst - bereikbaar houden. Sommige Gelderse streken kennen hoge concentraties aan mensen en activiteiten. We kijken hoe we slimmer kunnen omgaan met de vele verbindingen en knooppunten die er zijn – op de weg, in de lucht, op het water – zoals in de Gelderse Corridor (Railterminal Gelderland), het knooppunt A1-A30, de spoorboog Arnhem-Oost en de doorstroming op de A28. Om knelpunten te voorkomen en op te lossen, bekijken we verder hoe we bedrijventerreinen zo kunnen clusteren dat we vervoers- en goederensystemen slimmer met elkaar en met ontwikkelingen in de stad kunnen verbinden.

Ook bezien we hoe alternatieve manieren van vervoer - in het bijzonder de fiets - verder kunnen stimuleren. In andere delen van Gelderland zien we juist de bevolking krimpen. Daar staat met name het 'klassieke' openbaar vervoer onder druk. Ook ICT-ontwikkelingen en snel internet bieden opties die kunnen leiden tot andere of slimmere vervoersstromen. We zoeken samen met partners naar goede alternatieven. Ongeacht de verschillen tussen de Gelderse streken geldt voor ons: we kijken eerst naar het benutten en optimaliseren van bestaande mogelijkheden, voordat we overgaan tot het aanleggen van nieuwe infrastructuur. Naast de verkeersveiligheid, houden we altijd rekening met de leef- en luchtkwaliteit van de omgeving.

Het verkeer en (openbaar) vervoer moet schoner, gezonder en duurzamer. Fossiele brandstoffen raken op en maken plaats voor duurzame energiebronnen, zoals elektrische auto's en waterstofvoertuigen. Hetzelfde geldt voor het beheer en onderhoud van onze wegen. Dit doen we zo schoon en duurzaam mogelijk; iets wat we als voorwaarde ook aan onze partners meegeven. Er liggen tal van kansen op het terrein van duurzame mobiliteit: vervoers- en goederensystemen slimmer verbinden, meer oplaadpunten voor elektrische auto's en duurzame tankpunten, experimenten met nieuwe duurzame vormen van vervoer, snel internet als alternatief voor fysieke mobiliteit. Ontwikkelingen vragen een brede blik en een samenhangende aanpak tussen mobiliteit en de inrichting van woonwijken en bedrijventerreinen, voorzieningen – zoals laadpalen en internet – en vervoerssystemen. Wij zijn hierover steeds in gesprek met onze partners. En zetten ons in voor een dekkend netwerk van duurzame oplaad- en tankpunten in Gelderland. Ook stimuleren we experimenten die bijdragen aan duurzame manieren van vervoer.

Waar we naar streven...

Efficiënte, duurzame en innovatieve bereikbaarheid, toegesneden op de veranderende vraag; dat is wat wij willen. Zo versterken wij Gelderland: nu en in de toekomst.

Onze ambitie

- In 2050 is de groei van de mobiliteit op een slimme manier opgevangen en verplaatsen mensen in Gelderland zich veilig, snel, betaalbaar en klimaatneutraal. Snel en veilig internet fungeert daarbij als alternatief voor fysieke verplaatsingen.
- In 2050 is het netwerk voor goederenvervoer in Gelderland toegankelijk, duurzaam en klimaatneutraal.
- In 2030 al ons busvervoer zonder uitstoot en is 35% van het totaal aantal verplaatsingen met de fiets.

Onze aanpak

- We blijven een veilig en toegankelijk Gelderse netwerk van (water)wegen, spoor en fietspaden verbeteren en pakken knel- en knooppunten en ontbrekende schakels aan. Onze aandacht richt zich daarbij vooral en in eerste instantie op (logistieke) knelpunten en knelpunten rond de Gelderse steden. We zoeken naar slimme alternatieve vormen van vervoer voor het landelijk gebied. We benutten en optimaliseren bestaande mogelijkheden, voordat we overgaan tot het aanleggen van nieuwe infrastructuur.
- Wij stimuleren duurzame en alternatieve vormen van vervoer. Zoals elektrisch rijden. Wij werken samen met partners aan een dekkend netwerk van duurzame oplaad- en tankpunten in Gelderland en een goede aansluiting daarvan op nationale en internationale netwerken. Ook willen we het gebruik van de fiets stimuleren, onder andere met de aanleg van snelfietspaden en het oplossen van knelpunten in het (snel)fietsnetwerk.
- Wij werken zelf duurzaam. Bijvoorbeeld bij de aanleg, het beheer en onderhoud van onze provinciale wegen. Duurzaamheid is ook een voorwaarde die wij meegeven aan onze partners en opdrachtnemers. Wij gaan voor een emissieloos spoor in 2050 en voor busvervoer zonder uitstoot in 2030.
- Duurzame bereikbaarheid betekent voor ons ook: kansen creëren en investeren in nieuwe, duurzame vormen: in een snel internet – daar waar de markt het niet oppakt – als alternatief voor fysieke verplaatsingen. Maar ook in proeftuinen, bijvoorbeeld rondom duurzaam asfalt of zelfrijdende auto's.

Kijk naar de praktijk

Bekijk het verhaal van de snelfietspaden

Visieschets voor het gesprek over Bereikbaarheid

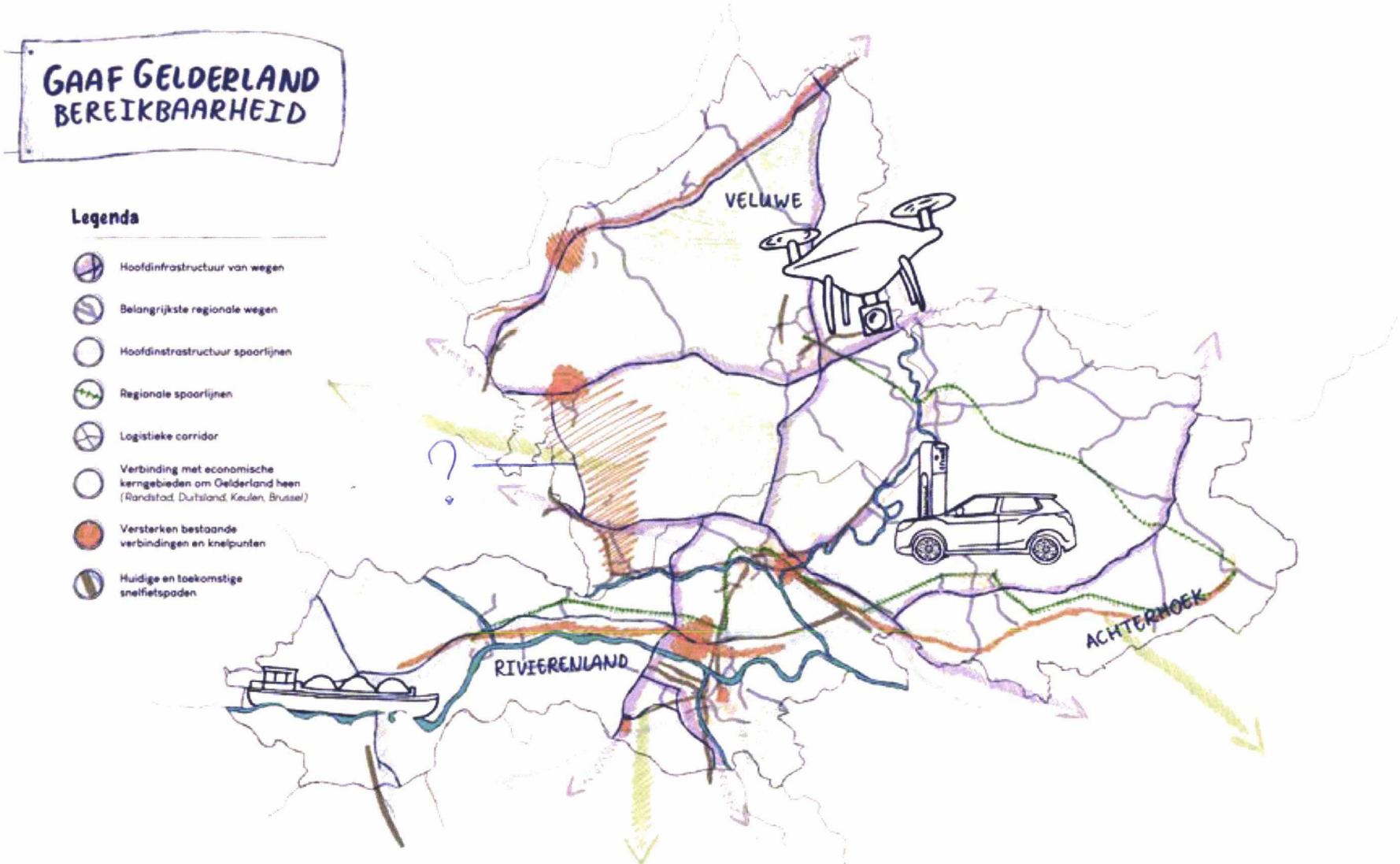

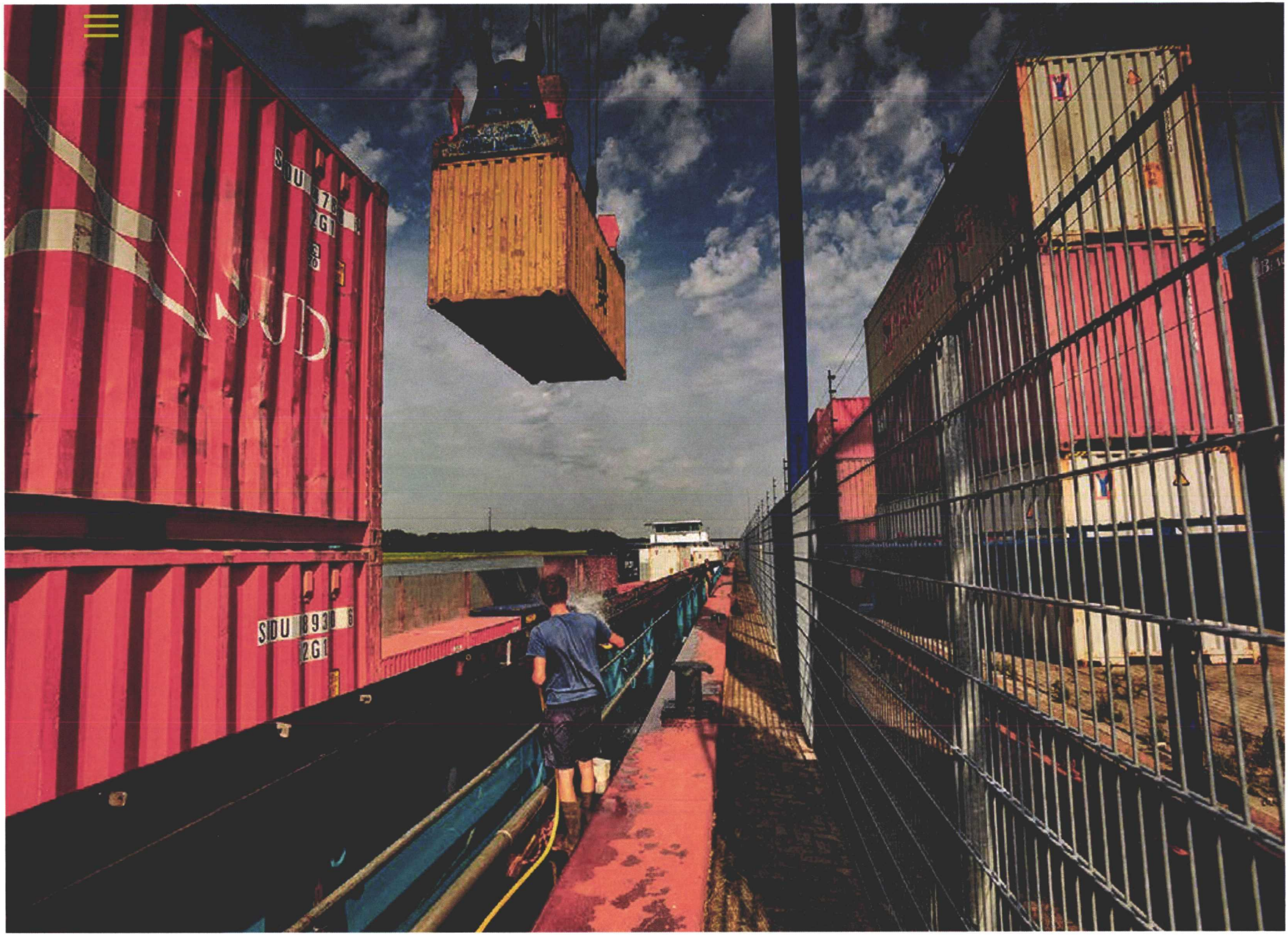
SDU
2G1

6. Vestigingsklimaat: Een krachtige, duurzame topregio!

Wat we zien in Gelderland...

Gelderland heeft een unieke ligging op de oostwest-as en de noordzuid-as van ons land; een strategische en aantrekkelijke positie te midden van andere sterke regio's – Amsterdam (Randstad), Brussel (Vlaamse Ruit), Keulen (Rheinland). We zijn daarmee uitstekend verbonden en werken daarmee samen, net zoals met onze buurprovincies. Juist door de bijzondere kwaliteiten en veelzijdigheid van Gelderland – haar natuur, groene steden op menselijke schaal, kennis-infrastructuur, cultuur, recreatie en toerisme en sport – kan zij zich verder ontwikkelen als ideale vestigingsplek en uitvalslocatie om te werken en te wonen. Met onze brede blik op de leefomgeving geven wij dan ook een krachtige impuls aan de regionale economie en arbeidsmarkt. Zo kunnen mensen in Gelderland zich ontplooien, ontspannen en ontwikkelen.

De Gelderse economie heeft grote behoefte aan voldoende en kundige mensen. De concurrentie op de arbeidsmarkt is groot. We willen onze strategische ligging en de aantrekkingskracht van onze Gelderse regio's vergroten, zodat mensen hier willen (blijven) wonen en zich willen binden aan Gelderland. Sterke stedelijke netwerken en toegankelijke ontmoetingsplekken zijn van vitaal belang. Plekken waar mensen elkaar makkelijk kunnen vinden om kennis, ideeën en plannen uit te wisselen en elkaar vooruit te helpen. Plekken die goed ontsloten zijn, zoals innovatieve campussen, bruisende binnensteden en dynamische bedrijventerreinen. Het concentreren en combineren van activiteiten heeft daarbij onze voorkeur, boven versnippering door de hele provincie. Activiteiten die elkaar versterken, brengen wij met elkaar in contact en willen wij zoveel mogelijk bij elkaar in de buurt of in dezelfde voorziening plaatsen. Zo houden we Gelderland, naast dynamisch, ook open, groen en gezond. Het ombouwen van bestaande en leegstaande bedrijvenlocaties heeft de voorkeur, boven de aanleg van nieuwe terreinen. Pas als er geen andere mogelijkheden zijn, breiden we uit aan de randen van onze steden of dorpen. En: we kijken naar hoe we de inrichting van de Gelderse werklocaties zo duurzaam mogelijk kunnen maken in termen van energie en klimaat.

Gelderland heeft sterke troeven: Health, Energy, Tech, Food, Logistiek, een sterk midden- en kleinbedrijf. Nationaal en internationaal werkende Gelderse bedrijven die in volle verbinding staan met gebieden buiten Gelderland. Daar zit veel innovatieve kracht. Die willen we volop de ruimte geven, maar wel op voorwaarde dat ook bijgedragen wordt aan het duurzaamheidsvraagstuk. Want schoon en groen is ons uitgangspunt. We denken mee met deze bedrijven en helpen ze bij de toegang tot kennis, middelen, markten, netwerken, locaties en het onderwijs. Omdat wij vinden dat iedereen die in Gelderland mee wil doen, dat ook moet kunnen, stimuleren wij dat het onderwijs optimaal is afgestemd op de arbeidsmarkt. Dit doen we om tekorten op de arbeidsmarkt te voorkomen en kansen te pakken naar de toekomst toe, zoals bijvoorbeeld op het terrein van energietransitie.

Waar we naar streven...

Een duurzaam, dynamisch en toegankelijk economisch vestigingsklimaat, waar voor ondernemers en inwoners een sterke aantrekkingskracht vanuit gaat; dat is wat wij willen. Zo versterken wij Gelderland: nu en in de toekomst.

Onze ambitie

- Wij willen onze concurrerende positie binnen het internationale stedelijke netwerk van Amsterdam, Brussel en Keulen verder versterken. Om onderscheidend te blijven, halen we in 2050 maximaal profijt uit onze unieke combinatie van stedelijke en groene kwaliteiten.
- In 2050 zijn alle werklocaties in Gelderland duurzaam ingericht qua energie, klimaatbestendigheid en logistieke en productiestromen. We zijn koploper in Nederland.

Onze aanpak

- Wij zorgen voor een gevarieerd aanbod aan goed ontsloten, kwalitatief hoogwaardige, duurzame werklocaties. Het concentreren van economische activiteiten heeft daarbij onze voorkeur, boven versnippering. En: het ombouwen van bestaande en leegstaande bedrijvenlocaties gaat boven de aanleg van nieuwe terreinen.
- We faciliteren bedrijven door te zorgen voor een divers aanbod aan werklocaties. Toekomstige behoeften veranderen continu, dit vraagt om flexibiliteit in gebouwen en plannen. Waar mogelijk stimuleren we de doorontwikkeling van bestaande locaties zodat flexibel ingespeeld wordt op veranderende behoefte van bedrijven. We zorgen dat bedrijven die zich hier willen vestigen of die willen uitbreiden snel en effectief geholpen worden bij het vinden van een zo optimaal mogelijke locatie.
- We stimuleren de aansluiting tussen het Gelderse onderwijs en de arbeidsmarkt. We stimuleren dit ook in fysieke zin met campusontwikkeling.
- We stimuleren (kleinschalig) ondernemerschap en innovatie, ook met oog voor ontwikkeling van lokale arbeidsmarkten. Zeker wanneer ondernemers een duurzaam Gelderland dichterbij brengen.

Kijk naar de praktijk

Bekijk het verhaal van de papierfabriek Neenah Coldenhove

Visieschets voor het gesprek over Vestigingsklimaat

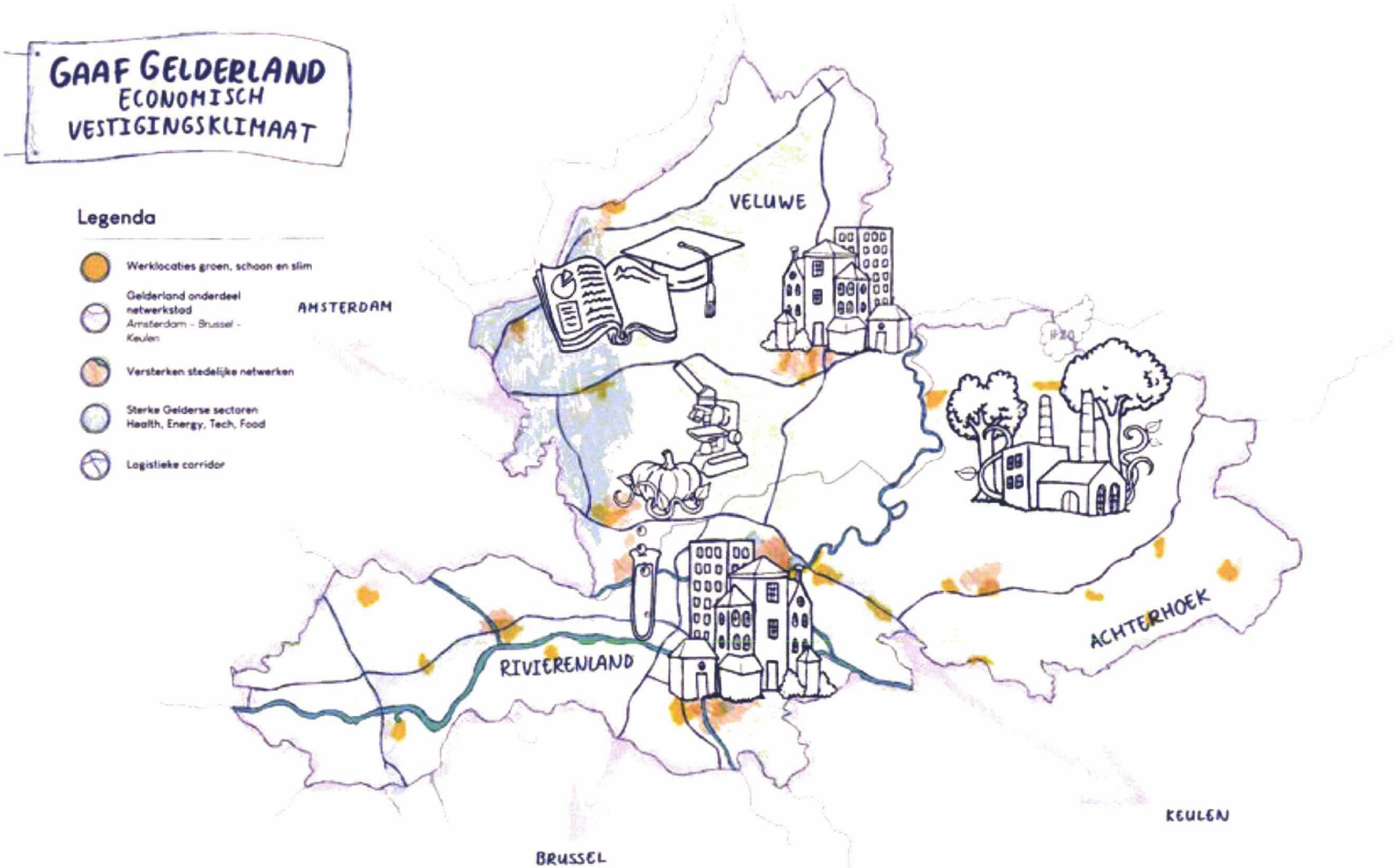

7. Woon- en leefomgeving: Dynamisch, divers, duurzaam

Wat we zien in Gelderland...

Om Gelderland voor mensen en bedrijven aantrekkelijk te houden, is de kwaliteit van de leefomgeving van groot belang. Goed bereikbare voorzieningen, aansprekende evenementen, inspirerende culturele voorzieningen, een mooie natuur; het is allemaal van belang. Ook goed wonen hoort daarbij. Gelderland heeft op woongebied een bijzondere positie met uiteenlopende woonkwaliteiten, zowel stedelijke als landelijke. De Gelderse streken hebben ieder hun eigen aard, waar mensen zich thuis en verbonden met elkaar voelen. In onze groeiende Gelderse steden komen veel activiteiten samen. Tegelijkertijd investeren we in een vitaal platteland, juist als daar krimp plaatsvindt. Om het landschap open, groen en het voorzieningenniveau op peil te houden en leegstand te voorkomen, is bouwen binnen bestaand verstedelijkt gebied ons vertrekpunt. Wij geven de voorkeur aan het benutten van bestaande gebouwen. Wij gaan voor concentraties van bebouwing. Pas als er geen andere goede mogelijkheden zijn, breiden we uit aan de randen van onze steden of dorpen.

Woonwensen veranderen door de tijd en met de leeftijd. Mensen worden ouder, wonen steeds langer alleen en zelfstandig, worden steeds meer energiebewust en zijn mobieler dan vroeger, waardoor ze ook meer en makkelijker verhuizen. De dynamiek op de woningmarkt is groot. Het grootste deel van de woningen die we in 2050 in Gelderland nodig hebben, staat er al. Maar deze woningen zijn niet klaar voor de toekomst en moeten aangepast of vervangen worden. Soms zijn zelfs tijdelijke woonvormen nodig willen we snel in kunnen spelen op de vraag. Voor ons staat een goede balans tussen de vraag en aanbod van woningen in verschillende prijscategorieën voorop. We hebben zorg en aandacht voor de woonbehoeften van alle Gelderlanders en maken hier met onze partners afspraken over. Ook zijn de meeste woningen verre van energieneutraal en klimaatbestendig. Wij stimuleren innovaties op dit terrein, zoals het aardgasloos maken van bestaande woningen en het verduurzamen van woonwijken. Ook zijn wij met onze partners in gesprek over hoe we het vraagstuk van klimaatadaptatie en wonen slimmer kunnen aanpakken. Voldoende groene ruimte, koele plekken, opvang van water in het licht van de klimaatverandering is immers van belang, zeker met het oog op de gezondheid van onze inwoners.

Waar we naar streven...

Een duurzaam en divers woon- en leefklimaat, dat steeds weet te anticiperen op ontwikkelingen; dat is wat wij willen. Zo versterken wij de economische kracht en kwaliteit van leven in Gelderland: nu en in de toekomst.

Onze ambitie

- Gelderland heeft een aanbod aan woningtypen en woonmilieus passend bij de diversiteit aan woningvraag; voor ieder een passende, duurzame woning. We benutten de bestaande bebouwde omgeving optimaal met voldoende ruimte voor klimaatadaptieve maatregelen.
- Alle nieuwbouw wordt aardgasloos aangelegd en zoveel mogelijk circulair gebouwd. In 2035 zijn alle (bestaande) wijken van het aardgas.
- Woningen in Gelderland zijn in 2050 klimaatneutraal.

Onze aanpak

- We gaan in gesprek met de Gelderse regio's en maken regionale afspraken over een goede balans tussen de vraag en het aanbod van woningen. We hebben specifieke aandacht voor de gemeentegrens overstijgende woonvraagstukken.
- We stimuleren innovaties in woonwijken op het vlak van duurzaamheid en het omvormen van bestaande gebouwen tot woonruimte.

Kijk naar de praktijk

Bekijk het verhaal van de Kolkakkerbuurt in Ede

Visieschets voor het gesprek over Woon- en leefomgeving

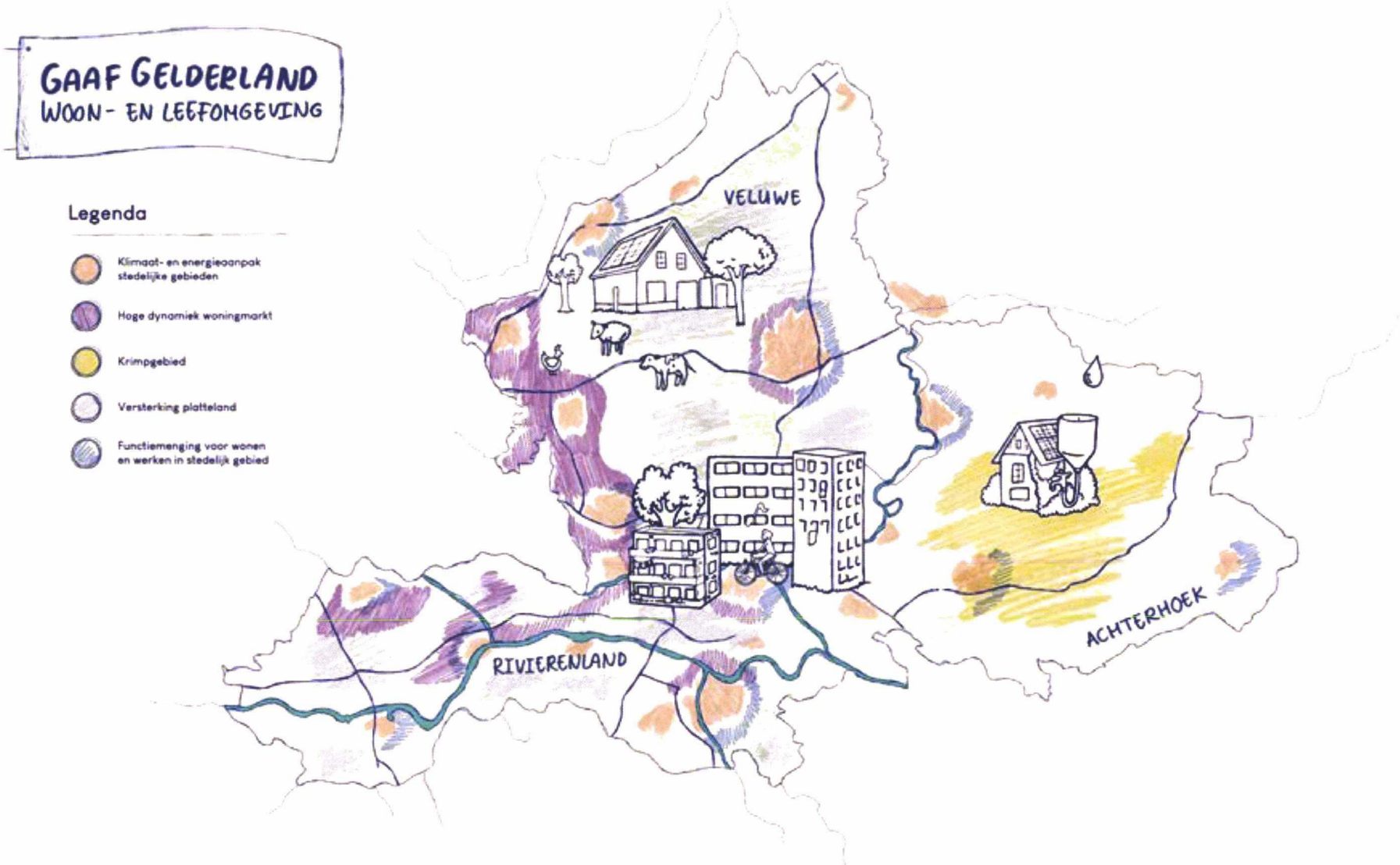

Een visie met werking

Voor ons is een schoon, gezond, veilig enwelvarend Gelderland meer dan een vergezicht. En is onze focus op een duurzaam, verbonden en economisch krachtig Gelderland tezamen met onze zeven ambities op deze terreinen meer dan een gedachten-oefening. We zien het als een opdracht waar we niet omheen kunnen en waar we aan willen werken. Een opdracht die ons denken en doen stuurt en waar wij ons aan houden.
Uit onze focus en ambities voor een duurzaam, economisch krachtig en verbonden Gelderland volgen dan ook 'spelregels' of 'Doe-principes' voor onze verdere inzet en uitvoering.
Zo geven we invulling aan onze ambities.

Onze 'Doe-principes' zijn:

Doen
Wij kijken breed en werken met focus consequent vanuit het perspectief van duurzaam én verbonden én economisch krachtig. Waar nodig stellen we regels en kaders ter discussie en zoeken we de ruimte;

Laten
Wij stimuleren geen zaken die niet aansluiten op onze visie;

Zelf
Wij geven zelf het goede voorbeeld en nemen onze verant-woordelijkheid en zetten door als het vraagstuk erom vraagt;

Samen
Wij werken met open vizier en bouwen aan gezamenlijke agenda's met onze partners en stimuleren kansen voor innovatie en kennisdeling.

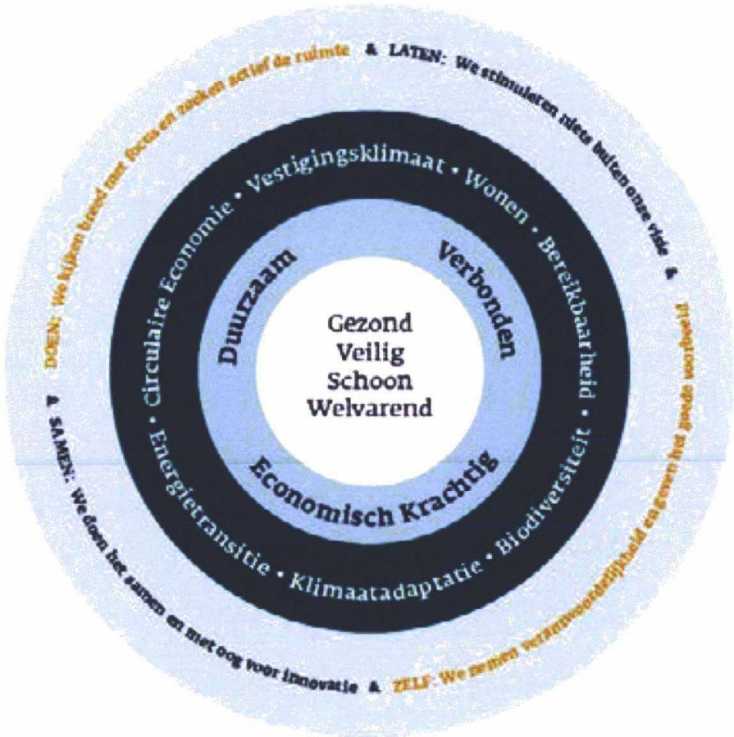

Figuur: onze Doe-principes

Doen en Laten: een brede blik en het wegen van alle aspecten

Voor ons staat een schoon, gezond, veilig en welvarend Gelderland voorop. Daar willen wij optimaal aan bijdragen. Wij leggen daarbij de focus op een duurzaam, verbonden en economisch krachtig Gelderland. Deze focus sluit aan bij onze kennis en kunde. Wij hebben zeven ambities geformuleerd. Bij het maken van keuzes in de uitvoering maken wij steeds inzichtelijk hoe we deze ambities zien ten opzichte van elkaar wegen: wat de voorkeur heeft en wat misschien minder bedeeld wordt en op een andere manier moet worden opgepakt. Ook geven we aan in welke mate onze keuze bijdraagt aan het realiseren van onze ambities: is dat op basisniveau, zetten we een 'plus', of dragen we maximaal bij? Door dit steeds inzichtelijk te maken – dus hoe wij zaken met elkaar in verband brengen, afwegen en wat dat voor het realiseren van onze ambities betekent – maken we concreet hoe wij bijdragen aan een schoon, gezond, veilig en welvarend Gelderland.

Samen: partnerschap

De vraagstukken die wij voor ons zien, zijn groot, complex en langjarig. Geen enkele partij heeft de sleutel voor de oplossing alleen in handen. Ook wij niet. Daarom zetten we samen met ondernemers, inwoners, maatschappelijke organisaties en andere overheden onze schouders onder initiatieven die waardevol zijn en bijdragen aan het oplossen van de vraagstukken waar we voor staan. Een Gaaf Gelderland voor huidige en toekomstige generaties bouwen we niet alleen, maar samen met anderen. Waarbij de samenstelling van partners per vraagstuk wisselt.

Partnerschap is maatwerk. Bij de zoektocht naar aanpakken zijn we nieuwsgierig en staan we open voor nieuwe ideeën en andere oplossingen. Om tot oplossingen te komen, is het samen met partners (h)erkennen van het vraagstuk een cruciale eerste stap. Het je (mede-)eigenaar voelen van het vraagstuk en willen helpen aan de oplossing is de volgende. We stellen ons dan ook steeds de vragen: Waar zien wij mogelijkheden en kansen? Waar zijn wij goed in en wat willen en kunnen we zelf bijdragen? Waar zijn anderen goed in en moeten wij aan hen overlaten of hen overhalen?

Voor ons staan steeds de vraagstukken centraal. Als die vragen om een 'hand-in-hand' aanpak met partners, dan zoeken wij deze op en werken we aan coalities en allianties. Samenwerken, partnerschap, aansluiten bij energie van anderen en open staan voor nieuwe ontwikkelingen zijn voor ons van belang. Steeds onderzoeken we waar de kracht en mogelijkheden van onszelf en onze (potentiële) partners liggen: of en hoe partijen van meerwaarde kunnen en willen zijn.

Samen: gebiedsgericht maatwerk

Gelderland blinkt uit in variatie. Er zijn verschillende regio's; ieder met een eigen kleur. Elke regio, elk gebied heeft zijn eigen achtergrond en karakter; een eigen DNA. Dit kenmerkt Gelderland en maakt haar sterk. Bij de oplossingsrichtingen die wij kiezen, houden wij dan ook bewust rekening met de verscheidenheid van de Gelderse streken. Maatwerk is nodig. Elke regio heeft zijn eigen kwaliteiten, iconische projecten, specifieke locaties; 'game changers' of 'epicentra'. Zaken die een cruciale bijdrage leveren aan een gezond, veilig, schoon en welvarend Gelderland. Met onze partners in de regio verkennen wij welke kansen we kunnen en willen benutten. Daar hoort een cyclus bij van komen tot gezamenlijke kijk op het vraagstuk, het maken van een gedeelde agenda, hier samen uitvoering aan geven en ruimte laten voor aanscherping en aanpassing. Al doende leren we van elkaar en op basis van de geleerde lessen scherpen we onze plannen aan of wijzigen we onze koers. Zo blijven we met elkaar in gesprek over wat er voor ons toe doet, welke koers we willen bewandelen en waar wij samen kansen zien en benutten.

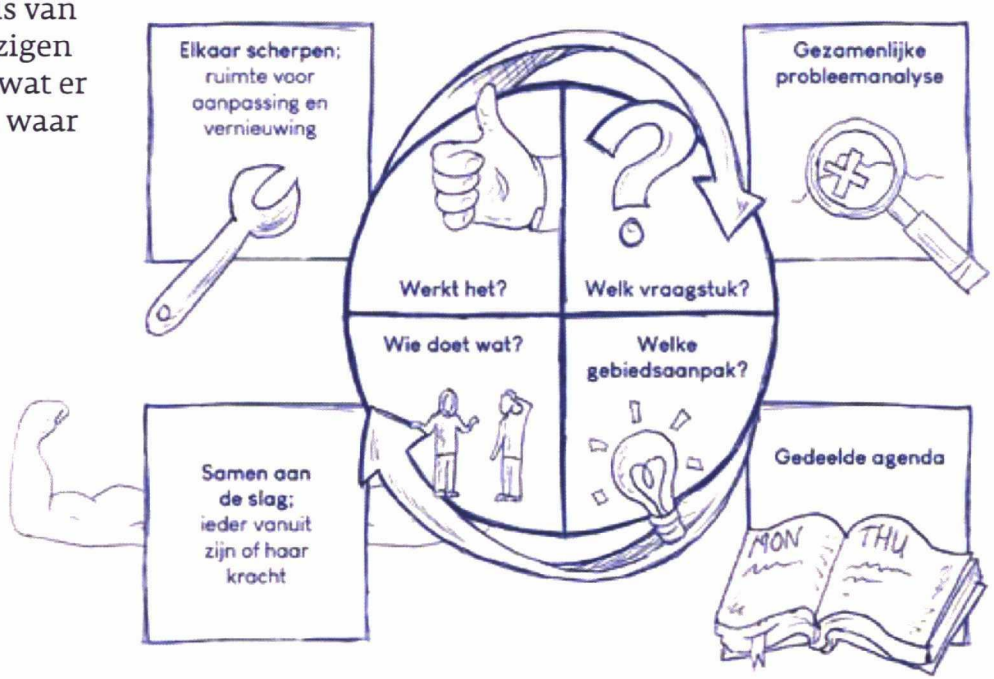

Zelf: bestuurskracht

Steeds kijken we naar onze eigen mogelijkheden. Waar kunnen en willen wij van meerwaarde zijn? Dat wij taken hebben met betrekking op de inrichting en de kwaliteit van de Gelderse leefomgeving betekent niet dat wij ook altijd de eerst aangewezen partij zijn om het initiatief te nemen. Ons uitgangspunt is: hoe dichter bij de Gelderlanders hoe beter.

Wij zijn van doorslaggevende waarde:

- als het vraagstuk een bovenlokale aanpak vraagt die niet afdoende door samenwerkende gemeenten wordt opgepakt, maar als dit wel van belang is voor een schoon, gezond, veilig en welvarend Gelderland;
- als het vraagstuk volgens de wet onze zaak en taak is en aan onze doorzettingsmacht raakt of als onze Omgevingsvisie hier de focus op legt;
- als wij door ons netwerk gevraagd worden om het vraagstuk op te pakken en het vraagstuk bijdraagt aan een schoon, gezond, veilig en welvarend Gelderland;
- als wij zien dat wij, door de inzet van onze middelen, werk-wijzen en instrumenten, het verschil kunnen maken voor een schoon, gezond, veilig en welvarend Gelderland.

Voorbeelden

Voorbeelden van werkwijzen en instrumenten die wij gebruiken of hebben ontwikkeld om een goede afweging te maken tussen alle drie aspecten zijn onder andere:

- Het Gelderse ambitie-web
- De GelderseGezondheidswijzer/Quickscan Gezonde leefomgeving
- Gelderse Aanpak Gebiedsontwikkeling
- Aanpak SteenGoed Benutten
- Regionale programma's werklocaties en agenda's wonen
- Regionale energie strategieën (RES)
- De ladder voor duurzame stedelijke ontwikkeling

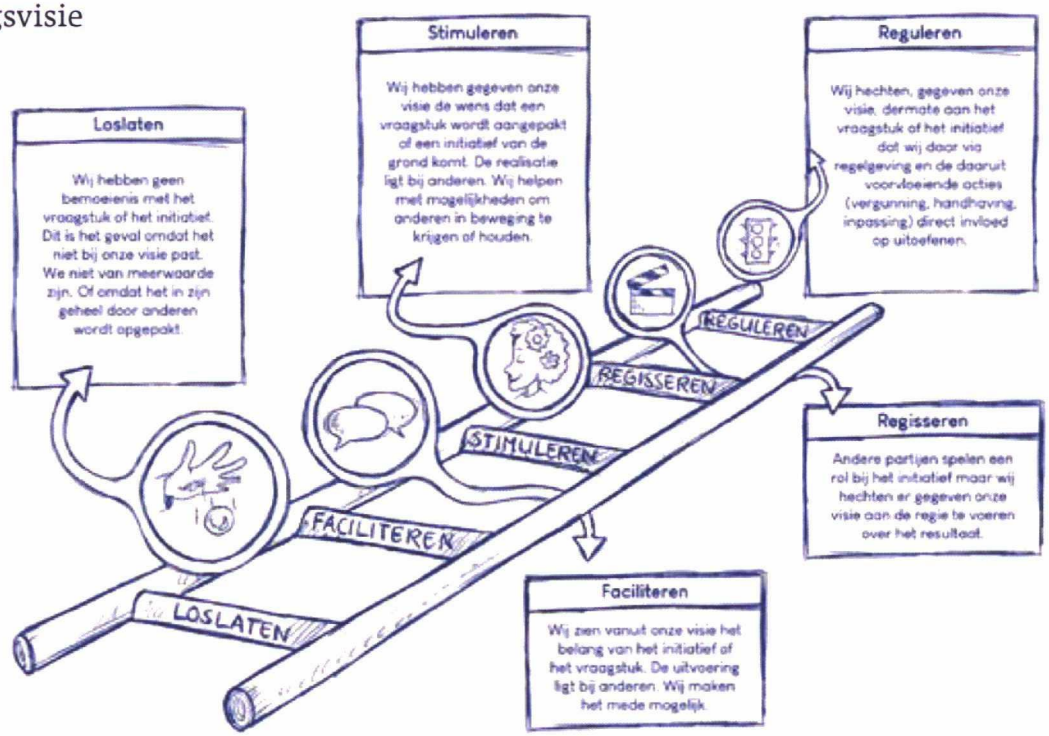

Gaaf Gelderland maken we samen...

Gaaf Gelderland maken we samen...

Het begin van de toekomst van Gelderland is nu. Wij nodigen u dan ook allen van harte uit om met ons verder invulling te geven aan Gaaf Gelderland.

De Omgevingsvisie Gaaf Gelderland is tot stand gekomen met de inbreng van velen. Inwoners van Gelderland – jong en oud –, gemeenten, waterschappen, instellingen en experts op het terrein van zorg, natuur, cultuur, onderwijs en vele, vele andere partners hebben in de afgelopen jaren op meerdere momenten gedurende het proces van visievorming meegedacht, meegepraat en actief hun bijdrage geleverd. Hiervoor zijn wij een ieder zeer dankbaar.

Het begin van de toekomst van Gelderland is nu. Wij nodigen u dan ook allen van harte uit om met ons verder invulling te geven aan Gaaf Gelderland. Om met ons in gesprek te gaan over de keuzes die gemaakt moeten worden en welke prioriteiten we stellen en over de acties die wij samen moeten inzetten. En: om met ons afspraken te maken en deze vast te leggen in onder andere thematische of gebiedsgerichte uitvoeringsprogramma's waar we samen – ieder vanuit zijn of haar kracht en verantwoordelijkheid – aan werken. Zo geven we invulling aan de Gelderse Omgevingsvisie en realiseren we ons wensbeeld. Zo komen we tot een visie met werking. Mochten koersen wijzigen en droombeelden veranderen, dan gaan wij opnieuw met u in gesprek en passen desgewenst de Gelderse Omgevingsvisie aan. De weg naar de toekomst kent immers geen rechte lijn, maar is een gezamenlijke zoektocht.

Een visie met werking

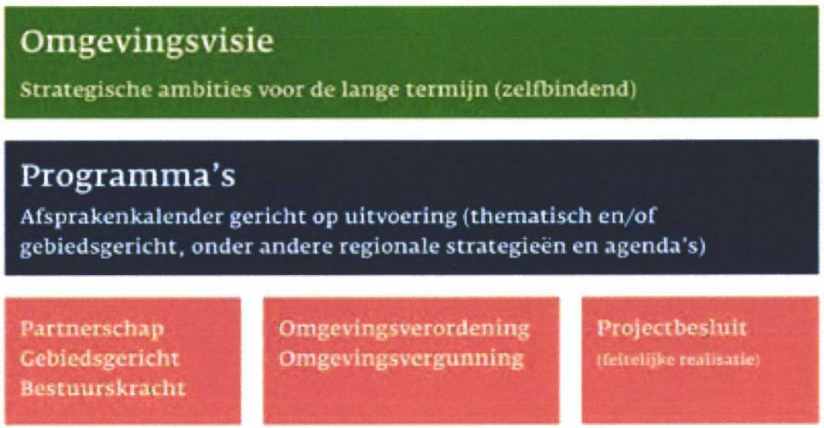

Wat we blijven doen...

Een vijftal wettelijk verplichte planfiguren voor het provinciaal beleid voor de leefomgeving gaat sinds 2014 op in de Omgevingsvisie. Dit gaat over planfiguren voor ruimte, natuur, water, milieu en verkeer en vervoer. Vanuit de Omgevingsvisie 2014 vinden wij de volgende zaken van belang. Deze continueren we.

In verband met de planfiguren zijn sinds de Omgevingsvisie 2014 gebieden en functies aangewezen, die blijven voortbestaan onder deze omgevingsvisie. Dit gaat om de aanwijzing van functies van regionale oppervlaktewateren, van gebieden waar milieukwaliteit bijzondere bescherming behoeft, van Natura 2000-gebieden en van bijzondere natuurgebieden. Andere kaarten en functiebeschrijvingen uit de visie 2018 hebben een uitvoerend of informerend karakter en worden daarom overgeheveld naar programma's of andere beleidsdocumenten.

Ruimtelijk beleid
Al sinds 2014 is de ruimtelijke ontwikkeling van Gelderland een maatschappelijke opgave met verantwoordelijkheden voor overheden, organisaties en partners. De provincie draagt op een toekomstbestendige manier bij, met beleid dat een duurzame economische structuur in de provincie en regio's versterkt en dat richting geeft aan de vestigingsmogelijkheden en milieugebruiksruimte voor bedrijven. Het provinciaal belang ligt in het vergroten van de ruimtelijke kwaliteit. Onze klimaatbestendigheid wordt vergroot en onze natuur- en landschappelijke kwaliteit blijft behouden. De provincie zet zich in voor vitale steden en dorpen en voor een duurzame verstedelijking, gericht op versterking van de stedelijke netwerken, gecombineerd met aandacht voor de vitaliteit van kleine kernen en dorpen. De kwantitatieve regionale opgave voor wonen is van provinciaal belang, net als het belang dat bij locaties met een bovenlokaal ontwikkelpotentieel die potenties benut worden. Het beleid voorziet in provinciale kaders voor het terugdringen van leegstand en overcapaciteit in gemeentelijke plannen en voor zorgvuldige locatie-afwegingen op regionaal niveau, waarbij de ladder voor duurzame verstedelijking wordt ingezet. Voor wonen en werken geldt een regionale aanpak die gericht is op een gezonde en veilige woonomgeving, waarin mensen zich met elkaar verbonden voelen en die goed bereikbaar is en goede voorzieningen heeft. Bij ruimtelijke ontwikkelingen en bij het beheer van terreinen wil de provincie dat aandacht wordt besteed aan onder andere het risico op natuurbranden.

Waterbeleid
De hoofdzaken van het provinciaal beleid voor water zijn gericht op een veerkrachtig en duurzaam water- en bodemsysteem. Dit systeem bestaat uit bodem en ondergrond, grondwater en oppervlaktewater en is duurzaam als het ook in de toekomst kan blijven functioneren en in stand kan worden gehouden tegen maatschappelijk aanvaardbare kosten. De provincie onderschrijft de ambitie van de Europese Kaderrichtlijn Water, dat uiterlijk in 2027 het grond- en oppervlaktewater in Europa schoon en ecologisch gezond moet zijn en dat er voldoende water is voor duurzaam gebruik en voert deze uit. De beschermde gebieden voor het grondwater, waterberging, de Kaderrichtlijn Water en Natura 2000 zijn leidend bij de uitwerking van dit beleid in programma's of in kaders in de verordening. Er worden condities gesteld voor effectief en zuinig gebruik van drinkwater, speciale waterecologie (HEN- en SED-wateren), (grond)waterafhankelijke landnatuur plus de beschermingszones natte landnatuur en grondwateronttrekkingen voor drinkwater en industrie, groter dan 150.000 m3/jaar. De provincie stelt via uitvoerend beleid de doelen voor de regionale wateren voor de Kaderrichtlijn Water vast en geeft daarbij ook invulling aan de voorzieningenniveaus. Met de Gelderse waterschappen en de landbouw geeft de provincie invulling aan het vasthouden van water in de bodem, het grondwater en de haarvaten van het watersysteem. Bescherming tegen overstromingen vindt primair plaats op basis van preventie, waar nodig aangevuld met maatregelen in de ruimtelijke ordening en evacuatie. Deze bescherming gebeurt bij voorkeur in combinatie met het ontwikkelen en versterken van karakteristieke riviernatuur in Natura 2000-gebieden.

Milieubeleid
Een gezonde en veilige leefomgeving is de hoofdzaak van het milieubeleid. Dit vraagt om provinciaal beleid dat zorgt voor goede milieukwaliteit en veilige ruimtelijke keuzes. Gezondheidsschade, onacceptabele risico's en onaanvaardbare geur- en geluidhinder moeten worden voorkomen. Er wordt voldaan aan milieukwaliteitseisen. Spoedeisende bodemverontreiniging wordt gesaneerd. Ook is het van belang om op toekomstige ontwikkelingen te anticiperen, met name vanwege de energietransitie en klimaatverandering. Vooral in het stedelijk gebied kunnen de gevolgen hiervan van invloed zijn op de gezondheid. De provincie streeft naar een op gezondheid gerichte benadering van de kwaliteit van de leefomgeving en het milieu.

Natuur- en landschapsbeleid
De provincie spant zich in voor een compact en hoogwaardig stelsel van onderling verbonden natuurgebieden en naar behoud en versterking van de kwaliteit van het landschap. Het Gelders Natuurnetwerk (GNN) en de Groene Ontwikkelingszone (GO) worden beschermd tegen aantasting van de kernkwaliteiten: dat zijn de natuurwaarden, de potentiële waarden en de omgevingscondities. Het GNN is een samenhangend netwerk van bestaande en te ontwikkelen natuur van internationaal, nationaal en provinciaal belang. Het uitgangspunt is dat in het GNN geen nieuwe initiatieven plaatsvinden, behalve ontwikkelingen van een groot algemeen of provinciaal belang of waarvoor geen alternatieven bestaan. In de GO is ruimte voor economische ontwikkeling in combinatie met een (substantiële) versterking van de samenhang tussen aangrenzende en inliggende natuurgebieden. De ecologische verbindingszones maken deel uit van de GO, evenals de weidevogelgebieden en de rustgebieden voor winterganzen. De provincie treft maatregelen vanwege de bescherming, de instandhouding of het herstel van biotopen, leefgebieden, een gunstige staat van instandhouding en het Natuurnetwerk Nederland. De provincie beschermt de achttien Natura2000 gebieden die in het GNN liggen. Verder richt het beleid zich op behoud van de basiskwaliteit van landschappen in Gelderland. Voor de landschappen van bovenregionale waarde geldt een beschermingsregime met kernkwaliteiten en met een juridisch vangnet in de verordening, zodat de provincie in gesprek kan komen indien het provinciaal belang in het geding raakt.

Verkeers- en vervoersbeleid
De provincie streeft naar een veilige, betrouwbare en duurzame mobiliteit, als hoofdzaak van het verkeers- en vervoersbeleid. Dit wordt benaderd als een systeem waarin verschillende mobiliteitsnetwerken op elkaar inwerken, ter ondersteuning van een sterke economie, welvaart en welzijn, rekening houdend met de kwaliteit van de leefomgeving en met verkeersveiligheid. De provincie heeft specifiek aandacht voor de wisselwerking en knooppunten in het systeem en gaat uit van drie principes: voorkomen, benutten en bouwen. Dit gebeurt op basis van een meerjaren-investeringsagenda en met een regionale aanpak. Via die aanpak wordt het provinciaal beleid afgestemd op het beleid van het Rijk en de gemeenten. Het beleid richt zich ook op een goede regionale ontsluiting over water.

Kijk naar de praktijk

Betuwewind

Sinds 2013 een coöperatie van 180 betrokken leden die leven van de wind. In de oksels van de A15 en A2 willen wij windmolens plaatsen. Onze energiebron van de toekomst. Voor 40.000 huishoudens in de West-Betuwe.

We zijn van, voor en mét bewoners. Van onderop en in samenwerking met de overheid en projectontwikkelaars. Dat is het fundament waarop we elke windmolen bouwen.

Onze ambitie Energietransitie

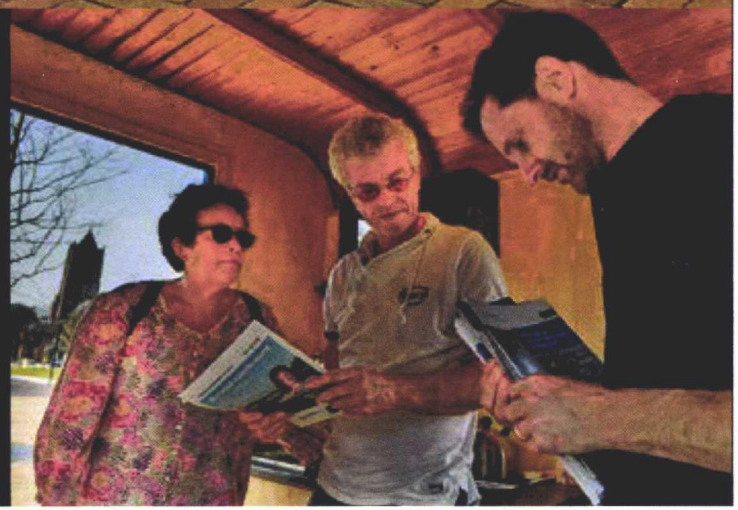

Waterplein, Tiel

Het Waterplein in Tiel loopt vol bij een hevige stortbui. Voor kinderen verandert daarmee een speelplein in een heerlijk waterfestijn.

Het ontwerp is gemaakt samen met de bewoners. Het Waterplein kan 570 m^3 regenwater bergen. Het water is dan 70 cm diep.

De gemeente Tiel en het Waterschap Rivierenland combineerden het nuttige met het aangename. Overtollig regenwater stroomt niet het riool in, maar kan langzaam inflitreren.

Onze ambitie Klimaatadaptatie

Remeker-kaas

Sinds 1650 wordt de grond van boerderij De Groote Voort bij Lunteren beheerd door de familie Van de Voort.

In de jaren '80 schakelde het bedrijf over naar biologische productie van kaas, gemaakt van melk van Jersey koeien. Geen eenvoudige, maar wel een bewuste keuze die heeft geleid tot succes. De biodiversiteit heeft zich hersteld. De productie van de kaas volgt een natuurlijk, lokaal, circulair proces.

De exclusieve Remeker-kaas, met z'n bekende eetbare natuurkorst. Die gaat heel Europa door. En staat op de menu-kaarten van befaamde restaurants in Frankrijk, Italië en Duitsland.

Onze ambitie Circulaire economie

De schooltuin

Kinderen die hun eigen sla, spinazie en wortelen verbouwen. Voor basisschool Meander uit Nijmegen is de schooltuin net zo belangrijk als het klaslokaal. Als je leert hoe plantjes groeien en hoe nuttig het bodemleven is, weet je ook later het belang van biodiversiteit.

Biodiversiteit is niet is iets van alleen de Veluwe, maar heeft overal aandacht nodig. In woonwijken, op bedrijventerreinen en in de land- en tuinbouw.

Onze ambitie Biodiversiteit

Snelfietspaden

De fiets wordt een steeds belangrijker vervoermiddel. Voor de dagelijkse woonwerk-rit en voor vrije tijd. Nieuwe snelfietsroutes verbinden de belangrijkste steden en werklocaties. Op de fiets win je vaak tijd en je houdt jezelf fit.

Tussen Wageningen en Arnhem wordt het wegdek van de snelfietsroute deels verwarmd. Dat gebeurt met restwarmte van papierfabriek Parenco in Renkum. Dat scheelt veel strooizout en houdt het fietspad ook in de winter veilig.

Onze ambitie Bereikbaarheid

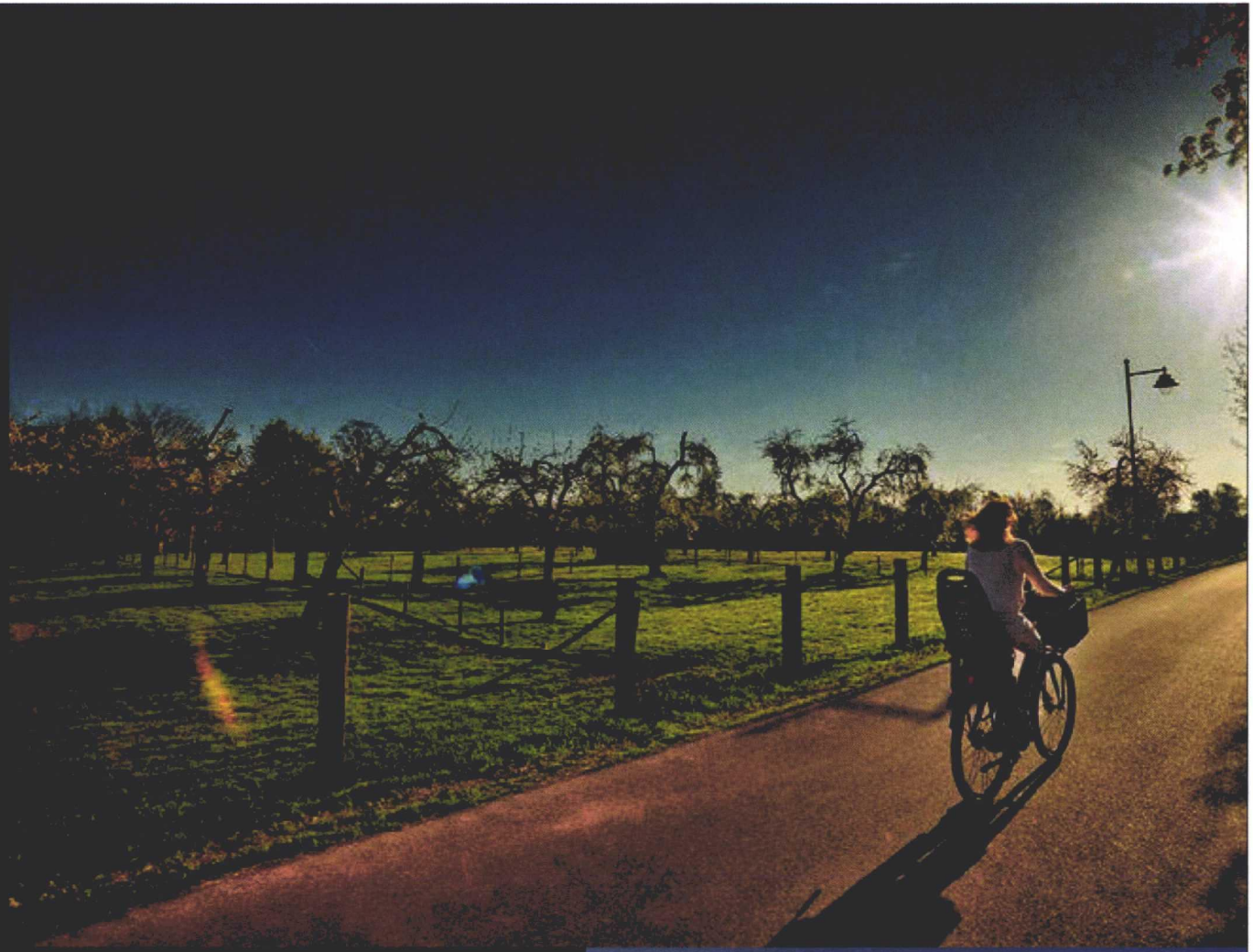

Papierfabriek Neenah Coldenhove

Sinds 1661 gevestigd midden in het Eerbeekse bos. Dichtbij hout en zuiver water, twee van de belangrijkste grondstoffen voor het maken van papier.

Circulaire economie is belangrijk voor ons, met de restwarmte uit onze fabriek verwarmen wij onze gebouwen en het naastgelegen zwembad. Ons afvalwater wordt op zorgvuldige wijze gezuiverd bij IWE. Hierbij vrijkomende energie leveren we terug aan het net. Ook het gezuiverde water wordt deels hergebruikt.

We voelen ons verantwoordelijk voor onze omgeving en de kwaliteit hiervan. We zijn eigenaar van een deel van het bos en onderhouden dit zelf. Onze sterke band met Eerbeek leeft al vele generaties. en veel van onze medewerkers komen uit de buurt. Mede dankzij deze waarden kunnen wij verder groeien in onze rol als internationaal innoverende specialiteitenfabriek.

Onze ambitie Vestigingsklimaat

Kolkakkerbuurt, Ede

De Kolkakkerbuurt in Ede is een klassiek tuindorp uit de jaren '20. Bij de volledige renovatie van 50 woningen kiest woningcorporatie Woonstede voor behoud van de karakteristieke stijl in combinatie met 100% duurzaamheid.

De woningen gaan van het aardgas af. Ze krijgen duurzame energie, onder andere van zonnepanelen.

Bewoners praten volop mee. In het bijzonder ook ouderen, die graag gelijkvloers willen wonen. Ook aan dieren en planten is gedacht. Zo komen er vleermuiskasten en nestkasten voor vogels.

Onze ambitie Woon- en leefomgeving

Informatie

Dit is de ontwerp-omgevingsvisie Gaaf Gelderland van de Provincie Gelderland, vastgesteld door Gedeputeerde Staten op 5 juni 2018. De informatie 'Kijk naar de praktijk' op pagina 60 tot en met 67 maakt formeel geen onderdeel uit van de omgevingsvisie. U kunt de Omgevingsvisie hier bekijken in planoview.

De ontwerp-omgevingsvisie ligt ter inzage van 14 juni tot en met 9 augustus 2018. U kunt uw eventuele zienswijze indienen via de Planoviewer. Een link naar deze viewer vindt u vanaf 14 juni 2018 op: www.gelderland.nl/omgevingsvisie-actueel.

Reageren op de Omgevingsvisie kan ook via het Forum Gaaf Gelderland.

Voor meer informatie kunt u contact opnemen met het provincieloket op 026 359 99 99 of per mail via provincieloket@gelderland.nl.

Concept-omgevingsverordening gelderland (schoon; geconsolideerd)

Juni 2018

Status	geconsolideerd
IDN	NL.IMRO.9925.PVOmgverordeningGC-gc99
Plantype	provinciale verordening
Plandatum	1 januari 2018

provincie Gelderland

INHOUDSOPGAVE

Concept-Omgevingsverordening Gelderland (schoon; geconsolideerd) 3

Regels 4

Hoofdstuk 1 Algemeen 5

Artikel 1.1 (aanwijzing gebieden) 5

Artikel 1.2 (begripsbepalingen) 8

Artikel 1.3 (reikwijdte begrip bestemmingsplan en toelichting bij een bestemmingsplan) 14

Hoofdstuk 2 Ruimte 15

Afdeling 2.1 Woonlocaties en recreatiewoningen 15

Afdeling 2.2 Werklocaties 15

Afdeling 2.3 Glastuinbouw 18

Afdeling 2.4 Veehouderij 21

Afdeling 2.5 Instructieregels bescherming grond- en drinkwater 23

Afdeling 2.6 Natuur en Landschap 23

Afdeling 2.7 Energie 31

Afdeling 2.8 Ontheffing wegens bijzondere omstandigheden 32

Hoofdstuk 3 Milieu, ontgrondingen en natuur 33

Afdeling 3.1 Gebruik gesloten stortplaatsen 33

Afdeling 3.2 Grondwaterbescherming met het oog op de waterwinning 33

Afdeling 3.3 Bodem 43

Afdeling 3.4 Geluidhinder 50

Afdeling 3.5 Financiële bepalingen 50

Afdeling 3.6 Natuur 52

Afdeling 3.7 Varend ontgassen 58

Afdeling 3.8 Industriële grondwateronttrekkingen 59

Hoofdstuk 4 Water 60

§ 4.1 Vaarwegen 60

§ 4.2 Regionaal waterplan 60

§ 4.3 Handelingen in watersystemen 61

§ 4.4 Functies van water 61

Hoofdstuk 5 Provinciale wegen en luchthavenbesluiten 62

Afdeling 5.1 Onderhoud, werkzaamheden en gebruik wegen 62

Afdeling 5.2 Beperkingengebieden regionale luchthavens (gereserveerd) 64

Hoofdstuk 6 Procedures 65

§ 6.1 Ontheffing hoofdstuk 2 Ruimte 65

§ 6.2 Ontheffing hoofdstuk 3 Milieu, ontgrondingen en natuur 65

Hoofdstuk 7 Handhaving 68
Artikel 7.1 (aanwijzing toezichthouders) 68
Artikel 7.2 (strafbepaling) 68
Hoofdstuk 8 Overgangs- en slotbepalingen 69
Afdeling 8.1 Overgangsrecht hoofdstuk 2 Ruimte 69
Afdeling 8.2 Overgangsrecht hoofdstuk 3 Milieu, ontgrondingen en natuur 69
Afdeling 8.3 Overgangsrecht hoofdstuk 4 Water 74
Afdeling 8.4 Overgangsrecht hoofdstuk 5 Verkeer 75
Afdeling 8.5 Inwerkingtreding en citeertitel 75
Bijlagen bij Regels 76
bijlage 1 Vaarwegen 77
bijlage 2 Weg en wegdelen buiten de routering vervoer gevaarlijke stoffen 78
bijlage 3 Beschermingsgebieden grondwater 79
bijlage 4 Grondwaterbescherming 80
bijlage 5 Kernkwaliteiten Gelders natuurnetwerk en Groene ontwikkelingszone 81
bijlage 6 Kernkwaliteiten Nationale Landschappen 82
bijlage 7 Ontwikkeltijd natuurbeheertypen 83
bijlage 8 Gelijkwaardige natuurbeheertypen 84
bijlage 9 Vrijstelling storen en doden diersoorten 85
bijlage 10 Vrijstelling vangen diersoorten 86
bijlage 11 Groeilocaties groei-krimpbeleid Veluwe 87

Concept-Omgevingsverordening Gelderland (schoon; geconsolideerd)

In deze geconsolideerde versie van de Omgevingsverordening (moederplan vastgesteld door PS op 24 september 2014) zijn de wijzigingen ten gevolge van de volgende besluiten verwerkt:

-het actualisatieplan Omgevingsverordening (december 2014) deel I, vastgesteld door PS op 8 juli 2015)

-het besluit tot Aanpassing begrenzing GNN en GO (vastgesteld door GS op 2 juni 2015)

-het actualisatieplan Omgevingsverordening (december 2014) deel II (vastgesteld door PS op 11 november 2015)

-het actualisatieplan Omgevingsverordening (december 2016) deel A (vastgesteld door PS op 25 januari 2017, en 1 maart 2017)

-het actualisatieplan Omgevingsverordening (december 2016) (vastgesteld door PS op 1 maart 2017)

-Rectificatie Natuurbegraven Omgevingsverordening (december 2016) GS dd. 4 april 2017

-Rectificatie Plussenbeleid Omgevingsverordening (december 2016) PS dd. 12 april 2017

-het actualisatieplan Omgevingsverordening (juni 2017) (vastgesteld door PS op 28 juni 2017)

-het besluit tot Aanpassing begrenzing GNN en GO (vastgesteld door GS op 12 december 2017)

-het Actualisatieplan Omgevingsverordening (december 2017) (vastgesteld door PS op 13 december)

-het Actualisatieplan 5 met amendement 17A24 (vastgesteld door PS op 13 december). Dit Actualisatieplan treedt op 1 januari 2018 in werking.

-het Ontwerp-actualisatieplan 6 (vastgesteld door GS op 5 juni 2018)

Dit is nu de meest actuele versie van de Omgevingsverordening Gelderland.

REGELS

Hoofdstuk 1 Algemeen

Artikel 1.1 (aanwijzing gebieden)

In deze verordening worden de volgende gebieden aangewezen, waarvan de geometrische plaatsbepaling en de begrenzing zijn vastgelegd in een GML- bestand en verbeeld op de bij deze verordening behorende themakaarten:

Ammoniakbuffergebied

gebied in een zone van 250 meter rondom zeer gevoelige natuur in het Gelders natuurnetwerk waar de emissie van ammoniak niet mag toenemen bij uitbreiding van niet-grondgebonden veehouderij;

Beschermingszone natte landnatuur

gebied in een zone rondom natte natuur in het Gelders natuurnetwerk waar ter bescherming van die natte natuur in beginsel geen ruimtelijke of waterhuishoudkundige ontwikkeling mogelijk is die door hydrologische beïnvloeding via het grondwatersysteem negatief effect heeft op de natte natuurwaarden;

Boringsvrije zone

beschermingsgebied grondwater waar het grondwater binnen 25 jaar bij een pompput voor de openbare drinkwatervoorziening kan zijn en waar een kleilaag zit boven dat grondwater;

Extensiveringsgebied glastuinbouw

gebied waar na 22 januari 2011 eenmalig een uitbreiding van een op die datum bestaand glastuinbouwbedrijf mogelijk is;

Gebied met specifieke waterfunctie

gebied waarvoor in het kader van goed waterbeheer een specifieke waterfunctie is aangewezen, waaronder de functies hoogst ecologische niveau, specifiek ecologische doelstelling, natte landnatuur, beschermingsgebieden natte landnatuur en water als verbinder (zie voor de onderscheiden gebieden de themakaart Waterbeleid in de Omgevingsvisie);

Gelders natuurnetwerk

gebied met een samenhangend netwerk van binnen de provincie Gelderland bestaande en te ontwikkelen natuur van internationaal, nationaal en provinciaal belang dat strekt tot de veiligstelling van ecosystemen met de daarbij behorende soorten;

Glastuinbouwontwikkelingsgebied

gebied aangewezen voor de concentratie en ontwikkeling van glastuinbouw;

Groene ontwikkelingszone

gebied met een andere bestemming dan natuur dat ruimtelijk is vervlochten met het Gelders natuurnetwerk,

waaronder weidevogelgebieden en rustgebieden voor winterganzen;

Grondwaterbeschermingsgebied

beschermingsgebied grondwater waar het grondwater binnen 25 jaar bij een pompput voor de openbare drinkwatervoorziening kan zijn en waar geen afdoende beschermende kleilaag aanwezig is;

Intrekgebied

beschermingsgebied grondwater waar het grondwater binnen duizend jaar bij een pompput voor de openbare drinkwatervoorziening kan zijn;

Koude-warmteopslagvrije zone

beschermingsgebied grondwater waar het grondwater binnen 25 jaar bij een pompput voor de openbare drinkwatervoorziening kan zijn en waar geen afdoende beschermende kleilaag aanwezig is;

Luchtvaart (gereserveerd)
Molenbiotoop

gebied rondom een historische of monumentale molen met een straal van 400 meter gerekend vanaf het middelpunt van de molen;

Nationaal landschap

gebied met internationaal zeldzame of unieke en nationaal kenmerkende landschapskwaliteiten, en in samenhang daarmee bijzondere natuurlijke en recreatieve kwaliteiten, *hierbij uitgezonderd de delen die samenvallen met het Gelders natuurnetwerk, de Groene ontwikkelingszone en de Nieuwe Hollandse Waterlinie;

Nieuwe Hollandse Waterlinie

onderdeel van het erfgoed van uitzonderlijke universele waarde als bedoeld in artikel 2.13.2, eerste lid, onder a, van het Besluit algemene regels ruimtelijke ordening, waarvan de geometrische plaatsbepaling en de begrenzing met een nauwkeurigheid van 12,5 meter zijn vastgelegd binnen de grenzen van de provincie Gelderland;

Overig gebied

gebied buiten de Glastuinbouwontwikkelingsgebieden, de Extensiveringsgebieden glastuinbouw en het Regionaal cluster glastuinbouw;

Plussenbeleid

gebied waar kwaliteitsvoorwaarden gelden voor het ruimtelijk beleid van gemeenten die een uitbreiding van de niet-grondgebonden veehouderijtak mogelijk willen maken;

Regionaal cluster glastuinbouw

gebied voor glastuinbouwontwikkeling buiten de glastuinbouwontwikkelingsgebieden;

Reserveglastuinbouwontwikkelingsgebied

gebied gereserveerd voor uitbreiding van een glastuinbouwontwikkelingsgebied;

Romeinse Limes

onderdeel van het erfgoed van uitzonderlijke universele waarde als bedoeld in artikel 2.13.2, eerste lid, onder b, van het Besluit algemene regels ruimtelijke ordening, waarvan de geometrische plaatsbepaling en de begrenzing zijn vastgelegd binnen de grenzen van de provincie Gelderland;

Stiltegebied

gebied waarvoor regels gelden ter voorkoming of beperking van geluidhinder;

Tijdelijk verbod hervestiging glastuinbouw

gebied waar een tijdelijk verbod op de hervestiging van glastuinbouwbedrijven geldt;

Tijdelijk verbod nieuwvestiging glastuinbouw

gebied waar een tijdelijk verbod op de nieuwvestiging van glastuinbouwbedrijven geldt;

Tijdelijk verbod uitbreiding bestaande glastuinbouw

gebied waar een tijdelijk verbod op de uitbreiding van bestaande glastuinbouwbedrijven geldt;

Verbodsgebied varend ontgassen

vaarwegen waar varend ontgassen niet is toegestaan;

Verbodsgebied windenergie

gebied waar een windturbine of windturbinepark niet is gestaan vanwege provinciale doelen;

Verkenningsgebied bijzondere voorwaarden natuurbegraven Gelders natuurnetwerk

gebied binnen het Gelders natuurnetwerk waar onder bijzondere voorwaarden een natuurbegraafplaats kan worden toegestaan;

Verkenningsgebied bijzondere voorwaarden kleinschalige recreatie Gelders natuurnetwerk

gebied binnen het Gelders natuurnetwerk waar onder bijzondere voorwaarden kleinschalige recreatie kan worden toegestaan;

Verkenningsgebied voorwaarden natuurbegraven Gelders natuurnetwerk

gebied binnen het Gelders natuurnetwerk waar onder voorwaarden een natuurbegraafplaats kan worden toegestaan;

Verkenningsgebied voorwaarden kleinschalige recreatie Gelders natuurnetwerk

gebied binnen het Gelders natuurnetwerk waar onder voorwaarden kleinschalige recreatie kan worden toegestaan;

Verkenningsgebied voorwaarden windturbines Gelders natuurnetwerk

gebied binnen het Gelders natuurnetwerk waar onder voorwaarden een windturbine of een windturbinepark kan worden toegestaan;

Waardevol open gebied

gebied waar grootschalige openheid als kernkwaliteit geldt;

Waterwingebied

beschermingsgebied grondwater waar het grondwater binnen één jaar bij een pompput voor de openbare drinkwatervoorziening kan zijn.

Artikel 1.2 (begripsbepalingen)

In deze verordening en de daarop rustende bepalingen wordt verstaan onder:

achtergrondwaarde

achtergrondwaarde als bedoeld in het Besluit bodemkwaliteit;

agrarisch gebied

totale oppervlakte agrarische cultuurgrond in Gelderland, met inbegrip van de agrarische bouwpercelen;

baggerspecie

baggerspecie als bedoeld in artikel 1 van het Besluit bodemkwaliteit;

bedrijventerrein

aaneengesloten terrein voor de bedrijfsmatige uitoefening van industriële, logistieke, ambachtelijke en dienstverlenende activiteiten en groothandel met de daarbij horende voorzieningen, bedoeld voor de vestiging van meerdere bedrijven;

begraafplaats

begraafplaats of een terrein voor het verstrooien van as of uitstrooiveld als bedoeld in de Wet op de lijkbezorging of, tenzij anders is bepaald, een dierenbegraafplaats;

beschermingsgebied grondwater

gebied voor de bescherming van grondwater, aangewezen op grond van artikel 1.2, tweede lid, onder a van de Wet Milieubeheer, onderverdeeld in Waterwingebied, Grondwaterbeschermingsgebied, Koude-warmte-opslagvrije zone, Boringvrije zone en Intrekgebied;

binnenschip

schip als bedoeld in artikel 1, eerste lid, van de Binnenvaartwet;

boorput

met daartoe geschikte werktuigen aangebrachte put, daaronder begrepen een in de grond gecontroleerd en mechanisch aangebrachte sondering;

boring

door boren, persen, spuiten, steken of op een andere manier een put maken in de grond, evenals het maken van een put voor een in de grond gecontroleerde en mechanisch aangebrachte sondering;

buisleiding

buisleiding voor het transport van olie, chemicaliën en gas (uitgezonderd aardgas), of een leiding voor elektriciteit die wordt gekoeld met olie of chemicaliën;

diepinfiltratie

door een geperforeerde buis rechtstreeks water infiltreren in dieper gelegen watervoerende bodemlagen;

drinkwaterbedrijf

bedrijf dat in een waterwingebied grondwater onttrekt voor de openbare drinkwatervoorziening;

evaluatieverslag

verslag als bedoeld in artikel 39c, eerste lid, van de Wet bodembescherming;

glastuinbouwbedrijf

bedrijf gericht op de teelt of veredeling van gewassen geheel of nagenoeg geheel met behulp van een glasopstand van minimaal 2.500 vierkante meter;

grondgebonden veehouderijbedrijf

agrarisch bedrijf dat gericht is op het ontwikkelen van activiteiten waarbij de productie voor meer dan 50 procent afhankelijk is van het producerend vermogen van de grond waarover het bedrijf in de omgeving van de bedrijfsgebouwen kan beschikken;

grondgebonden veehouderijtak

onderdeel van een agrarisch bedrijf waarvoor het bedrijf beschikt over voldoende agrarische cultuurgrond in de omgeving van de bedrijfsgebouwen om de dieren binnen de veehouderijtak voor meer dan 50 procent zelf te kunnen voeren;

grondgebruiker

degene die gerechtigd is de grond te gebruiken krachtens een zakelijk of persoonlijk recht;

hervestiging (bij glastuinbouw)

verplaatsing van een bestaand, in Gelderland gevestigd glastuinbouwbedrijf, naar een andere locatie in Gelderland;

hervestiging (bij veehouderijbedrijf)

vestiging van een nieuw op te richten of een van elders te verplaatsen veehouderijbedrijf op een bestaand agrarisch bouwperceel;

IBC-bouwstof

bouwstof als bedoeld in artikel 1 van het Besluit bodemkwaliteit;

inrichting

inrichting als bedoeld in artikel 1.1, derde lid, van de Wet milieubeheer;

kadegebonden bedrijventerrein

terrein met een of meerdere bedrijven met minstens één openbare laad-of loskade langs voor binnenvaartschepen toegankelijk vaarwater;

kernkwaliteiten Gelders natuurnetwerk

aanwezige en potentiële waarden gebaseerd op de beoogde natuurkwaliteit voor het gebied in het Gelders natuurnetwerk zoals beschreven in de atlas Kernkwaliteiten Gelders natuurnetwerk en Groene ontwikkelingszone of in bijlage 5 Kernkwaliteiten Gelders natuurnetwerk en Groene ontwikkelingszone;

kernkwaliteiten Groene ontwikkelingszone

bestaande en te ontwikkelen kwaliteiten voor het gebied in de Groene ontwikkelingszone zoals beschreven in de atlas Kernkwaliteiten Gelders natuurnetwerk en Groene ontwikkelingszone of in bijlage 5 Kernkwaliteiten Gelders natuurnetwerk en Groene ontwikkelingszone;

kleinschalige recreatie

vormen van recreatie, waaronder natuurkamperen, die niet leiden tot een aantasting van de kernkwaliteiten en het natuurlijk karakter van het gebied ;

kwaliteitsklasse

kwaliteit van de bodem, grond of baggerspecie als bedoeld in artikel 4.4.1 van de Regeling bodemkwaliteit;

ladingtank

tank vast verbonden met een binnenschip waarvan de wanden hetzij door de scheepsromp zelf, hetzij door van de scheepsromp onafhankelijke wanden zijn gevormd;

meststof

meststof als bedoeld in de zin van artikel 1, eerste lid, onder d. van de Meststoffenwet;

natuurbegraafplaats

terrein met als hoofdbestemming natuur en als nevenbestemming begraafplaats;

nazorgplan

plan als bedoeld in artikel 39d van de Wet bodembescherming;

nazorgmaatregel

maatregel bij een gesloten stortplaats als bedoeld in artikel 8.49, eerste en tweede lid, van de Wet milieubeheer;

niet-grondgebonden veehouderijbedrijf

agrarisch bedrijf dat hoofdzakelijk is gericht op veehouderij waarvan het voer voor de landbouwhuisdieren voor het grootste gedeelte niet geteeld wordt op de gronden die in de nabijheid van het agrarisch bouwperceel zijn gelegen en waarop de veehouderij rechten heeft;

niet-grondgebonden veehouderijtak

onderdeel van een agrarisch bedrijf dat is gericht op niet-grondgebonden veehouderij;

niet-omgevingsvergunningplichtige inrichting

inrichting waarop een algemene maatregel van bestuur als bedoeld in artikel 8.40 van de Wet milieubeheer van toepassing is en waarvoor geen omgevingsvergunning is vereist op grond van artikel 2.1, eerste lid, onder e, van de Wet algemene bepalingen omgevingsrecht;

nieuwvestiging (bij glastuinbouw)

vestiging van een nieuw glastuinbouwbedrijf anders dan door hervestiging;

nieuwvestiging (bij veehouderijbedrijf)

vestiging van of het planologisch mogelijk maken van een veehouderijbedrijf op een nieuw agrarisch bouwperceel;

omgevingsvergunningsplichtige inrichting

inrichting waarvoor een omgevingsvergunning is vereist op grond van artikel 2.1, eerste lid, onder e, van de Wet algemene bepalingen omgevingsrecht;

ontgassen

afvoeren van restladingdamp uit een ladingtank waarbij restladingdampen terechtkomen in de open lucht;

openbare weg

weg in de zin van de Wegenverkeerswet 1994, met uitzondering van een fiets- en voetpad;

perifere locatie

locatie buiten een winkelcentrum

plusmaatregel

aanvullende fysieke maatregel ter verbetering van de ruimtelijke kwaliteit in de omgeving van een veehouderijtak op het gebied van het milieu, een goede landschappelijke inpassing of een verbetering van het dierenwelzijn;

Regionaal programma werklocaties

regionale afspraken over werklocaties, opgesteld bij meerderheid van de gemeentebesturen in de regio's en door Gedeputeerde Staten vastgesteld ;

regionaal waterplan

plan als bedoeld in artikel 4.4 van de Waterwet;

restladingdamp

damp die na het lossen in de ladingtank achterblijft;

saneerder

degene die een sanering op grond van de Wet bodembescherming feitelijk uitvoert of die een saneringsplan heeft ingediend waarmee Gedeputeerde Staten hebben ingestemd;

saneringsplan

plan als bedoeld in artikel 39, eerste lid, van de Wet bodembescherming;

schadelijke stoffen

stoffen of combinaties van stoffen of vloeistoffen, preparaten of andere producten, in welke vorm dan ook, maar in ieder geval de stoffen of combinaties van stoffen, vermeld in bijlage 4 Grondwaterbescherming, onderdeel A, waarvan

in het algemeen of in het gegeven geval, verwacht wordt dat ze de bodem en het grondwater verontreinigen of kunnen verontreinigen;

stoffen

chemische elementen, verbindingen daarvan of mengsels van die elementen of verbindingen;

toestel

toestel in de zin van de Wet geluidhinder;

uitbreiding (bij veehouderij)

vergroting van de agrarische bebouwing op een bestaand agrarisch bouwperceel al dan niet gepaard gaande met een vergroting van het bouwperceel;

vaarweg

elk water binnen de provincie Gelderland dat openstaat voor het openbaar scheepvaartverkeer, voor zover vermeld op lijst A of B in bijlage 1 Vaarwegen;

vaarwegbeheerder

het bestuursorgaan van het overheidslichaam dat is belast met het vaarwegbeheer en is vermeld op lijst A of B in bijlage 1 Vaarwegen;

vaarwegprofiel

voor een vlotte en veilige scheepvaart minstens noodzakelijke breedte en diepte van de vaarweg;

veehouderij

inrichting, geheel of gedeeltelijk bestemd voor het fokken, mesten of houden van landbouwhuisdieren, met uitzondering van melkvee;

watergebonden bedrijf

bedrijf dat voor goederenoverslag of productieactiviteiten afhankelijk is van een vestigingslocatie direct aan vaarwater met een eigen kade of gebruikmakend van een in de directe nabijheid gelegen openbare kade;

werk

werk als bedoeld in artikel 1 van het Besluit bodemkwaliteit;

werklocatie

bedrijventerrein of locatie voor een kantoor of voor perifere detailhandel;

windturbine

door wind aangedreven bouwwerk waarmee energie wordt opgewekt met uitzondering van een historische of monumentale molen;

windturbinepark

park bestaande uit tenminste drie windturbines;

zelfstandig kantoor

kantoor dat geen onderdeel uitmaakt van of uitsluitend een ondersteunende functie heeft voor een bedrijf met andere bedrijfsactiviteiten dan een kantoorfunctie als inkomstenbron.

Artikel 1.3 (reikwijdte begrip bestemmingsplan en toelichting bij een bestemmingsplan)

1. In deze verordening en de daarop rustende bepalingen wordt, tenzij anders is bepaald, onder bestemmingsplan mede verstaan:
    a. wijzigingsplan als bedoeld in artikel 3.6, eerste lid, onder a, van de Wet ruimtelijke ordening uitsluitend voor de toepassing van de artikelen 2.2, 2.9, 2.10, 2.13 en 2.14;
    b. uitwerkingsplan als bedoeld in artikel 3.6, eerste lid, onder b, van de Wet ruimtelijke ordening uitsluitend voor de toepassing van de artikelen 2.2, 2.9, 2.10, 2.13 en 2.14;
    c. beheersverordening als bedoeld in artikel 3.38 van de Wet ruimtelijke ordening;
    d. omgevingsvergunning waarbij met toepassing van artikel 2.12, eerste lid, onderdeel a, onder 2°, van de Wet algemene bepalingen omgevingsrecht van het bestemmingsplan of de beheersverordening wordt afgeweken ten behoeve van een project van lokaal ruimtelijk belang, tenzij uit de betreffende bepaling uitdrukkelijk anders volgt;
    e. omgevingsvergunning waarbij met toepassing van artikel 2.12, eerste lid, onder a, onder 2°, van de Wet algemene bepalingen omgevingsrecht van het bestemmingsplan of de beheersverordening wordt afgeweken uitsluitend ten behoeve van de vestiging van een detailhandelsvoorziening of supermarkt als bedoeld in artikel 2.14;
    f. projectuitvoeringsbesluit als bedoeld in artikel 2.10 van de Crisis- en herstelwet.
2. In deze verordening wordt onder de toelichting bij een bestemmingsplan mede verstaan:
    a. de onderbouwing bij een omgevingsvergunning waarbij met toepassing van artikel 2.12, eerste lid, onderdeel a, onder 3°, van de Wet algemene bepalingen omgevingsrecht van het bestemmingsplan of de beheersverordening wordt afgeweken ten behoeve van een project van lokaal ruimtelijk belang;
    b. de toelichting bij een beheersverordening als bedoeld in artikel 3.38 van de Wet ruimtelijke ordening.

Hoofdstuk 2 Ruimte

Afdeling 2.1 Woonlocaties en recreatiewoningen

Artikel 2.1 (regionale woonagenda)

1. Per regio stellen de gemeentebesturen een regionale woonagenda op.
2. Gedeputeerde Staten stellen de regionale woonagenda vast, als de agenda in overeenstemming is met de regionale opgave en het meeste recente provinciale beleid.
3. Als nog geen regionale woonagenda is vastgesteld of een noodzakelijke actualisatie van de vigerende regionale woonagenda nog niet heeft plaatsgevonden, beoordelen Gedeputeerde Staten, totdat die regionale woonagenda is vastgesteld, of na actualisering opnieuw is vastgesteld een bestemmingsplan dat nieuwe woningen mogelijk maakt aan de volgende criteria:
    a. er wordt voldaan aan de eisen van de Ladder voor duurzame verstedelijking;
    b. de ontwikkeling past binnen het meest recente provinciale beleid;
    c. er heeft aantoonbaar regionale afstemming plaatsgevonden over deze ontwikkeling.

Artikel 2.2 (instructieregel bestemmingsplan doorwerking regionale woonagenda)

1. Een bestemmingsplan maakt nieuwe woningen alleen mogelijk als die ontwikkeling past binnen een door Gedeputeerde Staten vastgestelde regionale woonagenda.
2. Als een ontwikkeling niet past binnen de vigerende regionale woonagenda, kan een bestemmingsplan vooruitlopend op de eerstvolgende actualisatie van de regionale woonagenda nieuwe woningen toch mogelijk maken onder de volgende voorwaarden:
    a. er wordt voldaan aan de eisen van de Ladder voor duurzame verstedelijking;
    b. de ontwikkeling past binnen het meest recente provinciale beleid;
    c. er heeft aantoonbaar regionale afstemming plaatsgevonden, en
    d. Gedeputeerde Staten stemmen in met de ontwikkeling.

Artikel 2.3 (instructieregel bestemmingsplan solitaire recreatiewoningen)

Een bestemmingsplan maakt een solitaire recreatiewoning alleen mogelijk op een reguliere woningbouwlocatie.

Artikel 2.4 (instructieregel bestemmingsplan permanente bewoning van recreatiewoningen)

Een bestemmingsplan maakt permanente bewoning van een recreatiewoning niet mogelijk.

Artikel 2.5 (instructieregel bestemmingsplan bedrijfsmatige exploitatie van recreatiewoningen)

1. Een bestemmingsplan maakt nieuwvestiging of uitbreiding van een recreatiewoning alleen mogelijk voor bedrijfsmatige exploitatie.
2. De toelichting bij het bestemmingsplan onderbouwt op welke wijze de bedrijfsmatige exploitatie van de recreatiewoning duurzaam is verzekerd.

Afdeling 2.2 Werklocaties

§ 2.2.1 Regionaal programma werklocaties

Artikel 2.6 (vaststelling Regionaal programma werklocaties)

1. Per regio stellen de gemeentebesturen een Regionaal programma werklocaties op voor de typen werklocaties, waarvan door Gedeputeerde Staten voor die regio is aangegeven dat daarover regionale afspraken nodig zijn.
2. Gedeputeerde Staten stellen het Regionaal programma werklocaties vast.
3. Een Regionaal programma werklocaties wordt eenmaal per vier jaar geactualiseerd en opnieuw ter vaststelling aangeboden aan Gedeputeerde Staten.
4. Als naar het oordeel van Gedeputeerde Staten in een regio een Regionaal programma werklocaties niet tijdig tot stand komt of wordt geactualiseerd, of bij het opstellen van het programma onvoldoende rekening is gehouden met de inhoudelijke eisen, gesteld in artikel 2.8, kunnen Gedeputeerde Staten zelf een programma voor die regio vaststellen. Gedeputeerde Staten maken van deze bevoegdheid alleen gebruik, nadat zij de gemeentebesturen in die betreffende regio een redelijke termijn hebben gegeven om het programma alsnog op te stellen of de kwaliteit daarvan te verbeteren.

Artikel 2.7 (overgangsregeling Regionaal Programma Bedrijventerreinen en Regionaal Programma Detailhandel)

1. Een voor 5 januari 2018 door Gedeputeerde Staten vastgesteld Regionaal Programma Bedrijventerreinen of Regionaal Programma Detailhandel geldt tot het moment dat dit periodiek geactualiseerd moet worden. Als in het Regionaal Programma Bedrijventerreinen of het Regionaal Programma Detailhandel een einddatum ontbreekt, geldt de actualiseringstermijn, bedoeld in artikel 2.6.
2. Gedeputeerde Staten kunnen een termijn bepalen waarbinnen een, uiterlijk op 5 januari 2018 in voorbereiding genomen Regionaal programma werklocaties ter vaststelling aan Gedeputeerde Staten wordt aangeboden.

Artikel 2.8 (inhoud Regionaal programma werklocaties)

1. Het Regionaal programma werklocaties geeft voor de werklocaties binnen de regio inzicht in:
   a. de bestaande voorraad en het huidige aanbod zowel kwantitatief als kwalitatief;
   b. de toekomstige vraag rekening houdend met actuele trends, zowel kwantitatief als kwalitatief;
   c. de verhouding tussen vraag en aanbod.
2. Het Regionaal programma werklocaties bevat een visie op:
   a. de gewenste ruimtelijk-economische ontwikkeling en regionale structuur van werklocaties;
   b. het toekomstperspectief voor de bestaande werklocaties.
3. Het Regionaal programma werklocaties bevat afspraken over:
   a. het vitaal houden van de bestaande voorraad, bijvoorbeeld door herstructurering of revitalisering;
   b. de typen werklocaties en hoe deze zich onderling verhouden;
   c. de aanpak van het overaanbod door het faseren of wegbestemmen van plannen;
   d. de wijze van beoordeling en besluitvorming over nieuwe initiatieven voor uitbreiding van bestaande of vestiging van nieuwe bedrijven;
   e. de wijze van regionale samenwerking;
   f. de monitoring van de bestaande voorraad en de uitgifte van gronden door werklocaties;
   g. de tijdige actualisatie van het Regionaal programma werklocaties.

§ 2.2.2 Instructieregels bestemmingsplan kantoren

Artikel 2.9 (nieuwe zelfstandige kantoren)

1. Een bestemmingsplan maakt zelfstandige kantoren alleen mogelijk voor zover deze ontwikkeling past binnen het vigerende Regionaal programma werklocaties.
2. Als een ontwikkeling niet past binnen het vigerende Regionaal programma werklocaties, kan een bestemmingsplan vooruitlopend op de eerstvolgende actualisatie zelfstandige kantoren toch mogelijk maken

onder de volgende voorwaarden:

a. er wordt voldaan aan de eisen van de Ladder voor duurzame verstedelijking;
b. er heeft aantoonbaar regionale afstemming plaatsgevonden, en
c. Gedeputeerde Staten stemmen in met de ontwikkeling.

3. Als in overeenstemming met artikel 2.6, eerste lid, is aangegeven dat geen regionale afspraken over zelfstandige kantoren nodig zijn, kan een bestemmingsplan zelfstandige kantoren met een bruto vloeroppervlak van meer dan 1.000 vierkante meter alleen mogelijk maken na regionale afstemming over deze ontwikkeling. Regionale afstemming is niet verplicht als het gaat om zelfstandige kantoren met een lokaal vestigingsgebied.

§ 2.2.3 Instructieregels bestemmingsplan bedrijventerreinen

Artikel 2.10 (nieuw bedrijventerrein en uitbreiding van bestaand bedrijventerrein)

1. Een bestemmingsplan maakt een nieuw bedrijventerrein of een uitbreiding van een bestaand bedrijventerrein alleen mogelijk voor zover deze ontwikkeling past binnen het vigerende Regionaal programma werklocaties.
2. Als een ontwikkeling niet past binnen het vigerende Regionaal programma werklocaties, kan een bestemmingsplan vooruitlopend op de eerstvolgende actualisatie een nieuw bedrijventerrein of de uitbreiding van een bestaand bedrijventerrein toch mogelijk maken onder de volgende voorwaarden:
   a. er wordt voldaan aan de eisen van de Ladder voor duurzame verstedelijking;
   b. er heeft aantoonbaar regionale afstemming plaatsgevonden, en
   c. Gedeputeerde Staten stemmen in met de ontwikkeling.
3. Bij het maken van regionale afspraken over nieuwe bedrijventerreinen of uitbreiding van bestaande bedrijventerreinen houden de gemeentebesturen rekening met artikel 2.11

Artikel 2.11 (kadegebonden bedrijventerrein)

1. Een bestemmingsplan bestemt bedrijfskavels die door een kade zijn ontsloten alleen voor bedrijvigheid die voor goederenoverslag of productieactiviteiten afhankelijk is van een vestigingslocatie direct aan vaarwater met een eigen kade of in de directe nabijheid van een openbare kade.
2. In afwijking van het eerste lid kan een bestemmingsplan een bestemming voor andere dan watergebonden bedrijvigheid mogelijk maken als in de toelichting bij het bestemmingsplan wordt aangetoond dat:
   a. een bestemming tot watergebonden bedrijvigheid om ruimtelijke of milieuhygiënische redenen niet gewenst is, of
   b. uit onderzoek geen behoefte aan kavels voor watergebonden bedrijvigheid blijkt.

Artikel 2.12 (solitaire bedrijvigheid)

1. Een bestemmingsplan maakt geen vestiging mogelijk in het buitengebied van vormen van bedrijvigheid die naar huidige planologische inzichten wat betreft de ruimtelijke aanvaarbaarheid thuishoren op een bedrijventerrein.
2. In afwijking van het eerste lid kan een bestemmingplan nieuwvestiging toch mogelijk maken als:
   a. sprake is van functieverandering, of
   b. het vigerende Regionaal programma werklocaties hierover afspraken bevat.
3. Een bestemmingsplan maakt in het buitengebied uitbreiding van solitaire bedrijvigheid die leidt tot bedrijfsbebouwing groter dan 1.000 vierkante meter en waarbij de uitbreiding zelf groter is dan 250 vierkante meter bedrijfsbebouwing, niet mogelijk, tenzij in de toelichting bij het bestemmingsplan wordt aangetoond dat:
   a. verplaatsing naar een bedrijventerrein in redelijkheid niet mogelijk is;
   b. de uitbreiding regionaal is afgestemd;
   c. de uitbreiding landschappelijk goed wordt ingepast, en
   d. de uitbreiding wordt mogelijk gemaakt met een maatbestemming.

§ 2.2.4 Instructieregels bestemmingsplan detailhandel

Artikel 2.13 (algemene instructieregel detailhandel op een perifere locatie)

1. Een bestemmingsplan maakt detailhandel op een perifere locatie alleen mogelijk als dit past binnen het vigerende Regionaal programma werklocaties.
2. Als een ontwikkeling niet past binnen het vigerende Regionaal programma werklocaties, kan een bestemmingsplan vooruitlopend op de eerstvolgende actualisatie detailhandel op een perifere locatie toch mogelijk maken onder de volgende voorwaarden:
   a. er wordt voldaan aan de eisen van de Ladder voor duurzame verstedelijking;
   b. er heeft aantoonbaar regionale afstemming plaatsgevonden over deze ontwikkeling, en
   c. Gedeputeerde Staten stemmen in met de ontwikkeling.
3. Als in overeenstemming met artikel 2.6, eerste lid, is aangegeven dat geen regionale afspraken over detailhandel op een perifere locatie nodig zijn, kan in een bestemmingsplan een detailhandelsvoorziening met een bovenlokale functie en een bruto vloeroppervlak van meer dan 1500 vierkante meter alleen mogelijk worden gemaakt na regionale afstemming over deze ontwikkeling.
4. Bij het maken van regionale afspraken omtrent detailhandel op een perifere locatie houden de gemeentebesturen rekening met artikel 2.14.

Artikel 2.14 (instructieregel voor specifieke detailhandel op een perifere locatie)

1. Een bestemmingsplan maakt de vestiging van een detailhandelsvoorziening op een perifere locatie alleen mogelijk als deze voorziening vanwege specifieke ruimtelijke eisen - of veiligheidseisen binnenstedelijk moeilijk inpasbaar is.
2. Een bestemmingsplan maakt de vestiging van een supermarkt alleen mogelijk binnen of aansluitend aan een winkelcentrum, tenzij vanwege bijzondere omstandigheden vestiging op zo'n locatie niet mogelijk is.

§ 2.2.5 Deprogrammeren overaanbod werklocaties

Artikel 2.15 (opdracht tot aanpassing bestemmingsplannen)

1. Bestemde maar nog niet gerealiseerde mogelijkheden voor werklocaties in bestemmingsplannen waarvan in het door Gedeputeerde Staten vastgestelde Regionaal programma werklocaties, is bepaald dat die moeten worden geschrapt, worden wegbestemd.
2. Binnen één jaar na de datum van vaststelling van het Regionaal programma werklocaties door Gedeputeerde Staten, stelt de gemeenteraad vast welke mogelijkheden voor het realiseren van werklocaties worden wegbestemd om te voldoen aan de opdracht, bedoeld in het eerste lid.
3. Binnen twee jaar na het raadsbesluit, bedoeld in het tweede lid, of binnen de daarvoor in het Regionaal programma werklocaties vastgestelde andere termijn, worden de in het raadsbesluit benoemde mogelijkheden voor het realiseren van werklocaties met een herziening van het bestemmingsplan wegbestemd.

Afdeling 2.3 Glastuinbouw

§ 2.3.1 Instructieregels bestemmingsplan glastuinbouw

Artikel 2.16 (nieuw- en hervestiging glastuinbouwbedrijven binnen Glastuinbouwontwikkelingsgebied)

1. Een bestemmingsplan maakt nieuwvestiging van een glastuinbouwbedrijf alleen mogelijk binnen een Glastuinbouwontwikkelingsgebied.

2. Een bestemmingsplan maakt hervestiging van een glastuinbouwbedrijf in een Glastuinbouwontwikkelingsgebied alleen mogelijk onder de voorwaarden dat:
   a. de glasopstand op de vertreklocatie buiten het Glastuinbouwontwikkelingsgebied wordt verwijderd;
   b. de vestiging van een nieuw glastuinbouwbedrijf op de vertreklocatie planologisch onmogelijk wordt gemaakt.
3. Een bestemmingsplan voor gronden binnen een Glastuinbouwontwikkelingsgebied kan een tuinbouwgelieerde activiteit alleen mogelijk maken als:
   a. die activiteit is opgenomen in het vigerende Regionaal programma werklocaties;
   b. in de toelichting bij het bestemmingsplan wordt aangetoond dat die activiteit een directe relatie heeft met de bedrijfsvoering van een binnen Glastuinbouwontwikkelingsgebied bestaand glastuinbouwbedrijf en geen belemmering vormt voor een goede verkaveling van het Glastuinbouwontwikkelingsgebied.

Artikel 2.17 (andere bestemmingen binnen Glastuinbouwontwikkelingsgebied)

1. Een bestemmingsplan geeft aan een in een Glastuinbouwontwikkelingsgebied vrijgekomen perceel geen bestemming die de ontwikkeling van glastuinbouw binnen dat gebied kan belemmeren.
2. Een bestemmingsplan geeft aan een in een Glastuinbouwontwikkelingsgebied gelegen perceel alleen een andere bestemming dan glastuinbouw als die andere bestemming bijdraagt aan de herstructurering van de glastuinbouwsector.

Artikel 2.18 (nieuw- en hervestiging glastuinbouwbedrijven binnen Reserveglastuinbouwontwikkelingsgebied)

1. Een bestemmingsplan binnen een Reserveglastuinbouwontwikkelingsgebied maakt nieuwvestiging of hervestiging van een glastuinbouwbedrijf alleen mogelijk als:
   a. vestiging in een aangrenzende Glastuinbouwontwikkelingsgebied niet mogelijk is;
   b. de glasopstand op de vertreklocatie buiten het Reserveglastuinbouwontwikkelingsgebied wordt verwijderd;
   c. de vestiging van een nieuw glastuinbouwbedrijf op de vertreklocatie planologisch onmogelijk wordt gemaakt;
2. Een bestemmingsplan binnen een Reserveglastuinbouwontwikkelingsgebied maakt uitbreiding van een bestaand glastuinbouwbedrijf met meer dan 20% alleen mogelijk als die ontwikkeling geen belemmering vormt voor een goede verkaveling van het Reserveglastuinbouwontwikkelingsgebied.
3. Een bestemmingsplan geeft aan een in een Reserveglastuinbouwontwikkelingsgebied vrijgekomen perceel geen bestemming die de ontwikkeling van glastuinbouw binnen dat gebied kan belemmeren.

§ 2.3.2 Instructieregels bestemmingsplan Regionaal cluster glastuinbouw

Artikel 2.19 (bestemming tot Regionaal cluster glastuinbouw)

Een bestemmingsplan maakt de bestemming Regionaal cluster glastuinbouw alleen mogelijk binnen een al bestaand Regionaal cluster glastuinbouw.

Artikel 2.20 (hervestiging binnen Regionaal cluster glastuinbouw)

Een bestemmingsplan maakt de hervestiging van een glastuinbouwbedrijf in een Regionaal cluster glastuinbouw alleen mogelijk als:

a. de glasopstand op de vertreklocatie buiten het Regionaal clusterglastuinbouw wordt verwijderd;
b. de vestiging van een nieuw glastuinbouwbedrijf op de vertreklocatie planologisch onmogelijk wordt gemaakt.

Artikel 2.21 (andere bestemmingen binnen Regionaal cluster glastuinbouw)

Een bestemmingsplan geeft aan een in een Regionaal cluster glastuinbouw vrijgekomen perceel geen bestemming die de ontwikkeling van glastuinbouw binnen dat cluster kan belemmeren.

§ 2.3.3 Instructieregels bestemmingsplan Extensiveringsgebied glastuinbouw

Artikel 2.22 (hervestiging en uitbreiding binnen Extensiveringsgebied glastuinbouw)

Een bestemmingsplan voor gronden gelegen binnen een Extensiveringsgebied glastuinbouw:

a. kan na 22 januari 2011 een eenmalige uitbreiding van op die datum bestaande glastuinbouwbedrijven mogelijk maken;
b. maakt geen hervestiging van een glastuinbedrijf mogelijk.

§ 2.3.4 Overige instructieregels bestemmingsplan glastuinbouw

Artikel 2.23 (uitbreiding glastuinbouw als neventak of gemengd bedrijf)

1. Een bestemmingsplan kan aan bedrijven met glastuinbouw als neventak of in gemengde bedrijfsvoering de mogelijkheid bieden om de glasopstand eenmalig uit te breiden met maximaal 20% ten opzichte van de op 29 juni 2005 bestaande omvang.
2. Een bestemmingsplan kan aan bedrijven met glastuinbouw als neventak of in gemengde bedrijfsvoering de mogelijkheid bieden om de glasopstand uit te breiden met meer dan 20% als in de toelichting bij het bestemmingsplan wordt aangetoond dat:
    a. de uitbreiding noodzakelijk is voor een doelmatige voortzetting van het bedrijf;
    b. de verplaatsing naar een Glastuinbouwontwikkelingsgebied dan wel een Regionaal cluster glastuinbouw bedrijfseconomisch niet mogelijk is.

Artikel 2.24 (eenmalige uitbreiding glastuinbouw)

1. Een bestemmingsplan kan het voor een glastuinbouwbedrijf gelegen in Overig gebied mogelijk maken om de glasopstand eenmalig uit te breiden met maximaal 20% ten opzichte van de 29 juni 2005 bestaande oppervlakte aan glasopstand.
2. Een bestemmingsplan kan het voor een glastuinbouwbedrijf gelegen in Overig gebied mogelijk maken om de glasopstand met meer dan 20% uit te breiden, als:
    a. deze uitbreidingsmogelijkheid is opgenomen in een op 3 november 2009 vigerend bestemmingsplan dat door Gedeputeerde Staten is goedgekeurd na 29 juni 2005;
    b. sprake is van uitbreiding van kassen voor onderwijs, onderzoek en ontwikkeling van een nabij gelegen onderzoeks- of onderwijsinstelling, of
    c. als in de toelichting bij het bestemmingsplan wordt aangetoond dat:
        i. de uitbreiding noodzakelijk is voor een doelmatige voortzetting van het bedrijf;
        ii. verplaatsing naar een Glastuinbouwontwikkelingsgebied of een Regionaal cluster glastuinbouw bedrijfseconomisch niet mogelijk is;
        iii. deze uitbreiding zich verdraagt met ter plaatse van belang zijnde gebiedskwaliteiten van natuur, landschap en water.

§ 2.3.5 Tijdelijke verboden nieuwvestiging, uitbreiding en hervestiging glastuinbouw

Artikel 2.25 (tijdelijk verbod nieuwvestiging glastuinbouw)

Zolang geen bestemmingsplan ter uitvoering van artikel 8.1 is opgesteld en in werking is getreden, is nieuwvestiging van glastuinbouwbedrijven buiten de Glastuinbouwontwikkelingsgebieden verboden.

Artikel 2.26 (tijdelijk verbod uitbreiding bestaande glastuinbouw)

1. Zolang geen bestemmingsplan ter uitvoering van artikel 8.1 is opgesteld en in werking is getreden, is uitbreiding van bestaande glastuinbouwbedrijven gelegen in Overig gebied met meer dan 20% verboden, tenzij deze uitbreidingsmogelijkheid is opgenomen in een op 3 november 2009 vigerend bestemmingsplan dat door Gedeputeerde Staten is goedgekeurd na 29 juni 2005.
2. Bij omgevingsvergunning kan worden afgeweken van het eerste lid als wordt aangetoond dat:
    a. de uitbreiding noodzakelijk is voor een doelmatige voortzetting van het bedrijf;
    b. verplaatsing naar een Glastuinbouwontwikkelingsgebied of een Regionaal cluster glastuinbouw bedrijfseconomisch niet mogelijk is, en
    c. deze uitbreiding zich verdraagt met ter plaatse van belang zijnde gebiedskwaliteiten van natuur, landschap en water.

Artikel 2.27 (tijdelijk verbod hervestiging glastuinbouw)

Zolang geen bestemmingsplan ter uitvoering van artikel 8.1 is opgesteld en in werking is getreden, is hervestiging van glastuinbouwbedrijven in Overig gebied verboden.

Afdeling 2.4 Veehouderij

§ 2.4.1 Instructieregels bestemmingsplan agrarisch gebied en veehouderij
Artikel 2.28 (nieuwvestiging grondgebonden veehouderijbedrijf)

Een bestemmingsplan voor gronden binnen het agrarisch gebied maakt nieuwvestiging van een grondgebonden veehouderijbedrijf alleen mogelijk als:

a. in de toelichting bij het bestemmingsplan wordt aangetoond dat de nieuwvestiging een verbetering van de landbouwstructuur oplevert en dat hervestiging op een bestaand agrarisch bouwperceel bedrijfseconomisch niet mogelijk is;
b. een bestaand veehouderijbedrijf moet worden verplaatst op initiatief van de overheid ten behoeve van het realiseren van ruimtelijke doelen van algemeen maatschappelijk belangen;
c. de nieuwvestiging landschappelijk goed wordt ingepast.

Artikel 2.29 (nieuwvestiging niet-grondgebonden veehouderijbedrijf)

Een bestemmingsplan voor gronden binnen het agrarisch gebied maakt nieuwvestiging van een niet-grondgebonden veehouderijbedrijf niet mogelijk.

Artikel 2.30 (uitbreiding niet-grondgebonden veehouderijtak: beleidsregels Plussenbeleid)

1. Een bestemmingsplan maakt een uitbreiding van een niet-grondgebonden veehouderijtak binnen het gebied waarvoor het Plussenbeleid geldt, alleen mogelijk als de uitbreiding voldoet aan door de gemeenteraad vastgestelde beleidsregels.
2. De door de gemeenteraad vast te stellen beleidsregels strekken ertoe dat:
    a. uitbreiding alleen mogelijk is als door de aanvrager plusmaatregelen worden getroffen;
    b. de investering in de te treffen plusmaatregelen aantoonbaar € 15,- tot € 20,- per vierkante meter bruto

stalvloeroppervlakte van de uitbreiding bedraagt;

c. de plusmaatregelen getroffen worden in de volgende rangorde:
    i. ter plaatse op het erf;
    ii. in de directe omgeving van het erf;
    iii. in de omgeving van de direct-omwonenden.
d. de te treffen plusmaatregelen geborgd worden in:
    i. een privaatrechtelijke overeenkomst, inclusief een boetebeding;
    ii. een voorwaardelijke plicht in het bestemmingsplan, of
    iii. de voorschriften van een omgevingsvergunning.

3. De beleidsregels kunnen een vrijstelling bevatten voor een eenmalige uitbreiding, eens in de vijf jaar, met een omvang van ten hoogste 500 vierkante meter.
4. Gedeputeerde Staten stellen door een handreiking voor het gemeentebestuur een algemeen kader vast voor de door de gemeenteraad vast te stellen beleidsregels.

Artikel 2.31 (instructieregels Plussenbeleid)

Een bestemmingsplan dat een uitbreiding mogelijk maakt van een niet-grondgebonden veehouderijtak binnen het gebied waarvoor het Plussenbeleid geldt, bevat in de toelichting op de ruimtelijke onderbouwing:

a. een samenvatting van de dialoog die de aanvrager met belanghebbenden heeft gevoerd over de voorgenomen uitbreiding en de daarbij te treffen plusmaatregelen;
b. een toelichting of de door de aanvrager oorspronkelijk voorgestelde plusmaatregelen naar aanleiding van dit gesprek zijn aangepast;
c. een berekening van de investeringsbijdrage per vierkante meter bruto stalvloeroppervlakte van de uitbreiding.

Artikel 2.32 (specifieke regionale beleidsregels Plussenbeleid)

1. De door de gemeenteraad binnen de regio FoodValley in het kader van het Plussenbeleid vast te stellen beleidsregels strekken ertoe dat de bij de uitbreiding te treffen plusmaatregelen in elk geval de achtergrondbelasting aan fijn stof of geur verbeteren.
2. De door de gemeenteraad binnen de regio Achterhoek in het kader van het Plussenbeleid vast te stellen beleidsregels strekken ertoe dat de bij uitbreiding te treffen plusmaatregelen bij voorrang de landschappelijke kwaliteit verbeteren en de sloop van leegstaande agrarische bebouwing bevorderen.

Artikel 2.33 (niet-grondgebonden veehouderijtak in Ammoniakbuffergebied)

In aanvulling op de artikelen 2.29 en 2.30, eerste lid, maakt een bestemmingsplan voor gronden binnen het Ammoniakbuffergebied:

a. nieuw- en hervestiging van niet-grondgebonden veehouderij niet mogelijk;
b. uitbreiding van een niet-grondgebonden veehouderijtak alleen mogelijk als de emissie van ammoniak niet toeneemt.

Artikel 2.34 (tijdelijk verbod op nieuwvestiging en uitbreiding geitenhouderij)

1. Het is verboden om:
    a. een geitenhouderij te vestigen;
    b. een veehouderij of veehouderijtak met andere landbouwhuisdieren geheel of gedeeltelijk te wijzigen in een geitenhouderij;

c. het aantal geiten dat op een bestaande geitenhouderij wordt gehouden te vergroten;
d. de oppervlakte van een dierenverblijf voor geiten te vergroten, tenzij het vergunde, dan wel gemelde aantal geiten aantoonbaar niet groeit;
e. een dierenverblijf voor een geitenhouderij op te richten en een gebouw of gronden voor het houden van geiten in gebruik te nemen;
f. bouwwerken of gronden tijdelijk te gebruiken voor een geitenhouderij.

2. Dit verbod is niet van toepassing voor zover voor die activiteit op 30 augustus 2017:
   a. een ontvankelijke melding als bedoeld in artikel 1.10 van het Activiteitenbesluit bij het bevoegd gezag is ingediend; of
   b. een ontvankelijke aanvraag om een omgevingsvergunning bij het bevoegd gezag is ingediend, tenzij de aanvraag ziet op een omgevingsvergunning als bedoeld in artikel 2.1, eerste lid, onder c, van de Wet algemene bepalingen omgevingsrecht.
3. Dit verbod geldt voor het betreffende plangebied zolang geen bestemmingsplan als bedoeld in artikel 8.1 voor dat plangebied in werking is getreden dat overeenstemt met het eerste lid.
4. In afwijking van artikel 8.1, derde lid, stelt de gemeenteraad een bestemmingsplan dat overeenstemt met het eerste lid uiterlijk voor 1 januari 2021 vast, tenzij door Gedeputeerde Staten uitstel is verleend om reden dat Provinciale Staten het tijdelijke verbod in heroverweging hebben genomen.

Artikel 2.35 (nevenactiviteiten agrarische bedrijven in Agrarisch gebied)

Een bestemmingsplan voor gronden binnen het agrarisch gebied maakt een nevenactiviteit mogelijk onder de volgende voorwaarden:

a. er is sprake van verkoop van zelfgeteelde of -geproduceerde agrarische producten en op beperkte schaal aanverwante artikelen, eventueel aangevuld met agrarische producten afkomstig van bedrijven uit de omgeving;
b. de nevenactiviteiten vormen geen belemmering voor de bedrijfsvoering van omliggende bedrijven;
c. de voor de uitoefening van nevenactiviteiten benodigde bouwwerken worden landschappelijk goed ingepast.

Afdeling 2.5 Instructieregels bescherming grond- en drinkwater

Artikel 2.36 (instructieregel bestemmingsplan Waterwingebied)

Een bestemmingsplan maakt voor gronden binnen een Waterwingebied geen bestemming mogelijk die een groter risico kan vormen voor de kwaliteit van het grondwater dan de vigerende bestemming.

Artikel 2.37 (instructieregel bestemmingsplan Grondwaterbeschermingsgebied)

Een bestemmingsplan maakt voor gronden binnen een Grondwaterbeschermingsgebied geen bestemming mogelijk die een groter risico kan vormen voor de kwaliteit van het grondwater dan de vigerende bestemming, tenzij in de toelichting bij het bestemmingsplan wordt aangetoond dat een groter risico niet kan worden voorkomen en compensatie van het mogelijk grotere risico wordt verankerd in hetzelfde of een ander, gelijktijdig vast te stellen bestemmingsplan.

Artikel 2.38 (instructieregel bestemmingsplan Intrekgebied)

Een bestemmingsplan voor gronden binnen een Intrekgebied maakt de winning van fossiele energie niet mogelijk.

Afdeling 2.6 Natuur en Landschap

§ 2.6.1 Instructieregels bestemmingsplan bescherming Gelders natuurnetwerk

Artikel 2.39 (andere bestemming dan natuur)

1. Een bestemmingsplan maakt voor gronden binnen het Gelders natuurnetwerk een andere bestemming dan natuur alleen mogelijk als er sprake is van een groot openbaar belang en
   a. er voor de realisering daarvan geen reële alternatieven zijn;
   b. de negatieve effecten op de kernkwaliteiten en oppervlakte van het gebied en de ecologische samenhang binnen het gebied zoveel mogelijk worden beperkt en de overblijvende effecten gelijkwaardig worden gecompenseerd in overeenstemming met bijlage 8 Gelijkwaardige natuurbeheertypen.
2. In afwijking van het eerste lid is er voor gronden met de volgende natuurbeheertypen geen andere bestemming mogelijk: bron, gemaaid rietland, hoogveen, moerasheide, trilveen, veenmosrietland en zwak gebufferd ven.
3. In afwijking van het eerste lid kan een bestemmingsplan voor gronden binnen het Gelderse natuurnetwerk nieuwe bebouwing of terreinverharding binnen een omheind militaire terrein mogelijk maken als:
   a. de negatieve effecten op de kernkwaliteiten, de oppervlakte en de ecologische samenhang zoveel mogelijk worden beperkt;
   b. de overblijvende effecten gelijkwaardig worden gecompenseerd.
4. Om te bepalen wat de effecten op de kernkwaliteiten, de oppervlakte en de ecologische samenhang zijn, doet de initiatiefnemer onderzoek naar actuele waarden binnen het gebied en de effecten van het initiatief op de binnen het gebied aanwezige:
   a. natuurwaarden en potenties;
   b. in de Wet natuurbescherming aangewezen beschermde soorten en soorten van nationale Rode lijsten;
   c. kwaliteit van lucht, water en bodem;
   d. mate van stilte, rust en duisternis;
   e. ecologische samenhang;
   f. landschappelijke, cultuurhistorische, geomorfologische, bodemkundige waarden en het reliëf.
5. Compensatie kan plaatsvinden door fysieke compensatie in de nabijheid van de te compenseren locatie of door financiële compensatie.

Artikel 2.40 (uitbreiding van bestaande bestemming)

1. Een bestemmingsplan voor gronden die geheel omsloten worden door het Gelders natuurnetwerk kan uitbreiding van bestaande functies mogelijk maken als in de toelichting bij het bestemmingsplan wordt aangetoond dat:
   a. verplaatsing naar een locatie buiten het Gelders natuurnetwerk bedrijfseconomisch niet mogelijk is;
   b. de kernkwaliteiten van het gebied, in hun onderlinge samenhang bezien, per saldo worden versterkt, en
   c. deze versterking planologisch is verankerd in hetzelfde of een gelijktijdig vast te stellen bestemmingsplan.
2. Het eerste lid is niet van toepassing op de uitbreiding van de recreatiebedrijven in bijlage 11 Groeilocaties groei-krimpbeleid Veluwe, onder de voorwaarden dat:
   a. de uitbreiding plaatsvindt op de in deze bijlage aangegeven uitbreidingslocaties;
   b. de uitbreiding de gereserveerde oppervlakte uit de tabel Groeilocaties niet overschrijdt;
   c. de uitbreiding uiterlijk 1 januari 2027 is opgenomen in een onherroepelijk bestemmingsplan.
3. Gedeputeerde Staten sluiten ter uitvoering van een uitbreiding als bedoeld in het tweede lid een overeenkomst met het recreatiebedrijf waarin in ieder geval de hoogte van het door het recreatiebedrijf te betalen compensatiebedrag wordt vastgelegd.

§ 2.6.2 Wijzigingsbevoegdheden

Artikel 2.41 (wijzigingsbevoegdheid college van burgemeester en wethouders)

Een bestemmingsplan voor gronden binnen het Gelders natuurnetwerk maakt het mogelijk dat het college van burgemeester en wethouders de vigerende bestemming kunnen wijzigen in de bestemming natuur, als:

a. de gronden zijn verworven of ontpacht ten behoeve van het realiseren van de natuurfunctie;
b. een overeenkomst voor functieverandering door middel van particulier natuurbeheer is gesloten, of
c. Gedeputeerde Staten hebben besloten aan Provinciale Staten voor te stellen om de Kroon te verzoeken een onteigeningsbesluit te nemen als bedoeld in artikel 78 van de Onteigeningswet en Gedeputeerde Staten een kopie van hun besluit aan burgemeester en wethouders hebben gezonden met het verzoek over te gaan tot vaststelling van het wijzigingsplan.

Artikel 2.42 (wijziging begrenzing Gelders natuurnetwerk en Groene ontwikkelingszone)

Gedeputeerde Staten kunnen de begrenzing van het Gelders natuurnetwerk en de Groene ontwikkelingszone wijzigen voor een verbetering van de samenhang of een betere planologische inpassing van het Gelder natuurnetwerk en de Groene ontwikkelingszone, voor zover:

a. de kernkwaliteiten van het Gelders natuurnetwerk en de Groene ontwikkelingszone behouden blijven;
b. de oppervlakte van het Gelders natuurnetwerk ten minste gelijk blijft;
c. voor de toepassing van paragraaf 2.6.1;
d. voor zover er op 17 oktober 2014 sprake was van een onherroepelijk bestemmingsplan met daarin bestemmingen die strijdig zijn met de begrenzing van het Gelders natuurnetwerk en Groene ontwikkelingszone.

§ 2.6.3 Compensatie natuur binnen Gelders natuurnetwerk

Artikel 2.43 (fysieke natuurcompensatie)

1. De omvang van de fysieke compensatie is gelijk aan de oppervlakte van het door de nieuwe functie aangetaste areaal, vermeerderd met de volgende toeslag:
   a. 1/3 deel van het oppervlak en de gekapitaliseerde kosten van het ontwikkelingsbeheer bij natuur met een ontwikkeltijd tussen 5 en 25 jaar;
   b. 2/3 deel van het oppervlak en de gekapitaliseerde kosten van het ontwikkelingsbeheer bij natuur met een ontwikkeltijd tussen 25 en 100 jaar;
   c. een door Gedeputeerde Staten te bepalen oppervlak en bedrag voor kosten van het ontwikkelingsbeheer bij natuur met een ontwikkelingstijd van meer dan 100 jaar.
2. Planologische verankering van fysieke natuurcompensatie vindt plaats in hetzelfde of een gelijktijdig vast te stellen bestemmingsplan als waarin de wijziging van de bestemming wordt geregeld, die de aanleiding vormt voor de compensatie.

Artikel 2.44 (compensatieplan bij fysieke natuurcompensatie)

1. De mitigatie en de fysieke natuurcompensatie, bedoeld in artikel 2.38, vijfde lid, wordt onderbouwd in een compensatieplan.
2. Het compensatieplan bevat een digitale verbeelding van de te compenseren locatie en van de locatie waar de compensatie zal plaatsvinden.
3. Het compensatieplan geeft inzicht in:
   a. hoe verzekerd is dat de mitigatie en de fysieke compensatie worden uitgevoerd;
   b. hoe de monitoring en rapportage over de uitvoering van de mitigatie en de compensatie plaatsvindt.

Artikel 2.45 (uitvoering compensatieplan)

1. De uitvoering van het compensatieplan vindt plaats binnen vijf jaar na vaststelling van het bestemmingsplan, waarin de fysieke natuurcompensatie is verankerd.
2. Als op de te compenseren locatie sprake is van beschermde inheemse diersoorten of soorten op een Rode lijst, dan vindt de mitigatie en de fysieke compensatie plaats voorafgaand aan de fysieke ingreep op die locatie die de aanleiding vormt voor de mitigatie en compensatie.
3. De uitvoering van het compensatieplan wordt verzekerd door de opname van een voorwaardelijke verplichting in het bestemmingsplan en wanneer gewenst aanvullend met een privaatrechtelijke overeenkomst voordat het bestemmingsplan wordt vastgesteld.

Artikel 2.46 (financiële natuurcompensatie)

1. De door initiatiefnemer te betalen financiële compensatie wordt door Gedeputeerde Staten verrekend met de kosten voor de al aangelegde compensatie van natuur in een compensatiepool.
2. De omvang van de financiële compensatie bestemd voor de compensatiepool wordt bepaald door:
   a. de aanschaf en de verwerving van vervangende grond;
   b. de inrichting van de natuur;
   c. het beheer gedurende de ontwikkelingstijd;
   d. de procedure- en plankosten.
3. De financiële compensatie is gebonden aan de ingreep en wordt gestort op de rekening van de provincie.

§ 2.6.4 Voorwaarden toegestane activiteiten Gelders natuurnetwerk

Artikel 2.47 (instructieregel bestemmingsplan natuurbegraven in Gelders natuurnetwerk onder voorwaarden)

1. In afwijking van paragraaf 2.6.1 kan een bestemmingsplan voor gronden gelegen binnen het Verkenningsgebied voorwaarden natuurbegraven Gelders natuurnetwerk een natuurbegraafplaats mogelijk maken, als voldaan wordt aan de volgende voorwaarden:
   a. de grafrust wordt gerespecteerd;
   b. alleen menselijke stoffelijke resten en urnen worden begraven;
   c. er vinden geen bijzettingen plaats;
   d. er wordt alleen in vergankelijke materialen begraven;
   e. bij het dichten van een graf wordt de bodem in de oorspronkelijke volgorde teruggeplaatst;
   f. er worden geen grafmonumenten geplaatst;
   g. er worden geen nieuwe gebouwen of bouwwerken opgericht;
   h. er worden geen verhardingen of half verhardingen aangebracht;
   i. er vindt geen grondverzet plaats anders dan voor het delven van een graf of het begraven van een urn nodig is;
   j. het aantal graven bedraagt ten hoogste 500 graven per hectare;
   k. de kernkwaliteiten van het Gelders natuurnetwerk worden versterkt door per 250 graven per hectare één hectare nieuwe natuur te realiseren of door het omvormen van vijf hectare bestaande natuur naar een provinciaal doeltype zoals beschreven in het natuurbeheerplan en de beheerplannen Natura2000;
   l. in het bestemmingsplan is als voorwaardelijke verplichting een beheerplan opgenomen dat inzicht geeft hoe met de ter plaatse voorkomende bijzondere soorten wordt omgegaan.
2. De initiatiefnemer legt de wijze van versterking van de kernkwaliteiten, de wijze waarop aandacht aan voorkomende soorten wordt besteed en het dichten van graven vast in een natuurversterkingsplan dat onderdeel uitmaakt van het bestemmingsplan.

Artikel 2.48 (instructieregel bestemmingsplan natuurbegraven in Gelders natuurnetwerk onder

bijzondere voorwaarden)

In afwijking van paragraaf 2.6.1 kan een bestemmingsplan voor gronden gelegen binnen het Verkenningsgebied bijzondere voorwaarden natuurbegraven Gelders natuurnetwerk een natuurbegraafplaats mogelijk maken als voldaan wordt aan de voorwaarden gesteld in artikel 2.47 en voorts aan de volgende voorwaarden:

a. de initiatiefnemer toont aan dat de bosbodems eerder zijn geroerd en niet meer ongestoord zijn;
b. de initiatiefnemer toont aan dat de zoekgebieden voor nieuwe habitat in de omgeving al zijn ingevuld buiten het initiatief.

Artikel 2.49 (instructieregel bestemmingsplan kleinschalige recreatie in Gelders natuurnetwerk onder voorwaarden)

1. In afwijking van paragraaf 2.6.1 kan een bestemmingsplan voor gronden gelegen binnen het Verkenningsgebied voorwaarden kleinschalige recreatie Gelders natuurnetwerk kleinschalige recreatie mogelijk maken als voldaan wordt aan de volgende voorwaarden:
   a. er worden geen nieuwe gebouwen of bouwwerken opgericht;
   b. er worden geen verhardingen of half verhardingen aangebracht;
   c. de kernkwaliteiten van het Gelders natuurnetwerk worden versterkt door per hectare één hectare nieuwe natuur te realiseren of door het omvormen van vijf hectare bestaande natuur naar een provinciaal doeltype zoals beschreven in het natuurbeheerplan en de beheerplannen Natura2000;
   d. bij natuurkamperen;
      i. het aantal staanplaatsen voor kampeermiddelen is maximaal 25 per hectare;
      ii. de kampeermiddelen zijn van elkaar visueel afgescheiden door natuurlijke begroeiing;
      iii. de staanplaatsten zijn beschikbaar voor een periode maximaal 27 aaneengesloten nachten.
2. De initiatiefnemer legt de wijze van versterking van de kernkwaliteiten en de wijze waarop aandacht aan voorkomende soorten wordt besteed vast in een natuurversterkingsplan dat onderdeel uitmaakt van het bestemmingsplan.

Artikel 2.50 (instructieregel bestemmingsplan kleinschalige recreatie in Gelders natuurnetwerk onder bijzondere voorwaarden)

In afwijking van paragraaf 2.6.1 kan een bestemmingsplan voor gronden gelegen binnen het Verkenningsgebied bijzondere voorwaarden kleinschalige recreatie Gelders natuurnetwerk kleinschalige recreatie mogelijk maken als voldaan wordt aan de voorwaarden gesteld in artikel 2.49 en voorts aan de volgende voorwaarden:

a. de initiatiefnemer toont aan dat de bosbodems eerder zijn geroerd en niet meer ongestoord zijn;
b. de initiatiefnemer toont aan dat de zoekgebieden voor nieuwe habitat in de omgeving al zijn ingevuld buiten het initiatief.

Artikel 2.51 (instructieregel bestemmingsplan windturbines in Gelders natuurnetwerk)

1. In afwijking van paragraaf 2.6.1 kan een bestemmingsplan voor gronden gelegen binnen het Verkenningsgebied voorwaarden windturbines Gelders natuurnetwerk mogelijk maken als voldaan wordt aan de voorwaarde dat de compensatie voor windturbines en omliggende verharding bestaat uit maatregelen waarbij de oppervlakte natuur die verloren gaat voor 200 procent wordt gecompenseerd.
2. De initiatiefnemer legt de wijze van compensatie van de kernkwaliteiten en de wijze waarop aandacht aan voorkomende soorten wordt besteed, vast in een natuurversterkingsplan dat onderdeel uitmaakt van het bestemmingsplan.

§ 2.6.5 Instructieregels bestemmingsplan Groene ontwikkelingszone

Artikel 2.52 (nieuwe ontwikkelingen in bestemmingsplan Groene ontwikkelingszone)

1. Een bestemmingsplan voor gronden gelegen binnen de Groene ontwikkelingszone maakt geen nieuwe grootschalige ontwikkeling mogelijk die leidt tot een significante aantasting van de kernkwaliteiten van het betreffende gebied, tenzij:
   a. er geen reële alternatieven zijn;
   b. sprake is van redenen van groot openbaar belang;
   c. de negatieve effecten op de kernkwaliteiten, de oppervlakte en de samenhang zoveel mogelijk worden beperkt, en
   d. de overblijvende negatieve effecten op de kernkwaliteiten, de oppervlakte en de samenhang gelijkwaardig worden gecompenseerd overeenkomstig de artikelen 2.39, derde tot en met zesde lid, en paragraaf 2.6.3.
2. Een bestemmingsplan voor gronden gelegen binnen de Groene ontwikkelingszone kan een nieuwe kleinschalige ontwikkeling mogelijk maken, als:
   a. in de toelichting bij het bestemmingsplan wordt aangetoond dat de kernkwaliteiten van het betreffende gebied, in hun onderlinge samenhang bezien, per saldo substantieel worden versterkt, en
   b. deze versterking planologisch is verankerd in hetzelfde of een gelijktijdig vast te stellen bestemmingsplan.

Artikel 2.53 (uitbreiding bestaande bedrijven of functies in Groene ontwikkelingszone)

1. Een bestemmingsplan voor gronden gelegen binnen de Groene ontwikkelingszone kan uitbreiding van bestaande functies met meer dan 30 procent mogelijk maken, als in de toelichting bij het bestemmingsplan wordt aangetoond dat de kernkwaliteiten van het betreffende gebied, in hun onderlinge samenhang bezien, per saldo substantieel worden versterkt en deze versterking is verankerd in hetzelfde of een gelijktijdig vast te stellen bestemmingsplan.
2. In afwijking van het eerste lid kan een bestemmingsplan de uitbreiding van bestaande grondgebonden landbouwbedrijven en van extensieve openluchtrecreatie met meer dan 30 procent mogelijk maken, als:
   a. in de toelichting bij het bestemmingsplan wordt aangetoond dat de uitbreiding zodanig wordt ingepast in het betreffende landschapstype dat de kernkwaliteiten, in hun onderlinge samenhang bezien, per saldo niet significant worden aangetast; en
   b. deze inpassing planologisch is verankerd in hetzelfde of in een gelijktijdig vast te stellen bestemmingsplan.
3. Het tweede lid is van overeenkomstige toepassing op de uitbreiding van landgoederen in de zin van de Natuurschoonwet, voor zover het daarbij opstallen betreft als bedoeld in het Rangschikkingsbesluit Natuurschoonwet 1928.
4. Een bestemmingsplan voor gronden gelegen binnen de Groene ontwikkelingszone kan uitbreiding van bestaande functies met ten hoogste 30 procent mogelijk maken, als:
   a. in de toelichting bij het bestemmingsplan wordt aangetoond dat de uitbreiding zodanig wordt ingepast in het betreffende landschapstype dat de kernkwaliteiten, in hun onderlinge samenhang bezien, per saldo niet significant worden aangetast en
   b. deze inpassing planologisch is verankerd in hetzelfde of een gelijktijdig vast te stellen bestemmingsplan.

Artikel 2.54 (vellen van een houtopstand in Groene ontwikkelingszone)

1. Een bestemmingsplan voor gronden gelegen binnen de Groene ontwikkelingszone maakt een functie, waarvoor een houtopstand als bedoeld in de Wet natuurbescherming moet worden geveld, anders dan in het kader van de normale bosexploitatie, alleen mogelijk als wordt voorzien in een extra compensatie voor het areaal bos dat verloren gaat.

2. Compensatie kan plaatsvinden door fysieke compensatie of door financiële compensatie op basis van de volgende voorkeursvolgorde:
   a. fysieke compensatie in of grenzend aan de Groene ontwikkelingszone en voor zover mogelijk aansluitend aan of nabij het aangetaste gebied, en wordt planologisch verankerd in hetzelfde dan wel in een ander gelijktijdig vast te stellen bestemmingsplan;
   b. financiële compensatie in een compensatiepool, als fysieke compensatie in hetzelfde of een gelijktijdig vast te stellen bestemmingsplan niet mogelijk is;
   c. fysieke compensatie op afstand van het gebied, waar de houtopstand wordt geveld, als fysieke compensatie aansluitend aan of nabij het aangetaste gebied en compensatie van gelijkwaardige natuur in een compensatiepool niet mogelijk is.
3. De omvang van de compensatie wordt bepaald door de grootte van het aangetaste areaal vermeerderd met de volgende toeslag:
   a. bij natuur met een ontwikkeltijd van 5 jaar of minder: geen toeslag;
   b. bij natuur met een ontwikkeltijd tussen 5 en 25 jaar te ontwikkelen natuur: toeslag van 1/3 in oppervlak, vermeerderd met de gekapitaliseerde kosten van het ontwikkelingsbeheer;
   c. bij natuur met een ontwikkeltijd tussen 25 en 100 jaar te ontwikkelen natuur: toeslag van 2/3 in oppervlak, vermeerderd met de gekapitaliseerde kosten van het ontwikkelingsbeheer;
   d. bij natuur met een ontwikkelingsduur van meer dan 100 jaar: de toeslag van tenminste 2/3 in oppervlak en de gekapitaliseerde kosten van het ontwikkelingsbeheer is maatwerk.
4. Als fysieke compensatie aantoonbaar niet, of niet volledig mogelijk is, wordt een financiële compensatie bepaald aan de hand van:
   a. de kosten van aanschaf en verwerving van vervangende grond op dezelfde plaats;
   b. de kosten van basisinrichting;
   c. de kosten van het ontwikkelingsbeheer.
5. De financiële compensatie is gebonden aan de ingreep en wordt gestort op de rekening van de provincie.

§ 2.6.6 Instructieregels bestemmingsplan bescherming landschap
Artikel 2.55 (ontwikkeling in Waardevol open gebied)

1. Een bestemmingsplan voor gronden binnen een Waardevol open gebied maakt ten opzichte van het op 17 oktober 2014 geldende bestemmingsplan geen bestemming mogelijk die de openheid van een Waardevol open gebied aantast.
2. In afwijking van het eerste lid kan een bestemmingsplan binnen een Waardevol open gebied het oprichten van een windturbinepark mogelijk maken, voor zover de toelichting van het bestemmingsplan voldoet aan artikel 2.62.
3. In afwijking van het eerste lid is uitbreiding van agrarische bebouwing binnen of aansluitend aan het bestaande agrarisch bouwperceel toegestaan.
4. Bij een omvangrijke uitbreiding van agrarische bebouwing aansluitend aan, maar wel buiten het bestaande agrarisch bouwperceel, voorziet het bestemmingsplan in een beeldkwaliteitsplan en de toelichting bij het bestemmingsplan in een ruimtelijk landschappelijk ontwerp.

Artikel 2.56 (ontwikkeling in Nationaal landschap)

1. Een bestemmingsplan voor gronden binnen een Nationaal landschap maar buiten de Groene ontwikkelingszone, het Gelders natuurnetwerk en de Nieuwe Hollandse Waterlinie, maakt ten opzichte van het op 17 oktober 2014 geldende bestemmingsplan alleen bestemmingen mogelijk die de kernkwaliteiten van een Nationaal Landschap niet aantasten. Deze kernkwaliteiten zijn vastgelegd in bijlage 6 Kernkwaliteiten Nationale Landschappen van deze verordening.

2. In afwijking van het eerste lid zijn activiteiten die deze kernkwaliteiten aantasten alleen mogelijk als:
    a. er geen reële alternatieven zijn;
    b. er sprake is van redenen van groot openbaar belang, en
    c. compenserende maatregelen plaatsvinden ter waarborging van de kernkwaliteiten van de Nationale Landschappen zoals vastgelegd in bijlage 6 Kernkwaliteiten Nationale Landschappen.

§ 2.6.7 Nieuwe Hollandse Waterlinie
Artikel 2.57 (beschrijving van de kernkwaliteiten van de Nieuwe Hollandse Waterlinie)

1. De kernkwaliteiten van de Nieuwe Hollandse Waterlinie zijn:
    a. het unieke, in samenhang met het landschap ontworpen negentiende en twintigste-eeuwse hydrologische en militair verdedigingssysteem, bestaande uit:
        i. inundatiegebieden;
        ii. zones met verdedigingswerken als forten, batterijen, lunetten, betonnen mitrailleurkazematten en groepsschuilplaatsen in hun samenhang met de omgeving;
        iii. voormalige, visueel open schootsvelden en verboden kringen met merendeels onbebouwd gebied rondom de forten;
        iv. waterwerken als waterlichamen, sluizen, inlaten, duikers en dijken functionerend in samenhang met verdedigingswerken en inundatiegebieden;
        v. overige elementen als beschutte wegen, resten van loopgraven en tankgrachten, de landschappelijke inpassing en camouflage van de voormalige militaire objecten;
        vi. de historische vestigingsstructuur van de vestingsteden Muiden, Weesp, Naarden, Nieuwersluis, Gorinchem en Woudrichem.
    b. de grote openheid;
    c. het groene en overwegend rustige karakter.
2. Gedeputeerde Staten geven een nadere beschrijving van de kernkwaliteiten van het binnen Gelderland gelegen deel van de Nieuw Hollandse Waterlinie.

Artikel 2.58 (instructieregel bestemmingsplan bescherming Nieuwe Hollandse Waterlinie)

1. Een bestemmingsplan voor gronden die onderdeel uitmaken van de Nieuwe Hollandse Waterlinie maakt ten opzichte van het op 17 oktober 2014 geldende bestemmingsplan geen activiteiten mogelijk die de kernkwaliteiten daarvan aantasten.
2. De toelichting bij het bestemmingsplan bevat:
    a. een beschrijving van de in het plangebied aanwezige cultuurhistorische waarden, met gebruikmaking van de nadere beschrijving van de kernkwaliteiten van de Nieuwe Hollandse Waterlinie, bedoeld in artikel 2.57, tweede lid;
    b. het door de gemeente te voeren beleid ter bescherming van die waarden en de onderbouwing hiervan.
3. De wijze waarop met eventuele veranderingen wordt omgegaan, wordt vervat in daartoe strekkende planregels in het bestemmingsplan.

§ 2.6.8 Romeinse Limes
Artikel 2.59 (beschrijving van de kernkwaliteiten van de Romeinse Limes)

De kernkwaliteiten van de Romeinse Limes zijn forten (castella), burgerlijke nederzettingen, kampdorpen (vici) grafvelden, de militaire infrastructuur, bestaande uit wegen, waterwerken en wachttorens en scheepswrakken.

Artikel 2.60 (instructieregel bestemmingsplan bescherming Romeinse Limes)

1. Een bestemmingsplan voor gronden gelegen binnen de Romeinse Limes maakt ten opzichte van het op 17 oktober 2014 geldende bestemmingsplan geen activiteiten mogelijk die de kernkwaliteiten daarvan aantasten.
2. De toelichting bij het bestemmingsplan bevat een beschrijving van de in het plangebied aanwezige cultuurhistorische waarden en kernkwaliteiten, het door de gemeente te voeren beleid en de onderbouwing hiervan.
3. De wijze waarop met eventuele veranderingen wordt omgegaan, wordt vervat in daartoe strekkende planregels in het bestemmingsplan.

§ 2.6.9 Natte Landnatuur

Artikel 2.61 (instructieregel Beschermingszone natte landnatuur)

1. Een bestemmingsplan voor gronden gelegen in een Beschermingszone natte landnatuur maakt geen functies mogelijk die significant nadelige effecten kunnen hebben op de instandhouding van de natte landnatuur, tenzij:
   a. er geen reële alternatieven zijn;
   b. sprake is van een reden van groot openbaar belang;
   c. de nadelige effecten worden gemitigeerd of gecompenseerd overeenkomstig paragraaf 2.6.3.
2. Bij een bestemmingsplan voor gronden in een Beschermingszone natte landnatuur gelegen binnen een Groene Ontwikkelingszone, is saldering als bedoeld in artikel 2.40 alleen mogelijk als dit niet leidt tot aantasting van de kwaliteit van de natte landnatuur.

Afdeling 2.7 Energie

§ 2.7.1 Instructieregels windturbines

Artikel 2.62 (toelichting bestemmingsplan windturbines)

De toelichting bij een bestemmingsplan dat de oprichting van een windturbine of windturbinepark mogelijk maakt, besteedt aandacht aan:

a. de ruimtelijke kenmerken van het landschap;
b. de maat, schaal en inrichting in het landschap;
c. de visuele interferentie met een nabij gelegen windturbine of windturbines;
d. de cultuurhistorische achtergrond van het landschap;
e. de beleving van de windturbine of het windturbinepark in het landschap.

Artikel 2.63 (uitsluiting locaties voor windturbines)

Een bestemmingsplan maakt het niet mogelijk een windturbine of windturbinepark op te richten voor gronden gelegen binnen het Verbodsgebied windenergie.

§ 2.7.2 Instructieregels bestemmingsplan Molenbiotoop

Artikel 2.64 (bescherming windvang molen)

1. Een bestemmingsplan maakt voor gronden binnen een Molenbiotoop geen nieuwe bebouwing of beplanting mogelijk als daardoor de windvang van een molen wordt beperkt.
2. Het eerste lid is niet van toepassing op de molens in het Nederlands Openluchtmuseum te Arnhem.

§ 2.7.3 Instructieregels installaties voor biomassavergisting, mestbewerking en mestverwerking

Artikel 2.65 (locaties voor installaties voor biomassavergisting, mestbewerking en mestverwerking)

1. Een bestemmingsplan voor gronden binnen het landelijk gebied maakt de vestiging van een biomassavergistingsinstallatie, mestbewerkingsinstallaties en mestverwerkingsinstallatie alleen mogelijk als de installatie in hoofdzaak gebruik maakt van biomassastromen uit de directe omgeving en landschappelijk en infrastructureel goed wordt ingepast.
2. Een bestemmingsplan kan vestiging van een biomassavergistingsinstallatie, mestbewerkingsinstallatie of mestverwerkingsinstallatie, die niet in hoofdzaak gebruik maakt van biomassastromen uit de directe omgeving mogelijk maken binnen het landelijke gebied. De toelichting bij het bestemmingsplan motiveert de locatiekeuze op basis van de volgende voorkeursvolgorde:
    a. op of grenzend aan een bedrijventerrein, een glastuinbouwgebied of locaties bij soortgelijke bedrijven, zoals rioolwaterzuiveringsinstallaties of mestverwerkers die op een solitaire bedrijfslocatie zijn gevestigd;
    b. op of aansluitend op een bestaand agrarische bouwpercelen van een agrarisch bedrijf, van een agrarisch hulp- of nevenbedrijf of een vrijkomende agrarische locatie in overig agrarisch gebied.

Afdeling 2.8 Ontheffing wegens bijzondere omstandigheden

Artikel 2.66 (ontheffing als bedoeld in artikel 4.1a Wet ruimtelijke ordening)

Gedeputeerde Staten kunnen op aanvraag van burgemeester en wethouders ontheffing als bedoeld in artikel 4.1a van de Wet ruimtelijke ordening verlenen van de in dit hoofdstuk gestelde instructieregels.

Hoofdstuk 3 Milieu, ontgrondingen en natuur

Afdeling 3.1 Gebruik gesloten stortplaatsen

Artikel 3.1 (verbod gebruik gesloten stortplaats)

1. Het is verboden handelingen te verrichten die de uitvoering of werking van een nazorgmaatregel kunnen belemmeren of aantasten.
2. Het eerste lid is niet van toepassing op:
    a. het treffen van een nazorgmaatregel;
    b. een vergunningplichtige activiteit.

Artikel 3.2 (ontheffing verbod gebruik gesloten stortplaats)

1. Gedeputeerde Staten kunnen een ontheffing verlenen van het verbod, bedoeld in artikel 3.1, eerste lid, als het belang dat de gesloten stortplaats geen nadelige gevolgen voor het milieu veroorzaakt, zich daartegen niet verzet.
2. Aan een ontheffing kunnen Gedeputeerde Staten in ieder geval voorschriften verbinden om:
    a. de bereikbaarheid van de nazorgmaatregel te garanderen;
    b. aantasting van de nazorgmaatregel te voorkomen;
    c. te voorkomen dat de uitvoering van de nazorg wordt belemmerd.

Afdeling 3.2 Grondwaterbescherming met het oog op de waterwinning

§ 3.2.1 Algemeen

Artikel 3.3 (bebording Grondwaterbeschermingsgebied)

Het drinkwaterbedrijf plaatst borden, waarvan het model is vastgesteld in bijlage 4 Grondwaterbescherming, onderdeel C, op of nabij de gebiedsgrenzen bij alle openbare wegen, spoorwegen en vaarwateren die toegang geven tot een Grondwaterbeschermingsgebied of daaraan grenzen.

Artikel 3.4 (bevoegdheid wijzigen grens beschermingsgebied grondwater)

1. Gedeputeerde Staten kunnen een grens van een beschermingsgebied grondwater wijzigen vanwege een:
    a. wijziging op perceelsniveau;
    b. verkleining of opheffing van een gebied bij gehele of gedeeltelijke sluiting van een drinkwaterwinning;
    c. verkleining van een gebied bij een voorzienbare gehele of gedeeltelijke sluiting van een drinkwaterwinning;
    d. vergroting van een gebied als gevolg van uitbreiding van de vergunde capaciteit van een drinkwaterwinning met maximaal één miljoen kubieke meter grondwater.
2. Gedeputeerde Staten stellen de eigenaren en gebruikers van gronden binnen het beschermingsgebied grondwater in de gelegenheid om hun zienswijze naar voren te brengen over een grenswijziging.
3. Gedeputeerde Staten stellen het drinkwaterbedrijf de gelegenheid om advies uit te brengen over een grenswijziging.

Artikel 3.5 (zorgplicht grondwaterbescherming)

1. Ieder die weet of redelijkerwijs kan vermoeden dat door zijn handelen of nalaten de kwaliteit van het grondwater

in een beschermingsgebied grondwater kan worden aangetast, is verplicht alle maatregelen te nemen of na te laten die redelijkerwijs van hem kunnen worden gevergd om die schade te voorkomen, zoveel mogelijk te beperken of ongedaan te maken.

2. Bij aantasting of dreigende aantasting van de kwaliteit van het water informeert diegene bedoeld in het eerste lid, Gedeputeerde Staten en de directeur van het drinkwaterbedrijf hiervan onverwijld.
3. Het eerste en tweede lid zijn niet van toepassing:
    a. voor zover artikel 9.2.1.2, artikel 10.1, van de Wet milieubeheer of artikel 13 van de Wet bodembescherming van toepassing is;
    b. voor activiteiten binnen inrichtingen, tenzij in deze verordening anders is bepaald.

§ 3.2.2 Waterwingebieden

Artikel 3.6 (reikwijdte)

Deze paragraaf is niet van toepassing op het Waterwingebied Nieuwe Marktstraat te Nijmegen.

Artikel 3.7 (verbod oprichten inrichting)

1. Het is verboden in een Waterwingebied een omgevingsvergunningsplichtige inrichting op te richten van een categorie die is aangewezen in bijlage I van het Besluit omgevingsrecht.
2. Het eerste lid is niet van toepassing is op het drinkwaterbedrijf, als het oprichten noodzakelijk is voor de openbare drinkwatervoorziening.

Artikel 3.8 (instructieregels voor omgevingsvergunningplichtige inrichtingen)

1. Het bevoegd gezag verbindt aan een omgevingsvergunning voor een omgevingsvergunningplichtige inrichting in een Waterwingebied de voorschriften die zijn opgenomen in bijlage 4 Grondwaterbescherming, onderdeel D.
2. Het bevoegd gezag kan afwijken van die voorschriften, voor zover dit is toegestaan in de bijlage.

Artikel 3.9 (regels voor niet-omgevingsvergunningplichtige inrichtingen)

1. Het is verboden in een Waterwingebied een niet-omgevingsvergunningplichtige inrichting op te richten, in werking te hebben, te veranderen of de werking te veranderen.
2. Het eerste lid is niet van toepassing op:
    a. het oprichten van een inrichting als het in werking hebben daarvan noodzakelijk is voor de openbare drinkwatervoorziening;
    b. het inwerking hebben van een inrichting, het veranderen van een inrichting of de werking ervan, als wordt voldaan aan de voorschriften die zijn opgenomen in bijlage 4, onderdeel D en er geen nadelige gevolgen voor de waterwinning kunnen zijn.
3. Het bevoegd gezag kan afwijken van de voorschriften, voor zover dit is aangegeven in de bijlage.

Artikel 3.10 (regels voor activiteiten buiten inrichtingen)

1. Het is verboden in een Waterwingebied:
    a. schadelijke stoffen te hebben, te gebruiken, te vervoeren of op of in de bodem te brengen, waarvan degene die deze handeling verricht, weet of redelijkerwijs kan vermoeden dat deze stoffen, wanneer deze met de bodem in aanraking komen, de bodem verontreinigen of kunnen verontreinigen;
    b. een constructie, werk, leiding of installatie op of in de bodem op te richten, tot stand te brengen, aan te leggen, te hebben of te gebruiken als daarmee:

c. een schadelijke stof in de bodem wordt of kan worden verspreid of geloosd, of
d. de beschermende werking van bodemlagen wordt aangetast of kan worden aangetast.
e. grond of baggerspecie toe te passen waarvan de kwaliteit de achtergrondwaarde overschrijdt;
f. handelingen te verrichten waardoor direct of indirect warmte aan de bodem of het grondwater wordt onttrokken of toegevoegd;
g. de grond dieper te roeren dan twee meter onder het maaiveld;
h. een begraafplaats aan te leggen of uit te breiden.

2. Bij de toepassing van het eerste lid, onder a, worden onder schadelijke stoffen in ieder geval begrepen aardolie en aardolieproducten, afvalstoffen, IBC-bouwstoffen, meststoffen, dierlijke uitwerpselen, gewasbeschermingsmiddelen en biociden.
3. Bij de toepassing van het eerste lid, onder b, wordt onder constructie, werk, leiding of installatie in ieder geval begrepen: boringen, grond- en funderingswerken, gebouwen in de zin van de Woningwet, wegen, waterwegen en spoorwegen, parkeergelegenheden voor motorvoertuigen, kampeerterreinen, kampementen, recreatiecentra, voorzieningen voor de inzameling en het transport van afvalwater, installaties, opslagreservoirs en begraafplaatsen.
4. Het eerste lid is niet van toepassing op het drinkwaterbedrijf als de betreffende activiteit of handeling noodzakelijk is voor de openbare drinkwatervoorziening.
5. De verboden in het eerste lid, onder a, b en c, zijn niet van toepassing op:
   a. het verrichten van boringen voor de controle van het grondwater ten behoeve van de openbare drinkwatervoorziening;
   b. het aanleggen, hebben en gebruiken van aardgasleidingen voor huishoudelijk gebruik;
   c. het gebruiken van strooizout voor de gladheidbestrijding;
   d. het hebben of gebruiken van de schadelijke stoffen om motorvoertuigen, motorwerktuigen of bromfietsen te laten functioneren;
   e. het vervoeren van schadelijke stoffen in afgesloten en vloeistofdichte tanks of in een deugdelijke gesloten verpakking, mits deugdelijk geladen, afdoende beschermd tegen invloeden van weersomstandigheden en op zodanige wijze dat geen gevaar voor verspreiding of verstuiving bestaat;
   f. het hebben of gebruiken van geringe hoeveelheden schadelijke stoffen voor normaal gebruik bij woningen of gebouwen, afgezien van gewasbeschermingsmiddelen of biociden, mits bewaard in een deugdelijke verpakking en afdoende beschermd tegen invloeden van weersomstandigheden;
   g. het verspreiden van baggerspecie die vrijkomt bij regulier onderhoud van watergangen binnen twintig meter van de watergang op het aangrenzend perceel met inachtneming van het Besluit bodemkwaliteit;
   h. het onderzoeken en saneren van de bodem met inachtneming van de Wet bodembescherming;
   i. het veranderen of vernieuwen van gebouwen.
6. Het verbod in het eerste lid, onder b, geldt ook voor het wijzigen of uitbreiden van:
   a. een voorziening voor de inzameling en transport van afvalwater;
   b. waterwegen en spoorwegen;
   c. parkeergelegenheden voor motorvoertuigen;
   d. kampeerterreinen, kampementen, recreatiecentra;
   e. woningen.
7. Het verbod in het eerste lid, onder b, geldt voorts ook voor het plegen van onderhoud aan wegen en parkeergelegenheden voor motorvoertuigen buiten het bestaande wegprofiel.

§ 3.2.3 Grondwaterbeschermingsgebieden
Artikel 3.11 (reikwijdte)

1. Deze paragraaf geldt, met uitzondering van de artikelen 3.13 en 3.21, niet voor het Grondwaterbeschermingsgebied Nieuwe Marktstraat te Nijmegen.

2. De artikelen 3.16 tot en met 3.23 hebben alleen betrekking op activiteiten die in een Grondwaterbeschermingsgebied en buiten een inrichting plaatsvinden, tenzij in deze verordening anders is bepaald.

Artikel 3.12 (verbod oprichten inrichting)

1. Het is verboden in een Grondwaterbeschermingsgebied een omgevingsvergunningplichtige inrichting op te richten van een categorie die is aangewezen in bijlage 4 Grondwaterbescherming, onderdeel B.
2. Het verbod in het eerste lid is niet van toepassing op het drinkwaterbedrijf als de inrichting noodzakelijk is voor de waterwinning.

Artikel 3.13 (verbod warmtetoevoeging en -onttrekking binnen een inrichting)

Het is verboden binnen een inrichting in een Grondwaterbeschermingsgebied werken tot stand te brengen of handelingen te verrichten waardoor direct of indirect warmte aan de grond of het grondwater wordt onttrokken of toegevoegd.

Artikel 3.14 (instructieregels voor omgevingsvergunningplichtige inrichtingen)

1. Het bevoegd gezag verbindt aan een omgevingsvergunning voor een inrichting in een Grondwaterbeschermingsgebied de voorschriften die zijn aangegeven in bijlage 4 Grondwaterbescherming, onderdeel D.
2. Het bevoegd gezag kan afwijken van die voorschriften voor zover dit is aangegeven in de bijlage.

Artikel 3.15 (regels voor niet-omgevingsvergunningplichtige inrichtingen)

1. Het is verboden in een Grondwaterbeschermingsgebied een niet-omgevingsvergunningplichtige inrichting op te richten van een categorie die is aangewezen in bijlage 4 Grondwaterbescherming, onderdeel B.
2. Het is verboden in een Grondwaterbeschermingsgebied een niet-omgevingsvergunningplichtige inrichting in werking te hebben, te veranderen of de werking te veranderen, tenzij wordt voldaan aan de voorschriften in de bijlage en er geen nadelige gevolgen voor de waterwinning optreden.
3. Het bevoegd gezag kan afwijken van die voorschriften voor zover dit is aangegeven in de bijlage.

Artikel 3.16 (boringen en grond- of funderingswerken)

1. Het is verboden in een Grondwaterbeschermingsgebied boringen te verrichten, boorputten aan te leggen, in exploitatie te nemen of te hebben.
2. Het is verboden in een Grondwaterbeschermingsgebied grond- of funderingswerken uit te voeren of te hebben op een diepte van drie meter of meer onder het maaiveld.
3. Het eerste en tweede lid zijn niet van toepassing als wordt voldaan aan de voorschriften in bijlage 4 Grondwaterbescherming, onderdeel F.
4. Van het voornemen tot het verrichten van boringen, in exploitatie nemen of hebben van een boorput of het uitvoeren van grond- of funderingswerken, doet degene die de activiteit wil ondernemen een melding.
5. Op deze melding is artikel 3.35 van toepassing.

Artikel 3.17 (buisleidingen, voorzieningen voor inzameling en transport van afvalwater)

1. Het is verboden in een Grondwaterbeschermingsgebied een buisleiding of een voorziening voor de inzameling

en transport van afvalwater, waaronder in ieder geval riolering wordt verstaan, aan te leggen, te hebben, te vervangen, te veranderen of te verleggen.

2. Het is verboden in een Grondwaterbeschermingsgebied een andere constructie of een werk op of in de bodem op te richten, tot stand te brengen, aan te leggen, te hebben of te gebruiken, als dat kan leiden tot verspreiding of lozing van schadelijke stoffen in de bodem of tot aantasting van de beschermende werking van bodemlagen.
3. Het eerste lid is niet van toepassing op het aanleggen, hebben, vervangen, veranderen of verleggen van een voorziening voor inzameling en transport van afvalwater als voldaan wordt aan de volgende voorschriften:
   a. de gemengde en dwa-riolering is vloeistofdicht zodat het uittreden van afvalwater met verontreinigingen wordt voorkomen;
   b. de gemengde en dwa-riolering wordt minimaal eens in de tien jaar geïnspecteerd;
   c. de aanleg van gemengde en dwa-riolering voldoet aan de NEN-EN 1610 (Aanleg en beproeving van leidingsystemen);
   d. de riolering wordt niet anders gebruikt dan waarvoor het is bestemd;
   e. de riolering wordt beheerd overeenkomstig de NEN-EN 752 (Drain and sewer systems outside buildings);
   f. bij indicaties voor lekkage wordt nader onderzoek verricht om aard en omvang van de lekkage vast te stellen.
4. Het eerste lid is niet van toepassing op het aanleggen, hebben, vervangen, veranderen of verleggen van een buisleiding, als voldaan wordt aan de volgende algemene voorschriften:
   a. er wordt geen schadelijke stof door vervoerd,
   b. een buisleiding wordt gebruikt voor het transport van schadelijke stoffen, niet zijnde aardolieproducten en afvalwater;
   c. een buisleiding als bedoeld onder b wordt zo aangelegd en onderhouden dat het gehele stelsel duurzaam vloeistofdicht is;
   d. een buisleiding als bedoeld onder b wordt voor de ingebruikname en vervolgens om de vijf jaar geïnspecteerd op vloeistofdichtheid.
5. Het eerste lid is niet van toepassing op het hebben van een buisleiding of voorziening voor inzameling en transport van afvalwater die voor 17 oktober 2014 is aangelegd met een ontheffing op grond van bepaling 3.2.3 van bijlage 10, onderdeel B, van de Provinciale milieuverordening Gelderland.
6. Het eerste lid is niet van toepassing op het vervangen, veranderen of verleggen van een buisleiding of een voorziening voor inzameling en transport van afvalwater, als met een door een deskundige opgestelde risicoanalyse is aangetoond dat de kans op grondwaterverontreiniging door dat vervangen, veranderen of verleggen gelijk blijft of kleiner wordt ten opzichte van de daaraan voorafgaande situatie.
7. Van het voornemen tot het aanleggen of het hebben, vervangen, veranderen of verleggen van een buisleiding of een voorziening voor inzameling en transport van afvalwater onder de in het derde, vierde of zesde lid bedoelde voorschriften doet degene die de activiteit wil ondernemen een melding.
8. Op deze melding is artikel 3.35 van toepassing.

Artikel 3.18 (lozen van afstromend hemelwater)

1. Het is verboden in een Grondwaterbeschermingsgebied afstromend hemelwater van gebouwen, spoorwegen, wegen, parkeerplaatsen en andere verhardingen en terreinen voor gemotoriseerd verkeer op of in de bodem te lozen.
2. Op een eigen terrein met meer dan vier parkeerplaatsen wordt in een Grondwaterbeschermingsgebied alleen geparkeerd of parkeergelegenheid voor motorvoertuigen aangeboden als het terrein is voorzien van een aaneengesloten verharding.
3. Het eerste lid geldt niet voor gebouwen:
   a. waarin bouwmateriaal wordt gebruikt dat voorkomt dat potentieel voor het grondwater schadelijke stoffen door afspoelen of uitloging in het afstromend hemelwater kunnen komen;

b. waar afstromend water alleen infiltreert via een doelmatig werkend zuiveringssysteem.

4. Het eerste en tweede lid zijn niet van toepassing op wegen, spoorwegen, parkeerplaatsen en andere verhardingen of terreinen voor gemotoriseerd verkeer: als voldaan wordt aan de algemene voorschriften uit bijlage 4 Grondwaterbescherming, onderdeel E.
5. Van het voornemen tot het lozen van afstromend hemelwater als bedoeld in het tweede, derde en vierde lid doet degene die de activiteit wil ondernemen een melding.
6. Op deze melding is artikel 3.35 van toepassing.
7. Het is verboden in een Grondwaterbeschermingsgebied afstromend water via diepinfiltratie in het grondwater te lozen.

Artikel 3.19 (meststoffen en zuiveringsslib)

1. Het is verboden in een Grondwaterbeschermingsgebied meststoffen en zuiveringsslib op of in de bodem te brengen.
2. Het eerste lid is niet van toepassing op het op of in de bodem brengen van:
   a. dierlijke meststoffen;
   b. anorganische meststoffen als bedoeld in het Uitvoeringsbesluit Meststoffenwet;
   c. kalkmeststoffen als bedoeld in het Uitvoeringsbesluit Meststoffenwet;
   d. compost.

Artikel 3.20 (begraafplaatsen)

1. Het is verboden in een Grondwaterbeschermingsgebied een begraafplaats aan te leggen.
2. Het eerste lid is niet van toepassing op het aanleggen van een begraafplaats voor zover het een uitbreiding van een bestaande begraafplaats betreft en die aanleg geen negatief effect heeft op de kwaliteit van het grondwater voor de waterwinning.
3. Degene die een begraafplaats aanlegt, doet daarvan een melding aan Gedeputeerde Staten.
4. Op deze melding is artikel 3.35 van toepassing.

Artikel 3.21 (warmtetoevoeging en -onttrekking)

Het is verboden in een Grondwaterbeschermingsgebied werken tot stand te brengen of handelingen te verrichten waardoor direct of indirect warmte aan de grond of het grondwater wordt onttrokken of toegevoegd.

Artikel 3.22 (IBC-bouwstoffen, verontreinigde grond en baggerspecie)

1. Het is verboden in een Grondwaterbeschermingsgebied IBC-bouwstof toe te passen.
2. Het is verboden in een Grondwaterbeschermingsgebied grond of baggerspecie toe te passen.
3. Het tweede lid is niet van toepassing voor de toepassing van grond of baggerspecie:
   a. op of in de bodem:
      i. als de kwaliteit van de grond of baggerspecie de achtergrondwaarde niet overschrijdt;
      ii. als de kwaliteit van de grond of baggerspecie de maximale waarden van de kwaliteitsklasse wonen niet overschrijdt;
      iii. als de kwaliteit van de ontvangende bodem gelijk is aan of slechter is dan de kwaliteitsklasse wonen, en de baggerspecie uit het grondwaterbeschermingsgebied afkomstig is;
      iv. als de kwaliteit van de grond de maximale waarden van de kwaliteitsklasse wonen niet overschrijdt en de grond op basis van een door de gemeenteraad vastgesteld bodembeheerplan binnen de kaders van het Besluit bodemkwaliteit kan worden toegepast in het betreffende gebied;

b. in oppervlaktewater:
   i. als de kwaliteit van de grond of baggerspecie de achtergrondwaarde niet overschrijdt;
   ii. als de kwaliteit van de grond of baggerspecie de maximale waarden van de kwaliteitsklasse A niet overschrijdt;
   iii. als de kwaliteit van de ontvangende waterbodem gelijk is aan of slechter is dan de kwaliteitsklasse A, en de grond of baggerspecie uit het grondwaterbeschermingsgebied afkomstig is;
c. bij toepassing in een omvang van meer dan 5000 kubieke meter als wordt aangetoond dat de risico's op verontreiniging van het grondwater voor de drinkwaterwinning niet toenemen, de grond of baggerspecie uit het grondwaterbeschermingsgebied afkomstig is en de kwaliteit van de grond of baggerspecie:
   i. bij een toepassing op of in de bodem de maximale waarden van de kwaliteitsklasse wonen niet overschrijdt;
   ii. bij een toepassing in oppervlaktewater de maximale waarden van de kwaliteitsklasse A niet overschrijdt.

4. Het tweede lid is niet van toepassing op de toepassing van baggerspecie als de baggerspecie is vrijgekomen bij regulier onderhoud van watergangen: binnen 20 meter van de watergang op het aangrenzend perceel met inachtneming van het Besluit bodemkwaliteit.
5. Van het voornemen tot een toepassing als bedoeld in het derde lid doet degene die de activiteit wil ondernemen een melding. De melding van het voornemen tot een toepassing als bedoeld in het derde lid, onder c, bevat de resultaten van locatiespecifiek onderzoek op grond waarvan kan worden vastgesteld dat de risico's op verontreiniging van het grondwater voor de drinkwaterwinning niet toenemen.
6. Op deze meldingen is artikel 3.35 van toepassing.

Artikel 3.23 (schadelijke stoffen)

1. Het is verboden in een Grondwaterbeschermingsgebied schadelijke stoffen te hebben, te gebruiken, te vervoeren dan wel op of in de bodem te brengen.
2. Het eerste lid, is niet van toepassing op:
   a. het gebruik van strooizout ten behoeve van de gladheidbestrijding;
   b. het hebben, gebruiken en vervoeren van schadelijke stoffen voor zover dit nodig is voor het doen functioneren van motorvoertuigen, motorwerktuigen of bromfietsen;
   c. het vervoeren van schadelijke stoffen, voor zover dit gebeurt in afgesloten en vloeistofdichte tanks of in een deugdelijke gesloten verpakking, mits deugdelijk geladen, afdoende beschermd tegen invloeden van weersomstandigheden en op zodanige wijze dat geen gevaar voor verspreiding of verstuiving bestaat;
   d. het hebben of gebruiken van geringe hoeveelheden van hetgeen is bedoeld in het eerste lid, niet zijnde gewasbeschermingsmiddelen of biociden, bij woningen en andere gebouwen, die dienen of gediend hebben voor normaal gebruik ter plaatse of afkomstig zijn van normaal gebruik van die woningen of gebouwen, mits bewaard in een deugdelijke verpakking en afdoende beschermd tegen invloeden van weersomstandigheden.
3. Het eerste lid is niet van toepassing op het hebben, gebruiken, vervoeren van schadelijke stoffen als wordt voldaan aan de in bijlage 4 Grondwaterbescherming, onderdeel D, opgenomen voorschriften of relevante beschermende voorschriften op grond van het Activiteitenbesluit milieubeheer.
4. Van het voornemen tot het hebben, gebruiken, vervoeren van schadelijke stoffen als bedoeld in het derde lid doet degene die de activiteit wil ondernemen een melding.
5. Op deze melding is artikel 3.35 van toepassing.

§ 3.2.4 Boringvrije zones

Artikel 3.24 (reikwijdte)

Deze paragraaf is van toepassing op activiteiten in een Boringsvrije zone.

Artikel 3.25 (boringen en graafwerkzaamheden binnen inrichtingen)

1. Het is verboden binnen een inrichting in een Boringsvrije zone werken tot stand te brengen of handelingen te verrichten waardoor direct of indirect warmte aan de bodem of het grondwater wordt onttrokken of toegevoegd.
2. Het is verboden binnen een inrichting in een Boringsvrije zone:
   a. boringen te verrichten, in exploitatie te nemen of te hebben;
   b. grond- en funderingswerkzaamheden uit te voeren op een diepte van meer dan drie meter onder het maaiveld.
3. Het eerste en tweede lid zijn niet van toepassing:
   a. als bij de uitvoering van de activiteit de beschermende kleilaag boven het grondwateronttrekkingspunt in de ondergrond, niet wordt doorboord;
   b. voor zover de activiteiten worden uitgevoerd:
      i. binnen een niet-omgevingsvergunningplichtige inrichting, met inachtneming van de voorschriften bedoeld in bijlage 4 Grondwaterbescherming, onderdeel D;
      ii. binnen een omgevingsvergunningplichtige inrichting en het bevoegd gezag aan de omgevingsvergunning de voorschriften, bedoeld in bijlage 4, onderdeel D, heeft verbonden.
4. Het bevoegd gezag verbindt aan een omgevingsvergunning voor een inrichting in een Boringsvrije zone in ieder geval de voorschriften bedoeld in deze bijlage, waarbij het bevoegd gezag in de omgevingsvergunning afwijken van die voorschriften voor zover dit is aangegeven in de bijlage.
5. Het bevoegd gezag kan voor de activiteiten, bedoeld in het eerste en tweede lid, binnen niet-omgevingsvergunningplichtige inrichtingen afwijkingen toestaan van de voorschriften, voor zover dit is aangegeven in de bijlage.

Artikel 3.26 (boringen en graafwerkzaamheden buiten inrichtingen)

1. Het is verboden in een Boringsvrije zone buiten inrichtingen werken tot stand te brengen of handelingen te verrichten waardoor direct of indirect warmte aan de bodem of het grondwater wordt onttrokken of toegevoegd.
2. Artikel 3.16 is overeenkomstig van toepassing, waarbij voor 'Grondwaterbeschermingsgebied' wordt gelezen: Boringsvrije zone.
3. Het eerste en tweede lid zijn niet van toepassing als de beschermende kleilaag boven het grondwateronttrekkingspunt in de ondergrond niet wordt doorboord.
4. Van het voornemen tot het verrichten van een in dit artikel bedoelde activiteit doet degene die de activiteit wil ondernemen een melding.
5. Op deze melding is artikel 3.35 van toepassing.

§ 3.2.5 Koude-warmteopslagvrije zones

Artikel 3.27 (reikwijdte)

Deze paragraaf is van toepassing op activiteiten in een Koude-warmteopslagvrije zone.

Artikel 3.28 (bodemenergiesystemen, boringen en graafwerkzaamheden binnen inrichtingen)

1. Het is verboden in een Koude-warmteopslagvrije zone binnen een inrichting werken tot stand te brengen of handelingen te verrichten waardoor direct of indirect warmte aan de bodem of het grondwater wordt onttrokken of toegevoegd.
2. Het is verboden binnen een inrichting in een Koude-warmteopslagvrije zone:

a. boringen te verrichten, in exploitatie te nemen of te hebben;
b. grond- en funderingswerkzaamheden uit te voeren op een diepte van meer dan drie meter onder het maaiveld.

3. Het eerste en tweede lid zijn niet van toepassing voor zover de activiteit wordt uitgevoerd:
   a. binnen een niet-omgevingsvergunningplichtige inrichting, met inachtneming van de voorschriften bedoeld in bijlage 4 Grondwaterbescherming, onderdeel D;
   b. binnen een omgevingsvergunningplichtige inrichting en het bevoegd gezag aan de omgevingsvergunning de voorschriften, bedoeld in bijlage 4, onderdeel D, heeft verbonden.
4. Het bevoegd gezag verbindt aan een omgevingsvergunning voor een inrichting in een Koude-warmteopslagvrije zone de voorschriften, bedoeld in de bijlage, en kan afwijken van de voorschriften voor zover dit is aangegeven in de bijlage.
5. Het bevoegd gezag kan voor de activiteiten, genoemd in het eerste en tweede lid, binnen niet-omgevingsvergunningplichtige inrichtingen afwijkingen toestaan van de voorschriften, voor zover dit is aangegeven in de bijlage.

Artikel 3.29 (vloeibare stoffen zwaarder dan water binnen inrichtingen)

1. Het is verboden in een Koude-warmteopslagvrije zone binnen inrichtingen vloeibare stoffen zwaarder dan water te hebben, te gebruiken, te vervoeren dan wel direct of indirect op of in de bodem te brengen.
2. Het eerste lid is niet van toepassing voor zover de activiteit wordt uitgevoerd:
   a. binnen een niet-omgevingsvergunningsplichtige inrichting, met inachtneming van de voorschriften, bedoeld in bijlage 4 Grondwaterbescherming, onderdeel D;
   b. binnen een omgevingsvergunningsplichtige inrichting en het bevoegd gezag aan de omgevingsvergunning de voorschriften, bedoeld in bijlage 4, onderdeel D, heeft verbonden.
3. Het bevoegd gezag verbindt aan een omgevingsvergunning voor een inrichting in een Koude-warmteopslagvrije zone de voorschriften bedoeld in de bijlage en kan afwijken van de voorschriften, voor zover dit is aangegeven in de bijlage.
4. Het bevoegd gezag kan voor de activiteiten genoemd in het eerste lid, binnen niet-omgevingsvergunningsplichtige inrichtingen afwijkingen toestaan van de voorschriften, voor zover dit is aangegeven in de bijlage.

Artikel 3.30 (bodemenergiesystemen, boringen en graafwerkzaamheden buiten inrichtingen)

1. Het is verboden in een Koude-warmteopslagvrije zone buiten een inrichting werken tot stand te brengen of handelingen te verrichten waardoor direct of indirect warmte aan de bodem of het grondwater wordt onttrokken of toegevoegd.
2. Artikel 3.16 is overeenkomstige toepassing, waarbij voor 'Grondwaterbeschermingsgebieden' wordt gelezen: Koude-warmteopslagvrije zone.

Artikel 3.31 (vloeibare stoffen zwaarder dan water buiten inrichtingen)

1. Het is verboden in een Koude-warmteopslagvrije zone buiten inrichtingen vloeibare stoffen zwaarder dan water te hebben, te gebruiken, te vervoeren dan wel direct of indirect op of in de bodem te brengen.
2. Het eerste lid is niet van toepassing bij een activiteit voor zover de voorschriften, bedoeld in bijlage 4 Grondwaterbescherming, onderdeel D, of relevante beschermende voorschriften op grond van het Activiteitenbesluit milieubeheer in acht worden genomen.
3. Het bevoegd gezag kan afwijkingen toestaan van de voorschriften voor zover dit is aangegeven in de bijlage.
4. Het eerst lid is niet van toepassing op:

a. het gebruik van vloeibare stoffen zwaarder dan water bestemd voor het functioneren van motorvoertuigen, motorwerktuigen of bromfietsen;
b. het vervoer van vloeibare stoffen zwaarder dan water, mits bewaard in een afgesloten en vloeistofdichte tank of verpakking en zijn geladen en beschermd tegen de invloeden van het weer, zodat geen gevaar bestaat op verspreiding of verstuiving van de vloeistof;
c. het hebben of gebruiken van geringe hoeveelheden vloeibare stoffen zwaarder dan water voor normaal huishoudelijk gebruik.

Artikel 3.32 (afstromend water)

Het is verboden in een Koude-warmteopslagvrije zone afstromend water via diepinfiltratie in het grondwater te lozen.

§ 3.2.6 Overige bepalingen

Artikel 3.33 (verbod op winning fossiele energie in Intrekgebieden)

Het is verboden in een Intrekgebied werken tot stand te brengen of handelingen te verrichten ten behoeve van de winning van fossiele energie.

Artikel 3.34 (beperkingen instructieplicht)

De verplichting tot het verbinden van voorschriften aan de omgevingsvergunning voor een inrichting als bedoeld in de artikelen 3.14, eerste lid, 3.25, vierde lid, 3.28, vierde lid, en 3.29, derde lid, is niet van toepassing

op een omgevingsvergunning voor een inrichting waarvoor de Minister van Infrastructuur en Waterstaat of de Minister van Economische Zaken het bevoegd gezag is.

Artikel 3.35 (melding activiteit in beschermingsgebied grondwater)

1. Een melding als bedoeld in deze afdeling wordt gedaan met een door Gedeputeerde Staten vastgesteld meldingsformulier.
2. Degene die de activiteit wil ondernemen meldt de activiteit uiterlijk drie weken voordat de activiteit start.
3. Een melding over een voorschrift dat aan een omgevingsvergunning voor een inrichting is verbonden, wordt gedaan aan het bevoegd gezag. In andere gevallen wordt de melding gedaan aan Gedeputeerde Staten.
4. Het bevoegd gezag bevestigt de ontvangst van de melding en stuurt onverwijld een afschrift van de melding aan het drinkwaterbedrijf.
5. De indiener start binnen zes maanden na melding met de activiteit of overlegt binnen die termijn met het bevoegd gezag over een nieuwe aanvangsdatum.

Artikel 3.36 (ontheffingen voor activiteiten in beschermingsgebieden grondwater)

1. Gedeputeerde Staten kunnen van de verboden in de artikelen 3.10, eerste lid, onder e, 3.16, 3.17, 3.18, eerste lid, en 3.22 ontheffing verlenen als het een bijzonder geval betreft en de uitvoering van de activiteit noodzakelijk is in het algemeen belang.
2. Gedeputeerde Staten kunnen een ontheffing verlenen van het verbod in artikel 3.10 eerste lid, onder b, als het een bijzonder geval betreft.
3. Gedeputeerde Staten verbinden aan een ontheffing voorschriften die de hoogst mogelijke vorm van bescherming voor de kwaliteit van het grondwater bieden.
4. Gedeputeerde Staten kunnen ontheffing verlenen van het verbod in artikel 3.28, eerste lid, als boven het voor de

drinkwaterwinning bestemde grondwater een beschermende kleilaag of andere slecht doorlatende laag ligt en die laag niet wordt doorboord.

5. De aanvrager vermeldt in de aanvraag om een ontheffing het algemeen belang dat met de uitvoering van de activiteit is gediend.
6. Gedeputeerde Staten stellen de volgende personen en instanties in de gelegenheid advies uit te brengen over een aanvraag om een ontheffing en over de beschikking die Gedeputeerde Staten voornemens zijn te geven op grond van artikel 6.5:
    a. de inspecteur, bedoeld in artikel 1.1 van de Wet milieubeheer;
    b. het college van burgemeester en wethouders van de betrokken gemeente;
    c. het dagelijks bestuur van het betrokken waterschap;
    d. het drinkwaterbedrijf.

Artikel 3.37 (mogelijkheid tot afwijken van instructies)

1. Het bevoegd gezag kan afwijken van de plicht tot het verbinden van voorschriften aan de omgevingsvergunning voor een inrichting, bedoeld in de artikelen 3.14, eerste lid, 3.28, vierde lid en 3.29, derde lid, als:
    a. in een bijzonder geval het algemeen belang de uitvoering van een activiteit noodzakelijk maakt;
    b. de verplichting uit deze artikelen tot het verbinden van voorschriften aan de omgevingsvergunning voor een inrichting daaraan in de weg staat, en
    c. aan de vergunning andere voorschriften zijn verbonden die de hoogst mogelijke vorm van bescherming voor de kwaliteit van het grondwater bieden.
2. Het bevoegd gezag stelt de volgende personen en instanties in de gelegenheid advies uit te brengen over het voornemen om toepassing te geven aan het eerste lid:
    a. de inspecteur, bedoeld in artikel 1.1 van de Wet milieubeheer;
    b. het college van burgemeester en wethouders van de betrokken gemeente;
    c. het dagelijks bestuur van het betrokken waterschap;
    d. het drinkwaterbedrijf.

Afdeling 3.3 Bodem

§ 3.3.1 Boringen
Artikel 3.38 (herstel boorgaten)

1. Degene die buiten een inrichting een boorgat maakt of heeft met een diepte van meer dan twee meter onder het maaiveld brengt na afloop van de werkzaamheden de bodem terug in de oorspronkelijke toestand en herstelt doorboorde slecht-doorlatende lagen.
2. Als de oorspronkelijke beschrijving van de bodem en de afstelstaal van het boorgat verloren is gegaan, wordt het gehele gat gevuld met zwelklei.
3. In een Waterwingebied, Grondwaterbeschermingsgebied en Boringsvrije zone wordt een zwelklei afdichting van tenminste twee meter aangebracht ter hoogte van de grondwaterspiegel tenzij de grondwaterspiegel hoger ligt dan twee meter, dan is het toegestaan een laag van minder dan twee meter aan te brengen.

§ 3.3.2 Bodemsanering
Artikel 3.39 (meldingsformulieren)

Het rapport van het nader onderzoek, bedoeld in artikel 29 van de Wet bodembescherming, het saneringsplan, het evaluatieverslag, het nazorgplan en de melding, bedoeld in artikel 28, eerste lid, van de Wet bodembescherming worden met de daarbij behorende stukken bij Gedeputeerde Staten ingediend met een namens Gedeputeerde Staten

vastgesteld formulier.

Artikel 3.40 (besluitvormingsprocedure)

1. Afdeling 3.4 van de Algemene wet bestuursrecht is van toepassing op de voorbereiding van een beschikking:
   a. of sprake is van een geval van ernstige verontreiniging als bedoeld in artikel 29 eerste lid, van de Wet bodembescherming;
   b. over de instemming met een saneringsplan als bedoeld in artikel 39, tweede lid, van de Wet bodembescherming.
2. Gedeputeerde Staten kunnen op verzoek van de melder besluiten dat afdeling 3.4 van de Algemene wet bestuursrecht niet wordt toegepast en vermelden dit dan in de kennisgeving, bedoeld in artikel 28, zevende lid, van de Wet bodembescherming.

Artikel 3.41 (inhoud saneringsplan)

1. Het saneringsplan bevat aanvullend op de op grond van de Wet bodembescherming voorgeschreven gegevens:
   a. de volgende algemene gegevens:
      i. het adres van het grondgebied waarop de verontreiniging zich bevindt en de kadastrale gegevens met bijbehorende actuele kadastrale kaart;
      ii. de huidige eigendomssituatie van de percelen binnen de verontreiniging en van de percelen die de sanering beïnvloedt;
      iii. het huidige en voorgenomen gebruik van het grondgebied waarop de verontreiniging zich bevindt, alsmede de bestemming die op dit grondgebied rust volgens het vigerende bestemmingsplan;
      iv. de naam en het adres van degene in wiens opdracht de sanering plaatsvindt;
      v. een tijdschema met een planning van de werkzaamheden, waarbij in ieder geval de periode is aangegeven waarop de sanering naar verwachting begint en de datum waarop de sanering naar verwachting is afgerond;
      vi. wanneer de sanering in fasen wordt uitgevoerd, als bedoeld in artikel 38, derde lid, van de Wet bodembescherming: de voorgenomen fasering met verwachte periode van uitvoering per fase en de argumentatie om de sanering gefaseerd uit te voeren;
      vii. wanneer een deelsanering als bedoeld in artikel 40, eerste lid, van de Wet bodembescherming wordt uitgevoerd: de redenen daarvoor;
      viii. een overzicht van onderzoeksgegevens en onderzoeksrapporten;
      ix. een kaart met daarop aangegeven de contouren van de bodemverontreiniging en de gehalten in grond en grondwater van de saneringsparameters;
      x. een tabel met de analyseresultaten in grond en grondwater van alle uitgevoerde onderzoeken;
   b. een motivering voor de keuze van de saneringsvariant en het saneringsdoel;
   c. de volgende informatie over de te nemen maatregelen:
      i. een beschrijving van de maatregelen die de sanering mogelijk maken;
      ii. een beschrijving van de te treffen geologische, hydrologische en andere technische voorzieningen en de invloed hiervan op de omgeving;
      iii. een beschrijving van maatregelen die milieuhygiënisch ongewenste effecten of schade als gevolg van de sanering voorkomen of zoveel mogelijk beperken;
      iv. wanneer verontreinigde grond wordt afgegraven of verontreinigd grondwater wordt onttrokken: de te verwachten hoeveelheden; gegevens over de kwaliteit en kwantiteit van de eventueel te gebruiken aanvulgrond; een weergave van de ontgravingscontour, de ontgravingsdieptes en het grondwateronttrekkingssysteem, inclusief de grondwaterzuiveringsinstallaties vanuit bovenaanzicht bezien en aangegeven op een kaart met controlefilters voor een eventuele monitoring;

v. een weergave van de ontgravingscontour, de ontgravingsdieptes en het grondwateronttrekkingssysteem, inclusief de grondwaterzuiveringsinstallaties vanuit bovenaanzicht bezien en aangegeven op een kaart met controlefilters voor een eventuele monitoring;
vi. een beschrijving van de wijze waarop de voortgang van de grondwatersanering wordt gecontroleerd en gerapporteerd;
vii. een beschrijving van de wijze waarop de controle van het eindresultaat plaatsvindt;
viii. als verontreinigde grond in depot worden gezet: een beschrijving van de wijze waarop de verschillende categorieën vrijkomende grond in depot worden gezet, alsmede de beschermende voorzieningen.

2. Het vermelden van de gegevens, bedoeld in het eerste lid, kan achterwege blijven als:
   a. bij het indienen van het saneringsplan wordt aangegeven welke gegevens ontbreken;
   b. de reden voor het ontbreken wordt vermeld, en
   c. die gegevens niet noodzakelijk zijn voor de beoordeling van het saneringsplan.

Artikel 3.42 (bijzondere bepalingen voor oppervlaktewaterlichamen)

1. In een geval als bedoeld in artikel 63c, eerste lid, van de Wet bodembescherming bevat het saneringsplan de gegevens, bedoeld in artikel 3.41, eerste lid, en aanvullend de volgende gegevens:
   a. de naam en de functie van het oppervlaktewaterlichaam;
   b. de wijze waarop de beheerder van het watersysteem waarin de verontreiniging zich bevindt bij de uitvoering van de sanering wordt betrokken;
   c. de te verwachten hoeveelheid te verwijderen baggerspecie, onderverdeeld in de hoeveelheid onderhoudsbaggerspecie en de hoeveelheid saneringsbaggerspecie.
2. Artikel 3.41, tweede lid, is van overeenkomstige toepassing.

Artikel 3.43 (meldingsplicht bodemsanering)

1. De saneerder meldt uiterlijk twee weken voor de feitelijke aanvang de aanvangsdatum van de grondsanering of de grondwatersanering schriftelijk bij Gedeputeerde Staten.
2. De saneerder meldt, als de grondsanering of de grondwatersanering niet start op de gemelde aanvangsdatum, de nieuwe aanvangsdatum onverwijld schriftelijk aan Gedeputeerde Staten, tenzij de nieuwe aanvangsdatum op dat moment nog niet bekend is: dan meldt de saneerder de nieuwe aanvangsdatum minimaal twee weken voor dit moment schriftelijk aan Gedeputeerde Staten.
3. Als bij de sanering ontgraving van verontreinigde grond plaatsvindt, stelt de saneerder Gedeputeerde Staten op de hoogte van het verwachte tijdstip waarop over het gehele gebied van de ontgraving de einddiepte bereikt wordt, zodra de saneerder van dat tijdstip een redelijk vermoeden heeft en voordat tot aanvulling van de ontgraving wordt overgegaan.
4. De saneerder meldt de beëindiging van de grondsanering of de grondwatersanering binnen een week na beëindiging daarvan schriftelijk aan Gedeputeerde Staten.
5. Als bij de grondsanering of grondwatersanering Gedeputeerde Staten hebben ingestemd met een aanpak in overeenstemming met artikel 38, derde lid, van de Wet bodembescherming, meldt de saneerder de beëindiging van iedere afzonderlijke fase binnen één week na beëindiging van iedere fase schriftelijk aan Gedeputeerde Staten.

Artikel 3.44 (melding wijziging saneringsplan)

Een melding over het wijzigen van het saneringsplan, bedoeld in artikel 39, vierde lid, van de Wet bodembescherming bevat de volgende gegevens:

a. alle gegevens die afwijken van het saneringsplan, waarmee Gedeputeerde Staten hebben ingestemd;
b. de inhoud en reden van de wijziging;
c. de gevolgen van de wijziging voor de oorspronkelijke saneringsdoelstelling en de ter uitvoering daarvan te treffen saneringsmaatregelen.

Artikel 3.45 (inhoud evaluatieverslag)

1. Het evaluatieverslag bevat aanvullend op de op grond van de Wet bodemsanering voorgeschreven gegevens:
   a. de volgende algemene gegevens:
      i. het adres van het grondgebied waarop de verontreiniging zich bevindt en de kadastrale gegevens, met bijbehorende actuele kadastrale kaart, met daarop ingetekend de contour van de uitgevoerde grondsanering, of grondwatersanering;
      ii. de huidige eigendomssituatie van de percelen die zijn gelegen binnen de verontreiniging en van de percelen die betrokken waren bij de uitgevoerde sanering;
      iii. het huidige en toekomstige gebruik van het grondgebied waarop de verontreiniging zich bevindt en de bestemming die op dit grondgebied rust volgens het vigerende bestemmingsplan;
      iv. een korte omschrijving van de kwaliteit van de bodem voor het uitvoeren van de sanering, met een beschrijving van de aard en omvang van de verontreiniging;
   b. de volgende informatie over de genomen maatregelen:
      i. gegevens over het verloop van de sanering met: de relevante data van de uitvoering;
      ii. voor zover sprake is van een wijziging van onderdelen van het saneringsplan waarmee is ingestemd en die zijn gemeld op grond van artikel 39, vierde lid, van de Wet bodembescherming, een beschrijving van de uitvoering van de sanering;
      iii. een beschrijving van de uitvoering van de sanering naar aanleiding van aanwijzingen uit artikel 38, vierde lid, en 39, vijfde lid, van de Wet bodembescherming die een wijziging inhouden van onderdelen van het saneringsplan waarmee is ingestemd;
      iv. een beschrijving van de getroffen saneringsmaatregelen, waaronder afmetingen van ontgravingen, de wijze van monstername, de analyseresultaten van de controlegrondmonsters, depotmonsters, in - en effluentmonsters en monsters uit waarnemingsfilters;
      v. een kaart met daarop de situering van de controlemonsters en de daarbij gemeten gehalten;
      vi. een kaart met daarop de plaats van de monitoringspeilbuizen voor de controle van de grondwatersanering;
   c. de volgende informatie over de gebruiksbeperkingen en nazorg:
      i. als na de sanering nog verontreiniging in de bodem aanwezig is: een beschrijving van deze verontreiniging, bedoeld in artikel 39c, eerste lid, onder b, van de Wet bodembescherming;
      ii. als gebruiksbeperkingen noodzakelijk zijn: een beschrijving van deze beperkingen, met bijbehorend kaartmateriaal met bovenaanzicht;
      iii. als na de sanering nog verontreiniging in de bodem aanwezig is en een maatregel als bedoeld in artikel 39c, eerste lid, onder f, van de Wet bodembescherming noodzakelijk is, zoals controle van de voorzieningen, monitoring van het grondwater of actieve beheersing van de verontreiniging, een verwijzing naar het nazorgplan, bedoeld in artikel 39d, eerste lid, van de Wet bodembescherming dat op deze verontreiniging ziet.
2. Het vermelden van de gegevens, bedoeld in het eerste lid, kan achterwege blijven als:
   a. bij het indienen van het evaluatieverslag wordt aangegeven welke gegevens ontbreken;
   b. de reden voor het ontbreken wordt vermeld, en
   c. die gegevens niet noodzakelijk zijn voor de beoordeling van het evaluatieverslag.

Artikel 3.46 (inhoud nazorgplan)

1. Het nazorgplan bevat aanvullend op grond van de Wet bodembescherming voorgeschreven gegevens:
   a. de volgende algemene gegevens:
      i. het adres van het grondgebied waarop de verontreiniging zich bevindt en de kadastrale gegevens, met bijbehorende actuele kadastrale kaart, met daarop ingetekend de contour van de resterende verontreiniging in grond of grondwater waarop de nazorg betrekking heeft;
      ii. de huidige eigendomssituatie van de percelen die zijn gelegen binnen het geval van verontreiniging en van de percelen die betrokken zijn bij de uitvoering van het nazorgplan;
      iii. het huidige en toekomstige gebruik van het grondgebied waarop de verontreiniging zich bevindt en de bestemming die op dit grondgebied rust volgens het vigerende bestemmingsplan;
      iv. naam- en adresgegevens, taken en verantwoordelijkheden van bij de nazorg betrokken personen en instanties;
      v. als een ander dan degene die de bodem heeft gesaneerd in het nazorgplan wordt aangewezen als degene die is belast met de uitvoering van de nazorgmaatregelen: de door betrokken partijen ondertekende contractuele afspraken die gelden en waaruit blijkt dat diegene zich tot de uitvoering hiervan verbindt.
   b. de volgende informatie over de aanvangssituatie:
      i. een globale beschrijving van de sanering en de reden voor de achtergebleven verontreiniging;
      ii. een beschrijving van de aard, de omvang, de mate en de ligging van de achtergebleven verontreiniging van de grond en het grondwater;
      iii. als een isolerende voorziening is aangebracht: een beschrijving van de aard van deze voorzieningen, inclusief kaartmateriaal met daarop de ligging van deze voorziening, met een dwarsdoorsnede en bovenaanzicht;
      iv. als de restverontreiniging wordt gemonitord: een beschrijving van het monitoringssysteem, inclusief kaartmateriaal met daarop de plaats en filterstelling van de monitoringspeilbuizen, met een dwarsdoorsnede en bovenaanzicht;
      v. een beschrijving van het grondgebied waarop de verontreiniging zich bevindt en de omgeving, met daarin in ieder geval gegevens over de bodemopbouw, de relevante geohydrologie, de aanwezigheid van kwetsbare objecten en activiteiten in de omgeving en een kaart met daarop aangegeven het grondgebied dat nu en in de toekomst mogelijk door de verontreiniging wordt beïnvloed;
   c. gebruiksbeperkingen voor zover deze noodzakelijk zijn: een beschrijving van deze beperkingen, met bijbehorend kaartmateriaal met bovenaanzicht;
   d. de volgende informatie over de nazorgmaatregelen:
      i. de doelstelling van de nazorg;
      ii. een beschrijving van de nazorgmaatregel en de nazorgvoorziening en de verwachte bestaansduur daarvan;
      iii. als een isolerende voorziening is aangebracht: een beschrijving van de wijze waarop de aangebrachte isolerende voorziening wordt beheerd en onderhouden, de wijze en frequentie van de controle op het functioneren van de voorziening en de criteria waarmee dit wordt beoordeeld, en de wijze waarop gehandeld wordt als de voorziening niet naar behoren functioneert;
      iv. als de restverontreiniging wordt gemonitord: een beschrijving van de wijze waarop en de frequentie waarmee de restverontreiniging wordt gemonitord, de wijze van interpretatie van de resultaten , de wijze van beheer en onderhoud van de monitoringsinstrumenten en hoe gehandeld wordt als de doelstelling van de nazorg niet wordt bereikt;
      v. een beschrijving van hoe wordt gehandeld bij calamiteiten;
   e. het tijdstip waarop aan het bevoegd gezag over de resultaten van de nazorg verslag wordt gedaan;
   f. een begroting van de kosten van de nazorgmaatregelen, inclusief de eventueel noodzakelijke

vervangingen van de voorzieningen.

2. Het vermelden van de gegevens, bedoeld in het eerste lid, kan achterwege blijven als:
   a. bij het indienen van het nazorgplan wordt aangegeven welke gegevens ontbreken;
   b. de reden voor het ontbreken wordt aangegeven, en
   c. die gegevens niet noodzakelijk zijn voor de beoordeling van het nazorgplan.

Artikel 3.47 (sanering door provincie)

1. Voordat Gedeputeerde Staten overgaan tot sanering van een geval van ernstige verontreiniging, stellen zij een saneringsplan vast.
2. Afdeling 3.4 van de Algemene wet bestuursrecht is van toepassing op de voorbereiding van een besluit tot vaststelling van een saneringsplan.
3. Gedeputeerde Staten kunnen besluiten dat afdeling 3.4 van de Algemene wet bestuursrecht niet wordt toegepast en vermelden dit dan in de kennisgeving in overeenstemming met artikel 3.40, tweede lid.
4. Nadat Gedeputeerde Staten de sanering of een fase van de sanering, bedoeld in artikel 38, derde lid, van de Wet bodembescherming van een geval van ernstige verontreiniging hebben uitgevoerd, stellen zij een evaluatieverslag vast.
5. Als na de uitvoering van de sanering een verontreiniging in de bodem aanwezig is gebleven en in het evaluatieverslag, bedoeld in het vijfde lid, is aangegeven dat maatregelen als bedoeld in artikel 39c, eerste lid, onder f, van de Wet bodembescherming noodzakelijk zijn, stellen Gedeputeerde Staten een nazorgplan vast.
6. Op de inhoud van het saneringsplan, het evaluatieverslag en het nazorgplan zijn de artikelen 39, eerste lid, 39c, eerste lid en 39d, tweede lid, van de Wet bodembescherming en artikelen 3.41, 3.45 en 3.46 van deze verordening van overeenkomstige toepassing.

§ 3.3.3 Ontgrondingen

Artikel 3.48 (vrijstelling vergunningplicht)

1. Geen vergunning als bedoeld in artikel 3 van de Ontgrondingenwet is vereist voor:
   a. ontgrondingen van ten hoogste drie meter diep met een oppervlakte van maximaal 3.000 vierkante of met een volume van ten hoogste 3.000 kubieke meter;
   b. ontgrondingen van ten hoogste drie meter diep die noodzakelijk zijn voor het realiseren van het geldende bestemmingsplan, inpassingsplan of ontheffing op grond van de Wet ruimtelijke ordening;
   c. het aanleggen, verwijderen of wijzigen van openbare wegen, spoorwegen, pleinen, parken, plantsoenen, tuinen, sport-, woningbouw-, parkeer-, speel,- vlieg- en industrieterreinen, tenzij alleen de grondlagen tot drie meter onder het oorspronkelijke niveau aangetast worden;
   d. ontgrondingen gebruikelijk in de normale uitoefening van het landbouw, - tuinbouw,- en bosbouwbedrijf;
   e. ontgrondingen ten behoeve van het realiseren of wijzigen van natuurbouwprojecten van ten hoogste een halve meter diep;
   f. het aanleggen, verzwaren en verwijderen van waterkeringen en de daarvoor noodzakelijke voorlandverbetering met uitzondering van dijken die geen waterkerende functie meer hebben;
   g. het aanleggen of verbreden van watergangen ten behoeve van de verbetering van de waterhuishouding van ten hoogste drie meter diep waar bij aanleg en bij verbreding de bovenbreedte ten hoogste tien meter bedraagt;
   h. de aanleg van natuurvriendelijke oevers tenzij deze beperkt blijft tot een strook van ten hoogste tien meter voor iedere oever uit de insteek van de watergang;
   i. het afgraven van depots van bodemmateriaal, tenzij die langer dan 10 jaar geleden zijn gebruikt voor het deponeren of het verkrijgen van bodemmateriaal;
   j. het doen van archeologische opgravingen door een bevoegde instantie;

k. het aanleggen, verwijderen of wijzigen van buisleidingen, kabels, funderingen en bouwwerken.

2. Voor de gevallen in het eerste lid, onder a, b en g, is het toegestaan om voor het aanbrengen van een afdichtende kleilaag te ontgronden tot vier en een halve meter diep waarbij het uiteindelijke opleveringspeil ten hoogste drie meter beneden het oorspronkelijke maaiveld ligt.
3. Een vrijstelling in overeenstemming met het eerste lid is niet van toepassing op een ontgronding die primair plaatsvindt ter verkrijging van bodemmateriaal.

Artikel 3.49 (meldingsplicht ontgrondingen)

1. Een ontgronding die op grond van artikel 3.48, eerste lid, onder a, b, e, g of h, is vrijgesteld van een vergunningplicht en waarvan de omvang 1.000 kubieke meter of meer is, wordt gemeld aan Gedeputeerde Staten.
2. De melding wordt gedaan met een door Gedeputeerde Staten vastgesteld meldingsformulier.
3. De melding wordt uiterlijk twee weken voorafgaand aan de start van de voorgenomen ontgronding ingediend.
4. Als de werkzaamheden niet binnen twee jaar zijn uitgevoerd, wordt de ontgronding opnieuw gemeld.

Artikel 3.50 (vergunning aanvraag)

Een aanvraag om een vergunning wordt ingediend met een door Gedeputeerde Staten vastgesteld aanvraagformulier.

Artikel 3.51 (wijziging vergunning)

Een aanvraag tot wijziging van de vergunning bevat in ieder geval de volgende gegevens:

a. het kenmerknummer van de verleende vergunning of 'wanneer niet beschikbaar' een aanduiding van de gemeente waarin de ontgronding plaatsvindt, de naam van de vergunninghouder en het karakter van de ontgronding;
b. een aanduiding van de te wijzigen vergunningvoorschriften.

Artikel 3.52 (verzoek tot intrekken vergunning)

Een aanvraag tot intrekking van een vergunning bevat in ieder geval het kenmerknummer van de verleende vergunning of, wanneer niet beschikbaar, een aanduiding van de gemeente waarin de ontgronding plaatsvindt, de naam van de vergunninghouder en het karakter van de ontgronding.

Artikel 3.53 (aanvraag buiten behandeling laten)

Gedeputeerde Staten kunnen een aanvraag buiten behandeling laten als de aanvrager geen eigenaar is van de te ontgronden onroerende zaken en een schriftelijke verklaring van de eigenaar ontbreekt.

Artikel 3.54 (aanwijzen adviseurs)

Gedeputeerde Staten kunnen bestuursorganen of andere adviseurs aanwijzen die de gelegenheid krijgen om advies uit te brengen over het geven van een beschikking, of hen op een andere wijze betrekken bij de voorbereiding van een beschikking.

Artikel 3.55 (procedure voor ontgrondingen van eenvoudige aard)

1. Gedeputeerde Staten beslissen binnen dertien weken na ontvangst op de aanvraag om verlening, wijziging of intrekking van een vergunning voor een ontgronding van eenvoudige aard.
2. Artikel 10, eerste en tweede lid, van de Ontgrondingenwet is op een ontgronding van een eenvoudige aard niet van toepassing.
3. Gedeputeerde Staten doen mededeling van een beschikking tot verlening, weigering, wijziging of intrekking van een vergunning voor een ontgronding van eenvoudige aard, tenzij bij deze beschikking geen andere belangen dan die van de aanvrager bij betrokken zijn.

Afdeling 3.4 Geluidhinder

Artikel 3.56 (aanwijzing stiltegebieden)

1. Provinciale Staten wijzen stiltegebieden aan waar regels gelden om geluidhinder te voorkomen of te beperken.
2. Gedeputeerde Staten kunnen de grens van een Stiltegebied nader bepalen.
3. Gedeputeerde Staten markeren de toegang of de grens van stiltegebieden door borden te plaatsen, waarvan zij het model hebben vastgesteld.

Artikel 3.57 (toepassingsbereik)

1. In een Stiltegebied gelden de artikelen 3.58 en 3.59.
2. Het eerste lid is niet van toepassing op:
   a. de agrarische bedrijfsvoering in gebieden als bedoeld in artikel 1.2, vijfde lid, van de Wet milieubeheer;
   b. handelingen als het oprichten, veranderen of in werking hebben van een inrichting of op het veranderen van de werking daarvan.

Artikel 3.58 (toestellen)

Het is verboden een toestel te gebruiken dat het ervaren van de natuurlijke geluiden kan verstoren.

Artikel 3.59 (terreinrijden)

Het is verboden zich met een motorvoertuig of bromfiets te bevinden buiten de openbare weg of buiten andere voor bestemmingsverkeer openstaande wegen of terreinen.

Artikel 3.60 (vrijstellingen)

1. De verboden in de artikelen 3.58 en 3.59 zijn niet van toepassing op het gebruik van toestellen of motorvoertuigen:
   a. in het kader van de bedrijfsmatige land-, tuin- en bosbouw, jacht en visserij;
   b. voor normaal onderhoud en beheer, voor het verwezenlijken van een bestemmings- of landinrichtingsplan of het effectueren van een vergunning of machtiging op grond van de Woningwet of Ontgrondingenwet;
   c. in het kader van het normale wonen en voor het uitoefenen van een aan huis gebonden ambacht of beroep;
   d. op kampeerterreinen in de zin van artikel 1 van de Wet op de openluchtrecreatie.
2. Het verbod in artikel 3.59 is niet van toepassing op het gebruik van motoren in of aan vaartuigen voor de normale voortstuwing van vaartuigen tot een snelheid van ten hoogste acht kilometer per uur.

Afdeling 3.5 Financiële bepalingen

Artikel 3.61 (werkingssfeer)

Deze afdeling is van toepassing op de totstandkoming van beschikkingen van Gedeputeerde Staten op grond van artikel 15.21, eerste lid, onder a, in verbinding met artikel 15.20 van de Wet Milieubeheervoor de vergoeding van kosten of schade bij het van toepassing worden van de afdeling 3.1, 3.2 en 3.3 tot en met paragraaf 3.3.3.

Artikel 3.62 (inhoud aanvraag)

De aanvraag om een vergoeding van kosten of schade bevat ten minste de volgende gegevens:

a. het artikel uit hoofdstuk 3 op grond waarvan de aanvrager zich voor kosten ziet gesteld of schade lijdt;
b. de aard en de omvang van de kosten of de schade;
c. de wijze waarop de kosten of de schade naar het oordeel van de aanvrager zou moeten worden vergoed en als een vergoeding in geld wordt gewenst, het bedrag dat naar zijn oordeel voor vergoeding in aanmerking komt.

Artikel 3.63 (deskundigen advies en betrokkenheid drinkwaterbedrijf)

1. Gedeputeerde Staten kunnen deskundigen aanwijzen die adviseren over de aanvraag om vergoeding van kosten of schade als bedoeld in artikel 3.61.
2. Gedeputeerde Staten kunnen advies inwinnen van de deskundigen over een aanvraag om een vergoeding of over het voornemen tot een toekenning daarvan uit eigen beweging.
3. Als Gedeputeerde Staten advies inwinnen van deskundigen, krijgt de aanvrager van de beschikking de gelegenheid om aan de deskundigen zijn aanvraag toe te lichten en als Gedeputeerde Staten voornemens zijn uit eigen beweging een beschikking te geven, krijgt degene tot wie de beschikking is gericht, de gelegenheid zijn opvattingen over het voornemen aan de aangewezen deskundigen kenbaar te maken.
4. Als de aanvraag om een vergoeding of het voornemen tot het toekennen daarvan betrekking heeft op kosten of schade, door het van toepassing worden van een artikel uit afdeling 3.2 van deze verordening en deskundigen zijn aangewezen die adviseren over het toekennen van die vergoeding, wordt het betrokken drinkwaterbedrijf in de gelegenheid gesteld zijn opvattingen over die aanvraag of dat voornemen aan die deskundigen kenbaar te maken.
5. De deskundigen brengen advies uit over:
   a. de vraag of de kosten zijn gemaakt of schade is geleden door het van toepassing worden van artikelen genoemd in artikel 3.61;
   b. de omvang van de kosten of de schade;
   c. de vraag of de kosten of de schade niet of niet geheel ten laste van de benadeelde behoren respectievelijk behoort te blijven;
   d. de vraag in hoeverre op een andere wijze in een redelijke vergoeding is of kan worden voorzien;
   e. de vraag of er aanleiding is voor maatregelen of voorzieningen waardoor de kosten of de schade, anders dan door een vergoeding in geld, respectievelijk kan worden beperkt of ongedaan gemaakt;
   f. de hoogte van de toe te kennen vergoeding.
6. De deskundigen brengen het advies zo snel mogelijk uit aan Gedeputeerde Staten, maar in ieder geval binnen dertien weken na ontvangst van het verzoek om advies.
7. Gedeputeerde Staten zenden een afschrift van het advies aan degene tot wie de beschikking is gericht. In een geval als bedoeld in artikel 3.63, vierde lid, wordt een afschrift tevens aan het betrokken drinkwaterbedrijf verzonden, waarbij Gedeputeerde Staten een termijn stellen waarbinnen het drinkwaterbedrijf zijn opvattingen over het advies kenbaar kan maken.

Artikel 3.64 (betrokkenheid drinkwaterbedrijf zonder deskundigenadvies)

Als artikel 3.63, tweede lid, niet van toepassing is, stellen Gedeputeerde Staten het betrokken drinkwaterbedrijf in de gelegenheid zijn zienswijze naar voren te brengen, voordat zij een vergoeding van kosten of schade toekennen door het van toepassing worden van bepalingen van afdeling 3.2.

Artikel 3.65 (inhoud verzoek van ander bestuursorgaan)

1. Als een bestuursorgaan als bedoeld in artikel 4.2, eerste lid, van de Wet algemene bepalingen omgevingsrecht, Gedeputeerde Staten verzoekt in te stemmen met de toekenning van een vergoeding van kosten of schade door het aan een omgevingsvergunning voor een inrichting verbinden van voorschriften waarvan de inhoud als instructie is aangegeven in bijlage 4, onderdeel D, bevat dat verzoek ten minste:
   a. als het bevoegd gezag een aanvraag om een vergoeding heeft ontvangen: een afschrift van die aanvraag en de daarbij gevoegde stukken;
   b. als het drinkwaterbedrijf schriftelijk zijn opvattingen over de aanvraag of het voornemen om een vergoeding toe te kennen heeft kenbaar gemaakt: een afschrift van die opvattingen;
   c. als het bevoegd gezag een advies van deskundigen als bedoeld in artikel 4.2, derde lid, van de Wet algemene bepalingen omgevingsrecht heeft ingewonnen: een afschrift van dat advies;
   d. het ontwerp van de beschikking houdende de toekenning van een vergoeding of als het bevoegd gezag de beschikking al heeft gegeven: een afschrift van die beschikking.
2. Als bij het verzoek geen afschrift van de opvattingen van het betrokken drinkwaterbedrijf is gevoegd, stellen Gedeputeerde Staten het betrokken drinkwaterbedrijf in de gelegenheid zijn zienswijze over het verzoek naar voren te brengen.
3. Gedeputeerde Staten geven de beschikking op het verzoek uiterlijk vier maanden na ontvangst van het verzoek of binnen zeven maanden na de ontvangst van het verzoek, als toepassing wordt gegeven aan artikel 3.63, tweede lid.

Afdeling 3.6 Natuur

§ 3.6.1 Vrijstelling soorten

Artikel 3.66 (vrijstelling grondgebruiker voor bestrijding van schadeveroorzakende vogels en dieren)

1. Als schadeveroorzakende vogels en dieren, als bedoeld in artikel 3.15, derde lid van de Wet natuurbescherming worden aangewezen de in bijlage 9 genoemde vogels en dieren en als de middelen voor het doden en vangen van deze vogels en dieren als bedoeld in artikel 3.25, eerste lid, van die wet worden aangewezen de in bijlage 9 bedoelde middelen.
2. In afwijking van de verboden in de artikelen 3.1, eerste en vierde lid, en 3.10, eerste lid, van de Wet natuurbescherming is het de grondgebruiker toegestaan de in bijlage 9 bedoelde handelingen uit te oefenen op de door hem gebruikte gronden en in of aan de door hem gebruikte opstallen, ter voorkoming van in het lopende of daarop volgende jaar dreigende schade op deze gronden, in of aan deze opstallen of in het omringende gebied.
3. In het tweede lid wordt onder het omringende gebied verstaan:
   a. voor het doden: het gebied in een straal van twintig meter rondom het betreffende perceel;
   b. voor het storen: de direct aangrenzende percelen.

Artikel 3.67 (gebruik vrijstelling)

1. Een vrijstelling als bedoeld in artikel 3.66 geldt alleen voor het in de bijlage 9 bij elk soort genoemde gebied, belang, periode en middel.

2. Als de grondgebruiker in overeenstemming met artikel 3.15, zevende lid, van de Wet natuurbescherming de vrijstelling door een ander laat uitoefenen, draagt die persoon gedurende die uitoefening de door de grondgebruiker afgegeven toestemming bij zich en geeft een daartoe bevoegde ambtenaar op eerste vordering inzage.

Artikel 3.68 (vrijstelling ruimtelijke inrichting of ontwikkeling en bestendig beheer en onderhoud)

1. In afwijking van de verboden in artikel 3.10, eerste lid, onder a en b, van de Wet natuurbescherming is het toegestaan de in bijlage 10 genoemde soorten met de in die bijlage bedoelde middelen te vangen en de vaste voortplantingsplaatsen of rustplaatsen van deze soorten opzettelijk te beschadigen of te vernielen bij handelingen in de kaders, bedoeld in artikel 3.10, tweede lid, onder a, e, f en g van de Wet natuurbescherming. Deze vrijstelling geldt alleen voor het in die bijlage aangegeven gebied en de daarin aangegeven periode.
2. Het vrijlaten van de gevangen dieren vindt zo snel mogelijk plaats in de directe omgeving op een voor de betreffende soort geschikte plek.

Artikel 3.69 (vrijstelling bescherming tegen het verkeer)

In afwijking van de verboden in de artikelen 3.5, 3.6 en 3.10 van de Wet natuurbescherming is het toegestaan beschermde inheemse kikkers, padden en salamanders te beschermen tegen het verkeer door deze soorten te vangen met behulp van het plaatsen van schermen en het vervoeren per emmer over een afstand van ten hoogste vijftig meter vanaf de vangplaats, waarbij de dieren onmiddellijk na het vervoeren worden vrijgelaten.

Artikel 3.70 (vrijstelling voor onderzoek en onderwijs)

1. In afwijking van de verboden in artikel 3.10 van de Wet natuurbescherming is het toegestaan de groene kikker (Rana esculenta), de bruine kikker (Rana temporaria) en de gewone pad (Bufo bufo) alsmede eieren van deze soorten te vervoeren en onder zich te hebben, voor zover deze handelingen plaatsvinden voor gebruik van deze amfibieën bij onderzoek en onderwijs.
2. De in het eerste lid genoemde vrijstelling is niet van toepassing op de groene kikker (Rana esculenta), bruine kikker en gewone pad waarvan de metamorfose is voltooid.
3. In afwijking van het verbod in artikel 3.34 van de Wet natuurbescherming vindt het uitzetten van de in het eerste lid genoemde amfibieën plaats op de locatie waar ze zijn gevangen, voordat de metamorfose is voltooid.

Artikel 3.71 (vrijstelling voor weidevogelbeheer)

1. In afwijking van artikel 3.1, eerste, tweede en derde lid, van de Wet natuurbescherming geldt het verbod op het rapen en onder zich hebben van eieren en het vangen en onder zich hebben van niet vliegvlugge jongen van vogels als bedoeld in artikel 3.1, eerste lid, van de Wet natuurbescherming niet, voor zover dit gebeurt vanwege het beschermen van eieren en niet vliegvlugge jonge vogels tegen landbouwwerkzaamheden.
2. Het vrijlaten van de gevangen niet vliegvlugge jongen vindt onmiddellijk na afloop van de landbouwwerkzaamheden plaats.

Artikel 3.72 (rapportageplicht)

Jachtaktehouders verstrekken ten minste elk kwartaal de in artikel 3.13, eerste lid, van de Wet natuurbescherming bedoelde gegevens aan de faunabeheereenheid door gebruikmaking van het in artikel 3.76 bedoelde faunaregistratiesysteem.

Artikel 3.73 (opschorten van vrijstelling soorten)

Gedeputeerde Staten kunnen een vrijstelling op grond van deze paragraaf opschorten als de weersomstandigheden dat vergen.

§ 3.6.2 Faunabeheereenheid

Artikel 3.74 (werkgebied Faunabeheereenheid)

Het werkgebied van de Faunabeheereenheid bevat het grondgebied van de provincie Gelderland, met uitzondering van het Kroondomein, bedoeld in artikel 1 van de Wet op het Kroondomein.

Artikel 3.75 (telprotocollen)

De Faunabeheereenheid stelt aan de wildbeheereenheden binnen haar werkgebied telprotocollen beschikbaar ten behoeve van de tellingen bedoeld in artikel 3.82.

Artikel 3.76 (faunaregistratiesysteem)

De Faunabeheereenheid stelt aan jachtaktehouders en valkeniersaktehouders een faunaregistratiesysteem beschikbaar om de gedode dieren, bedoeld in artikel 3.13, eerste lid, van de Wet natuurbescherming, te registreren.

§ 3.6.3 Faunabeheerplan

Artikel 3.77 (geldingsduur)

1. Een faunabeheerplan heeft een geldigheidsduur van ten hoogste zes jaren.
2. Gedeputeerde Staten kunnen op verzoek van de faunabeheereenheid de geldigheidsduur van een faunabeheerplan met maximaal een jaar verlengen.

Artikel 3.78 (algemene eisen aan een faunabeheerplan)

Een faunabeheerplan bevat in ieder geval de volgende gegevens:

a. de omvang van het totale werkgebied van de faunabeheereenheid in hectares;
b. een kaart waarop de begrenzing van het werkgebied van de faunabeheereenheid is aangegeven;
c. een beschrijving van de aard en omvang van de handelingen in de periode waarin het voorafgaande faunabeheerplan geldig was en de aard en de omvang van de handelingen gedurende de geldigheidsduur van het faunabeheerplan, onderscheiden per diersoort;
d. een vermelding van de perioden van het jaar waarin de handelingen waarop een faunabeheerplan betrekking heeft plaatsvinden;
e. een vermelding van de wildbeheereenheid waarbinnen de handelingen waarop een faunabeheerplan betrekking heeft plaatsvinden;
f. kwantitatieve gegevens over de ontwikkeling van de populatie van de in het faunabeheerplan omschreven diersoorten op landelijk niveau;
g. een overzicht van de gedode dieren in de looptijd van het voorgaande faunabeheerplan binnen het werkgebied van de faunabeheereenheid.

Artikel 3.79 (aanvullende eisen aan een faunabeheerplan voor de beperking van de omvang van populaties)

1. In aanvulling op artikel 3.78 bevat een faunabeheerplan ten behoeve van de beperking van de omvang van een populatie op basis van een ontheffing op grond van artikel 3.17 van de Wet natuurbescherming de volgende gegevens:
   a. een onderbouwing van de noodzaak van populatiebeheer op grond van één of meerdere belangen als bedoeld in artikel 3.17, eerste lid, van de Wet natuurbescherming;
   b. de gewenste stand van de soorten opgenomen in het faunabeheerplan en waarvoor een ontheffing is verleend, een beschrijving wanneer sprake is van een verslechtering van de staat van instandhouding, de wijze waarop monitoring plaatsvindt om dat te voorkomen en de te treffen maatregelen als dit zich voordoet;
   c. een beschrijving van de mate waarin de onder a bedoelde belangen in de periode waarop het voorgaande faunabeheerplan betrekking had zijn geschaad, inclusief de getroffen maatregelen en het naar soort onderscheiden aantal gedode dieren;
   d. een omschrijving van de voorgenomen handelingen en de noodzaak van deze handelingen om de gewenste stand te bereiken en belangrijke schade te voorkomen;
   e. per diersoort een beschrijving van de handelingen die in de periode waarop het voorgaande faunabeheerplan betrekking had zijn verricht om het schaden van de onder a genoemde belangen te voorkomen, wanneer van toepassing onderscheiden per gewas;
   f. een onderbouwde inschatting van de effectiviteit van de voorgenomen handelingen en een beschrijving van de wijze waarop de effectiviteit van deze handelingen wordt bepaald;
   g. voor zover het plan betrekking heeft op populatiebeheer van edelherten, damherten, reeën of wilde zwijnen, een beschrijving van het voedselaanbod, de relatie tussen dit voedselaanbod en de grootte van de populatie en de mogelijkheden van uitwisseling met aangrenzende terreinen.
2. De onderdelen c en e van eerste lid zijn niet van toepassing op soorten waarvoor in de voorgaande periode geen faunabeheerplan gold.

§ 3.6.4 Wildbeheereenheid

Artikel 3.80 (oppervlakte en begrenzing wildbeheereenheid)

1. De zorg van een wildbeheereenheid strekt zich uit over een aaneengesloten oppervlakte van ten minste vijfduizend hectare binnen de provincie Gelderland.
2. De wildbeheereenheid publiceert de begrenzing van de gronden waarover haar zorg zich uitstrekt op het internet.

Artikel 3.81 (samenwerkingsovereenkomst wildbeheereenheden)

1. Als een wildbeheereenheid zelf geen beschikking heeft over een aaneengesloten oppervlakte van tenminste vijfduizend hectare, voldoet de wildbeheereenheid ten aanzien van de uitvoering van de in de Wet natuurbescherming genoemde taken van de wildbeheereenheid aan deze eis door een samenwerkingsovereenkomst aan te gaan met een of meer andere wildbeheereenheden.
2. Een afschrift van de samenwerkingsovereenkomst wordt aan Gedeputeerde Staten verstrekt.

Artikel 3.82 (tellingen)

De wildbeheereenheid draagt zorg voor het uitvoeren van tellingen door haar leden conform de telprotocollen van de faunabeheereenheid bedoeld in artikel 3.75.

Artikel 3.83 (uitzondering wildbeheereenheid)

Uitzondering van de organisatieplicht, bedoeld in artikel 3.14, eerste lid, van de Wet natuurbescherming is niet mogelijk.

§ 3.6.5 Tegemoetkoming Faunaschade

Artikel 3.84 (aanvraag tegemoetkoming faunaschade)

1. Gedeputeerde Staten verstrekken een tegemoetkoming als bedoeld in artikel 6.1 van de Wet natuurbescherming alleen op aanvraag.
2. Een aanvraag om een tegemoetkoming wordt door de aanvrager ingediend binnen zeven werkdagen nadat hij de schade heeft geconstateerd, met een daartoe door Gedeputeerde Staten vastgesteld formulier of op een daartoe door Gedeputeerde Staten vastgestelde elektronische wijze.
3. Gedeputeerde Staten kunnen gebieden aanwijzen waarop het eerste lid onder daarbij te stellen voorwaarden niet van toepassing is.

Artikel 3.85 (beleidsregels tegemoetkoming faunaschade)

Gedeputeerde Staten stellen beleidsregels vast voor het verlenen van tegemoetkomingen in schade als bedoeld in artikel 6.1 van de Wet natuurbescherming.

§ 3.6.6 Houtopstanden

Artikel 3.86 (gegevens melding vellen houtopstand)

Een melding als bedoeld in artikel 4.2, eerste lid, van de Wet natuurbescherming wordt gedaan met een daartoe door Gedeputeerde Staten vastgesteld formulier of op een daartoe door Gedeputeerde Staten vastgestelde elektronische wijze.

Artikel 3.87 (termijnen melding vellen houtopstand)

1. Een melding als bedoeld in artikel 4.2, eerste lid, van de Wet natuurbescherming wordt ten minste zes weken en niet langer dan één jaar voorafgaand aan de velling gedaan.
2. Gedeputeerde Staten kunnen bij onverwijlde spoed toestaan dat wordt afgeweken van de minimum termijn van zes weken.
3. Een verzoek om afwijking van de meldingstermijn wordt ingediend met een daartoe door Gedeputeerde Staten vastgesteld formulier of op een daartoe door Gedeputeerde Staten vastgestelde elektronische wijze.

Artikel 3.88 (bosbouwkundig verantwoorde herbeplanting)

1. Een bosbouwkundig verantwoorde herbeplanting als bedoeld in artikel 4.3, derde lid, van de Wet natuurbescherming voldoet aan de volgende eisende oppervlakte van de herbeplanting is ten minste gelijk aan de gevelde of teniet gegane oppervlakte;
    a. de boomsoorten van de herbeplanting zijn geschikt om, gelet op de bodemkwaliteit en waterhuishouding ter plaatse, uit te groeien tot een volwaardige en duurzame houtopstand;
    b. door de te hanteren plantafstand van de herbeplanting ontstaat binnen een periode van tien jaar een gesloten kronendak;
    c. de herbeplanting bestaat niet uit soorten die een gevaar vormen voor de natuurlijke biodiversiteit ter plaatse;
    d. de herbeplanting bestaat niet uit tuinsoorten en sierheesters;
    e. binnen Natura 2000 gebieden brengt de herbeplanting geen schade toe aan de natuurlijke kenmerken en

instandhoudingsdoelstellingen als bedoeld in artikel 2.1, vierde lid, van de Wet natuurbescherming;

f. met de herbeplanting wordt binnen tien jaar een uitgangssituatie gerealiseerd die op termijn tenminste leidt tot vergelijkbare ecologische en landschappelijke waarden in verhouding tot de gevelde of teniet gegane houtopstand.

2. In afwijking van het eerste lid, onder c, geldt voor laanbomen een maximale plantafstand van tien meter.

Artikel 3.89 (ontheffing herplantplicht)

Gedeputeerde Staten kunnen ontheffing verlenen van de plicht tot herbeplanting, bedoeld in artikel 4.3, eerste lid, van de Wet natuurbescherming, als het vellen of het tenietgaan van de houtopstand:

a. bijdraagt aan het herstel van cultuurhistorische waarden;
b. plaatsvindt ten behoeve van de ontwikkeling van natuurwaarden.

Artikel 3.90 (ontheffing termijn herplantplicht)

Gedeputeerde Staten kunnen ontheffing verlenen van de termijn voor de plicht tot herbeplanting, bedoeld in artikel 4.3, eerste lid, van de Wet natuurbescherming, tot ten hoogste zes jaren na het vellen of tenietgaan van de houtopstand als de herbeplanting plaatsvindt door natuurlijke verjonging.

Artikel 3.91 (ontheffing herbeplanting op andere grond)

1. Gedeputeerde Staten kunnen ontheffing verlenen voor herbeplanting op andere grond als bedoeld in artikel 4.5, eerste lid, van de Wet natuurbescherming, als:
   a. de te vellen of teniet gegane houtopstand wordt vervangen door heide, schraalland, een poel of een biotoop voor bijzondere planten of dieren;
   b. de te vellen of teniet gegane houtopstand gelegen is in een boskern, bestaand uit een aaneengesloten complex van houtopstanden met oppervlakte van ten minste vijf hectare, en de herbeplanting op andere grond een uitbreiding van diezelfde boskern of een elders gelegen boskern van die omvang tot stand brengt;
   c. de houtopstand geveld wordt of teniet gaat ter uitvoering van een ruimtelijke ingreep in overeenstemming met een onherroepelijk bestemmingsplan, of
   d. de herbeplanting op andere grond een gunstigere invloed heeft op het landschap dan herbeplanting op dezelfde grond.
2. Gedeputeerde Staten verlenen geen ontheffing als:
   a. de andere grond is gelegen buiten de provincie Gelderland;
   b. op de andere grond reeds sprake is van een verplichting tot herbeplanting;
   c. op de andere grond een plicht tot mitigatie of compensatie rust op grond waarvan bomen worden aangeplant;
   d. voor herbeplanting op de andere grond subsidie is aangevraagd op grond van de Regels Ruimte voor Gelderland 2016, paragraaf 4.8, Inrichting van het Gelders Natuurnetwerk;
   e. de herbeplanting op andere grond een negatief effect heeft op de beschermde natuurwaarden en bijzondere landschappelijke waarden in het gebied waarin de andere grond is gelegen;
   f. de gevelde of teniet gegane houtopstand een landschapselement betreft of een andere kleine houtopstand met een belangrijke ecologische of landschappelijke functie;
   g. de gevelde of teniet gegane houtopstand bijdraagt aan de instandhoudingsdoelstellingen, bedoeld in artikel 2.1, vierde lid, van de Wet natuurbescherming, of
   h. de gevelde of teniet gegane houtopstand een oude bosgroeiplaats betreft waar voorafgaand aan de velling of het teniet gaan ten minste 100 jaren onafgebroken bos heeft gestaan.

Artikel 3.92 (maatvoering brandgang)

1. Een brandgang als bedoeld in artikel 4.4, eerste lid, onder c, van de Wet natuurbescherming wordt aangelegd en onderhouden in een bosgebied dat voor ten minste 75% bestaat uit naaldhout en in heidegebied van ten minste 500 hectare en is alleen begroeid met lage, slecht brandbare natuurlijke vegetatie.
2. Een brandgang heeft een breedte van ten hoogste 50 meter of, als de brandgang zich bevindt onder een hoogspanningstracé van het elektriciteitsnet, ten hoogste 70 meter.

§ 3.6.7 Beweiden en bemesten bij Natura 2000 gebieden
Artikel 3.93 (vrijstelling vergunningplicht)

Het verbod, bedoeld in artikel 2.7, tweede lid, van de Wet natuurbescherming is niet van toepassing op:

a. het weiden van vee;
b. het op of in de bodem brengen van meststoffen.

Afdeling 3.7 Varend ontgassen

Artikel 3.94 (verbod ontgassen)

1. Het is de vervoerder en de schipper verboden vanaf een binnenschip op een vaarweg gelegen binnen het Verbodsgebied varend ontgassen een ladingtank te ontgassen met restladingdamp van:
   a. benzeen (UN 1114);
   b. ruwe aardolie met meer dan 10% benzeen (UN 1267);
   c. aardoliedestillaten N.E.G. met meer dan 10% benzeen of aardolieproducten N.E.G met meer dan 10% benzeen (UN 1268);
   d. brandstof voor straalvliegtuigen met meer dan 10% benzeen (UN 1863);
   e. brandbare vloeistoffen N.E.G. met meer dan 10% benzeen (UN 1993);
   f. koolwaterstoffen, vloeibaar met meer dan 10% benzeen (UN 3295).
2. Gedeputeerde Staten kunnen andere stoffen aanwijzen waarop het verbod in eerste lid van toepassing is.
3. Gedeputeerde Staten kunnen vrijstelling verlenen van het verbod in het eerste lid, voor daarbij aan te geven categorieën van gevallen.
4. Gedeputeerde Staten kunnen een ontheffing verlenen van het verbod in het eerste lid.

Artikel 3.95 (minimumconcentratie restladingdamp)

Van een restladingdamp als bedoeld in artikel 3.94, eerste lid, is sprake bij een concentratie van die damp groter dan of gelijk aan 10% van de onderste explosiegrens. Gedeputeerde Staten kunnen een lager percentage vaststellen.

Artikel 3.96 (voorafgaande belading)

Het verbod in artikel 3.94, eerste lid, is niet van toepassing als de vervoerder of schipper aantoont dat:

a. de drie voorafgaande ladingen in te ontgassen ladingtank niet bestonden uit de stoffen, genoemd in artikel 3.94, eerste lid, of aangewezen krachtens het tweede lid van dat artikel;
b. de te ontgassen ladingtank bij de voorafgaande belading voor meer dan 95% gevuld was met een andere stof dan vermeld in artikel 3.94, eerste lid, of dan aangewezen krachtens het tweede lid van dat artikel.

Artikel 3.97 (veiligheidsredenen)

Het verbod in artikel 3.94, eerste lid, is niet van toepassing, als het ontgassen om redenen van veiligheid noodzakelijk is vanwege drukverevening of tijdens of na een calamiteit met het binnenschip.

Afdeling 3.8 Industriële grondwateronttrekkingen

Artikel 3.98 (feitendossier bij aanvraag vergunning industriële grondwateronttrekkingen)

1. Een aanvraag om een vergunning als bedoeld in artikel 6.4, eerste lid, onder a, van de Waterwet, voor het onttrekken van grondwater bestemd voor menselijke consumptie bevat een feitendossier.
2. Het feitendossier geeft inzicht in de kenmerken van een grondwateronttrekking door een beschrijving van:
    a. de ligging en de geohydrologische gesteldheid nabij de onttrekking;
    b. de bron van het water;
    c. de waterkwaliteit van het onttrokken water, evenals de trend daarin, zo mogelijk van de afgelopen zes jaar of langer;
    d. de activiteiten in de omgeving van de onttrekking, met name de 10 tot 25-jaarszone die de kwaliteit van het bronwater negatief kunnen beïnvloeden en een inschatting van de effecten van die activiteiten op die kwaliteit;
    e. de knelpunten op basis van analyse;
    f. de noodzakelijke maatregelen om de samenstelling van het water te verbeteren of de risico's te beheersen.

Hoofdstuk 4 Water

§ 4.1 Vaarwegen

Artikel 4.1 (toedeling vaarwegbeheer)

1. Het waterschap is belast met het beheer van het watersysteem dat behoort tot de taak van het waterschap, zoals omschreven in artikel 4 van het reglement van het waterschap.
2. In lijst B van bijlage 1 Vaarwegen is aangegeven welk overheidslichaam is belast met het vaarwegbeheer van regionale wateren.

Artikel 4.2 (vaarwegprofiel)

1. Gedeputeerde Staten stellen het vaarwegprofiel vast van de vaarwegen die zijn opgenomen in de lijsten A en B van bijlage 1 Vaarwegen.
2. Gedeputeerde Staten nemen bij de vaststelling van het vaarwegprofiel de Richtlijnen Vaarwegen RVW 2011 als uitgangspunt, tenzij dit vanwege de plaatselijke situatie niet mogelijk is.
3. Op de voorbereiding van een besluit tot vaststelling van een vaarwegprofiel is afdeling 3.4 van de Algemene wet bestuursrecht van toepassing.

Artikel 4.3 (vaarwegonderhoud)

1. De vaarwegbeheerder draagt zorg voor het onderhoud van de vaarweg met inachtneming van het vastgestelde vaarwegprofiel.
2. Het onderhoud omvat in elk geval:
   a. het houden of brengen van de vaarweg op de vastgestelde afmetingen;
   b. het in goede staat houden of brengen van de oevers, oevervoorzieningen en kunstwerken, zodanig dat de instandhouding en de bruikbaarheid van de vaarweg gewaarborgd blijven;
   c. het schoonhouden van de vaarweg, met inbegrip van het afvoeren van vuil en waterplanten, voor zover dit voor de bruikbaarheid van de vaarweg noodzakelijk is.
3. De vaarwegbeheerder van een op lijst B van bijlage 1 Vaarwegen voorkomende vaarweg rapporteert aan Gedeputeerde Staten elke vijf jaar over de staat van onderhoud van de vaarweg. Bij constatering van gebreken wordt aangegeven hoe deze worden opgeheven.

Artikel 4.4 (onttrekken van een vaarweg aan het openbaar scheepvaartverkeer)

De vaarwegbeheerder zendt Gedeputeerde Staten een afschrift van het besluit tot het blijvend onttrekken aan het openbaar verkeer voor alle schepen van een in lijst B van bijlage 1 Vaarwegen opgenomen vaarweg of een gedeelte daarvan.

§ 4.2 Regionaal waterplan

Artikel 4.5 (procedure regionaal waterplan)

1. Gedeputeerde Staten voeren ter voorbereiding van de vaststelling van het regionaal waterplan ten minste overleg met de dagelijkse besturen van de waterschappen Rijn en IJssel, Rivierenland en Vallei en Veluwe, de hoofd-ingenieur directeuren van Rijkswaterstaat en de colleges van burgemeester en wethouders van de binnen

het plangebied liggende gemeenten.

2. Gedeputeerde Staten raadplegen ter voorbereiding van de vaststelling van het regionaal waterplan de Minister van Infrastructuur en Waterstaat, Gedeputeerde Staten van de aangrenzende provincies en, voor grensvormende of grensoverschrijdende watersystemen, de voor die watersystemen bevoegde Duitse autoriteiten.
3. Op de voorbereiding van de vaststelling van het regionaal waterplan is afdeling 3.4 van de Algemene wet bestuursrecht van toepassing, waarbij naast de belanghebbenden ook de ingezetenen van de provincie Gelderland de gelegenheid hebben hun zienswijze op het regionaal waterplan naar voren te brengen.
4. Gedeputeerde Staten sturen het vastgestelde regionale waterplan aan de in het eerste en tweede lid genoemde bestuursorganen.

Artikel 4.6 (uitwerking regionaal waterplan)

1. In het regionaal waterplan kan worden bepaald dat Gedeputeerde Staten het regionaal waterplan of onderdelen daarvan uitwerken volgens de in dat plan gegeven regels.
2. Het uitwerkingsbesluit van Gedeputeerde Staten maakt deel uit van het regionaal waterplan.
3. Artikel 4.5 is van overeenkomstige toepassing op het uitwerkingsbesluit.

§ 4.3 Handelingen in watersystemen

Artikel 4.7 (grondwaterregister)

1. Gedeputeerde Staten houden een grondwaterregister bij waarin inrichtingen voor het onttrekken van grondwater of het infiltreren van water staan ingeschreven met vermelding van de gegevens die op grond van artikel 6.11 van het Waterbesluit aan hen of aan de dagelijkse besturen van de waterschappen zijn verstrekt.
2. Het grondwaterregister vermeldt ook de verleende vergunningen voor het onttrekken van grondwater of het infiltreren van water.

Artikel 4.8 (ambtshalve inschrijving in grondwaterregister)

1. Gedeputeerde Staten kunnen een inrichting die niet op grond van artikel 6.11, eerste lid, van het Waterbesluit is opgegeven, ambtshalve in het grondwaterregister inschrijven.
2. Wanneer de ambtshalve inschrijving in het grondwaterregister plaatsvindt in de loop van een kalenderjaar, wordt als datum van de inschrijving aangehouden de datum waarop de onttrekking is begonnen.

§ 4.4 Functies van water

Artikel 4.9 (realisatie van waterfuncties)

Gedeputeerde Staten kunnen op verzoek bij de uitvoering van waterprojecten afwijkingen toestaan van de waterfunctie in het Gebied met specifieke waterfunctie, zoals aangegeven in bijlage Functies van water bij de omgevingsvisie, voor zover dit noodzakelijk is voor de realisatie van het project en wordt voldaan aan de volgende voorwaarden:

a. de afwijking is van ondergeschikt belang in verhouding tot de omvang van functies die in het project worden gerealiseerd;
b. de afwijking heeft voldoende draagvlak zoals blijkt uit overleg met betrokken partijen;
c. de haalbaarheid van de voorgeschreven functie is in het geding.

Hoofdstuk 5 Provinciale wegen en luchthavenbesluiten

Afdeling 5.1 Onderhoud, werkzaamheden en gebruik wegen

§ 5.1.1 Algemene bepaling

Artikel 5.1 (reikwijdte)

1. Deze afdeling is alleen van toepassing op wegen in beheer bij de provincie Gelderland.
2. Voor de toepassing van deze afdeling behoren tot de weg:
    a. de rijbanen, bromfiets-, fiets- en voetpaden, parkeer-, carpool- en halteplaatsen, vluchtstroken en andere stroken, bermen, glooiingen, grondkeringen en bermsloten;
    b. alle zich op, aan, in, onder of boven een weg bevindende voorzieningen en werken.
3. Voor de toepassing van deze afdeling behoren tot de beschermde belangen:
    a. de bruikbaarheid en instandhouding van wegen;
    b. het doelmatig en veilig gebruik van wegen.

§ 5.1.2 Onderhoud van en werkzaamheden aan wegen

Artikel 5.2 (onderhoud van wegen)

1. Tenzij krachtens wet, overeenkomst of besluit een andere regeling geldt, berust het onderhoud van de weg bij Gedeputeerde Staten.
2. Het onderhoud omvat alle werkzaamheden om de instandhouding en een veilig gebruik van de weg te waarborgen.

Artikel 5.3 (vergunningsplichtige werkzaamheden aan wegen)

1. Het is verboden zonder vergunning:
    a. een uitweg te maken, te hebben of te veranderen of het gebruik daarvan te veranderen;
    b. kabels of leidingen te leggen, verleggen of in stand te houden, voor zover het geen kabels voor telecommunicatie als bedoeld in de Telecommunicatiewet betreft;
    c. andere werkzaamheden te verrichten of wijzigingen aan te brengen op, aan, in, onder of boven de weg.
2. Het eerste lid is niet van toepassing op het uitvoeren van werkzaamheden door of namens de provincie.

§ 5.1.3 Gebruik van wegen

Artikel 5.4 (vergunningplichtig gebruik van wegen)

1. Het is verboden zonder vergunning:
    a. een weg anders te gebruiken dan voor verkeersdoeleinden waarbij geenwijziging wordt aangebracht op, aan, in, onder of boven de weg;
    b. handelsreclame te maken of te voeren met behulp van een opschrift, aankondiging of afbeelding in welke vorm dan ook, die zichtbaar is vanaf de weg;
    c. op een weg roerende zaken op te slaan;
    d. een weg te gebruiken voor het storten, plaatsen, aanbrengen of hebben van voorwerpen en stoffen.
2. Het eerste lid is niet van toepassing op:
    a. het uitvoeren van onderhoudswerkzaamheden door of namens de provincie;
    b. middelen waarop gedachten of gevoelens geopenbaard worden als bedoeld in artikel 7 van de Grondwet, voor zover dit gebruik niet strijdig is met de belangen die deze afdeling beschermt;
    c. borden of andere aanduidingen binnen de bebouwde kom, voor zover deze zijn bevestigd aan de gevels van de langs de weg gelegen bouwwerken op een hoogte van ten minste 2,20 meter en niet meer dan 1

meter uit de gevel reiken;

d. voorwerpen en stoffen die kortstondig op de weg aanwezig zijn in verband met laad- en loswerkzaamheden, voor zover dit gebruik niet strijdig is met de belangen die deze afdeling beschermt;
e. voor zover toestemming is verleend op grond van de Wet beheer rijkswaterstaatswerken, de wegenverkeerswetgeving of artikel 5.3 van deze verordening.

Artikel 5.5 (vergunningplichtige handelingen nabij een weg)

Het is verboden zonder vergunning een activiteit te verrichten in de nabijheid van een weg voor zover die activiteit strijdig is met de belangen die deze afdeling beschermt.

§ 5.1.4 Verlening, wijziging en intrekking van een vergunning

Artikel 5.6 (beoordelingsregels vergunningen)

Gedeputeerde Staten stellen bij nadere regels criteria voor het verlenen, wijzigen of weigeren van een vergunning als bedoeld in de paragrafen 5.1.2 en 5.1.3.

Artikel 5.7 (beoordeling aanvraag en bevoegd gezag)

1. Een aanvraag om een vergunning, waarvoor Gedeputeerde Staten bevoegd gezag zijn, wordt elektronisch ingediend met een door Gedeputeerde Staten vastgesteld aanvraagformulier.
2. Een vergunning voor een activiteit als bedoeld in de paragrafen 5.1.2 en 5.1.3 wordt alleen verleend:
   a. voor zover die activiteit verenigbaar is met de belangen, bedoeld in artikel 5.1, derde lid;
   b. na toetsing aan de door Gedeputeerde Staten gestelde nadere regels, bedoeld in artikel 5.6.
3. Tenzij op grond van de Wet algemene bepalingen omgevingsrecht het college van burgemeester en wethouders als bevoegd gezag is aangewezen, beslissen Gedeputeerde Staten op de aanvraag om een vergunning.
4. Als het college van burgemeester en wethouders beslist op een aanvraag om een vergunning, stelt dit college Gedeputeerde Staten in de gelegenheid advies uit te brengen over de aanvraag.

Artikel 5.8 (vergunningvoorschriften)

1. Gedeputeerde Staten verbinden aan een vergunning de voorschriften die nodig zijn voor het beschermen van de belangen, bedoeld in artikel 5.1, derde lid.
2. Gedeputeerde Staten kunnen de voorschriften van een vergunning wijzigen als die wijziging nodig is voor het beschermen van de belangen, bedoeld in artikel 5.1, derde lid.
3. Als het college van burgemeester en wethouders bevoegd gezag is, wijzigt dit college de voorschriften van een vergunning als Gedeputeerde Staten vanwege de belangen, bedoeld in artikel 5.1, derde lid, daarom hebben verzocht.

Artikel 5.9 (intrekking van een vergunning)

Het bevoegd gezag kan een vergunning intrekken:

a. als ter verkrijging daarvan onjuiste dan wel onvolledige gegevens zijn verstrekt;
b. als de aan de vergunning verbonden voorschriften en beperkingen niet zijn of worden nagekomen;
c. als van de vergunning geen gebruik wordt gemaakt binnen een daarin gestelde termijn of bij gebreke van een dergelijke termijn, binnen een termijn van een jaar;
d. op aanvraag van de vergunninghouder.

Artikel 5.10 (routering vervoer gevaarlijke stoffen over de weg)

Als provinciaal netwerk van wegen voor het doorgaande vervoer van gevaarlijke stoffen zijn aangewezen alle provinciale wegen in de provincie Gelderland, met uitzondering van de in bijlage 2 Weg en wegdelen buiten de routering vervoer gevaarlijke stoffen genoemde wegen en weggedeelten.

Afdeling 5.2 Beperkingengebieden regionale luchthavens (gereserveerd)

Hoofdstuk 6 Procedures

§ 6.1 Ontheffing hoofdstuk 2 Ruimte

Artikel 6.1 (aanvraag ontheffing college van burgemeester en wethouders wegens bijzondere omstandigheden)

Bij een aanvraag om een ontheffing wegens bijzondere omstandigheden als bedoeld in artikel 2.66 verstrekt het college van burgemeester en wethouders in ieder geval de volgende gegevens en bescheiden:

a. een beschrijving van de aard en omvang van het project waarvoor de ontheffing wordt gevraagd;
b. een aanduiding van de locatie van het project met behulp van een situatietekening of kaart met een duidelijke maatvoering en schaalaanduiding;
c. een toelichting van de bijzondere omstandigheden waardoor naar het oordeel van het college van burgemeester en wethouders het gemeentelijk ruimtelijk beleid bij dit project onevenredig wordt belemmerd in verhouding tot de in hoofdstuk 2 gestelde instructieregels.

§ 6.2 Ontheffing hoofdstuk 3 Milieu, ontgrondingen en natuur

Artikel 6.2 (algemene beoordelingsregel aanvraag ontheffing)

1. Gedeputeerde Staten verlenen een ontheffing van een regel alleen voor zover de aanvraag verenigbaar is met het oogmerk waarmee die regel is gesteld en houden bij de beslissing op de aanvraag rekening met de vigerende omgevingsvisie.
2. Gedeputeerde Staten weigeren een ontheffing als door het stellen van voorschriften niet voldoende kan worden tegemoetgekomen aan het belang dat wordt beschermd door de regel waarvan ontheffing is gevraagd.

Artikel 6.3 (voorschriften ontheffing)

1. Gedeputeerde Staten verbinden aan een ontheffing de voorschriften die nodig zijn ter bescherming van het belang dat beschermd wordt door de regel waarvan ontheffing is gevraagd.
2. Op het aan een ontheffing verbinden van voorschriften zijn de artikelen 2.22, eerste en vijfde lid en tweede lid juncto 2.14, eerste lid, onder a, onder 5°, van de Wet algemene bepalingen omgevingsrecht en de artikelen 5.5, eerste lid, 5.7, tweede en vijfde lid, en 5.9 van het Besluit omgevingsrecht van overeenkomstige toepassing.

Artikel 6.4 (gelding ontheffing)

1. Een ontheffing geldt voor degene aan wie zij is verleend en voor zijn rechtsopvolgers, tenzij bij de ontheffing anders is bepaald. De houder van een ontheffing draagt zorg voor de naleving van de aan de ontheffing verbonden voorschriften.
2. Als een ontheffing gaat gelden voor een rechtsopvolger, meldt de houder dat ten minste vier weken van tevoren aan Gedeputeerde Staten en overlegt daarbij de volgende gegevens:
    a. de naam van de houder en het adres;
    b. de ontheffing, die overgaat op de rechtsopvolger;
    c. de naam, het adres en het telefoonnummer van de rechtsopvolger;
    d. een contactpersoon van de rechtsopvolger;
    e. het beoogde tijdstip waarop de ontheffing gaat gelden voor de rechtsopvolger.
3. Een ontheffing vervalt als de houder daarvan aan Gedeputeerde Staten schriftelijk heeft verklaard van de verleende ontheffing geen gebruik te zullen maken.

Artikel 6.5 (wijzigen of intrekken ontheffing)

1. Gedeputeerde Staten kunnen de aan een ontheffing verbonden voorschriften wijzigen en de verleende ontheffing gedeeltelijk intrekken, als door het gebruik dat van de ontheffing ondanks de daaraan gestelde voorschriften niet voldoende wordt tegemoetgekomen aan het belang dat wordt beschermd door de regel waarvan ontheffing is verleend.
2. Gedeputeerde Staten trekken een ontheffing in als:
    a. het gebruik maken van de ontheffing ontoelaatbaar nadelige gevolgen heeft voor het te beschermen belang en door het stellen van aanvullende voorschriften dit belang niet voldoende kan worden beschermd;
    b. er gedurende drie jaren geen handelingen zijn verricht met gebruikmaking van de ontheffing;
    c. er sprake is van rechtsopvolging en bij de ontheffing is bepaald dat zij niet geldt voor de rechtsopvolgers van degene aan wie zij is verleend.

Artikel 6.6 (beslistermijn aanvraag ontheffing)

Gedeputeerde Staten beslissen op een aanvraag om een ontheffing binnen twaalf weken na ontvangst van de aanvraag.

Artikel 6.7 (indieningsvereisten aanvraag ontheffing)

Bij een aanvraag om een ontheffing vermeldt de aanvrager de regel waarvan ontheffing wordt gevraagd en verstrekt de aanvrager gegevens over:

a. de activiteit waarvoor een ontheffing wordt aangevraagd;
b. de constructie, afmetingen en het gebruik van installaties of andere werken;
c. de locatie van de activiteit door een situatietekening, kaart, foto's of andere geschikte middelen, op een schaal waarbij een duidelijk wordt waar de activiteit zal plaatsvinden;
d. een opgave van de hoeveelheid, aard, samenstelling en emissies van bij de activiteit gebruikte stoffen waarvan redelijkerwijs kan worden aangenomen dat deze van belang zijn voor de nadelige gevolgen voor het milieu die de activiteit kan veroorzaken;
e. een beschrijving van de maatregelen die de aanvrager treft om de nadelige gevolgen voor het milieu te voorkomen of, voor zover die gevolgen niet kunnen worden voorkomen, die zoveel mogelijk te beperken of ongedaan te maken.

Artikel 6.8 (aanvullende indieningsvereisten aanvraag ontheffing gebruik gesloten stortplaatsen)

Bij een aanvraag om een ontheffing voor het gebruik van gesloten stortplaatsen verstrekt de aanvrager, aanvullend op de gegevens bedoeld in artikel 6.7, de volgende gegevens:

a. het voorgenomen gebruik van de gesloten stortplaats en van het gebied waarin nazorgvoorzieningen liggen;
b. het adres, de kadastrale aanduiding en een kadastrale kaart van de gesloten stortplaats en het gebied waarvan gebruik wordt gemaakt;
c. de naam en het adres van een ieder die een zakelijk of een persoonlijk recht heeft op de gronden in het gebied waarvan gebruik wordt gemaakt;
d. een overzicht van de benodigde vergunningen, meldingen en toestemmingen om het voorgenomen gebruik te kunnen realiseren;
e. de getroffen maatregelen om:
    a. de bereikbaarheid van de nazorgvoorzieningen te garanderen;

b. de aantasting van de nazorgvoorzieningen te voorkomen;

c. de uitvoering van de nazorg niet te belemmeren.

f. de wijze van evaluatie van en rapportage over de uitvoering van de onder e bedoelde maatregelen.

Artikel 6.9 (aanvullende indieningsvereisten aanvraag ontheffing houtopstanden)

Een aanvraag om een ontheffing als bedoeld in de artikelen 3.89, 3.90 en 3.91 wordt elektronisch ingediend met gebruikmaking van een daartoe door Gedeputeerde Staten vastgesteld formulier.

Hoofdstuk 7 Handhaving

Artikel 7.1 (aanwijzing toezichthouders)

1. Met het toezicht op de naleving van het bepaalde bij of krachtens afdeling 3.7, hoofdstuk 4 en afdeling 5.1 zijn belast de bij besluit van Gedeputeerde Staten aan te wijzen personen.
2. Van een besluit als bedoeld in het eerste lid wordt mededeling gedaan door plaatsing in het Provinciaal Blad.

Artikel 7.2 (strafbepaling)

Voor zover overtreding van het bepaalde bij of krachtens de hoofdstukken 3, 5 en 6 niet is aangemerkt als strafbaar feit in de artikelen 1 of 1a van de Wet op de economische delicten:

a. is een gedraging in strijd met het bepaalde bij of krachtens deze hoofdstukken verboden en een strafbaar feit;
b. wordt overtreding van het bepaalde bij of krachtens deze hoofdstukken gestraft met een hechtenis van ten hoogste drie maanden of een geldboete van de tweede categorie als bedoeld in artikel 23 van het Wetboek van Strafrecht.

Hoofdstuk 8 Overgangs- en slotbepalingen

Afdeling 8.1 Overgangsrecht hoofdstuk 2 Ruimte

Artikel 8.1 (doorwerking instructieregel in bestemmingsplan)

1. Een instructieregel in hoofdstuk 2 is van toepassing op een bestemmingsplan dat na de datum van inwerkingtreding van die regel wordt vastgesteld, tenzij het ontwerpbestemmingsplan voor de datum van inwerkingtreding van die regel ter inzage is gelegd en op dat ontwerp door Gedeputeerde Staten geen zienswijze is ingediend.
2. In afwijking van het eerste lid is een instructieregel gesteld in de artikelen 2.15, 2.16, 2.17, 2.18, 2.22, 2.24, 2.25, 2.26, 2.27 en 2.34 van toepassing op een op de datum van inwerkingtreding van die instructieregel vigerend bestemmingsplan, voorzover dat bestemmingsplan met die instructieregel in strijd is.
3. De gemeenteraad geeft uiterlijk binnen twee jaar na inwerkingtreding van een instructieregel als bedoeld in het tweede lid uitvoering aan die regel in een bestemmingsplan als bedoeld in artikel 3.1 van de Wet ruimtelijke ordening of in een beheersverordening als bedoeld in artikel 3.26 van die wet, voor zover dat bestemmingsplan of die beheersverordening met die instructieregel in strijd is.
4. In afwijking van het eerste lid is een instructieregel gesteld in de artikelen 2.2, 2.9, 2.10, 2.13 en 2.14 van toepassing op een na de datum van inwerkingtreding van die regel ter inzage gelegd ontwerp van een wijzigingsplan of uitwerkingsplan als bedoeld in artikel 3.6 van de Wet ruimtelijke ordening.

Artikel 8.2 (specifieke overgangsbepaling Plussenbeleid)

In afwijking van artikel 8.1, derde lid, geeft de gemeenteraad uitvoering aan de instructieregels gesteld in de artikelen 2.30, 2.31 en 2.32:

a. bij bestemmingsplannen die voor 1 januari 2007 zijn vastgesteld: voor 1 april 2019;
b. bij overige bestemmingsplannen: voor 1 januari 2027.

Afdeling 8.2 Overgangsrecht hoofdstuk 3 Milieu, ontgrondingen en natuur

§ 8.2.1 Overgangsbepalingen hoofdstuk 3

Artikel 8.3 (algemene overgangsbepaling lopende procedures aanvraag ontheffingen Provinciale milieuverordening)

Als de aanvraag om een ontheffing op grond van de Provinciale milieuverordening Gelderland of een aanvraag om wijziging daarvan, of het ambtshalve voornemen tot wijziging daarvan bekend is gemaakt voor 17 oktober 2014, blijven de regels van de Provinciale milieuverordening Gelderland hierop van toepassing zoals deze luidden op het tijdstip waarop de aanvraag is ingediend of het voornemen tot wijziging of intrekking bekend is gemaakt tot het tijdstip waarop de beschikking onherroepelijk wordt.

Artikel 8.4 (overgangsbepaling ontheffingen gebruik gesloten stortplaatsen)

Een onherroepelijke ontheffing, die is verleend op grond van titel 4.4 van de Provinciale milieuverordening Gelderland, geldt als een ontheffing op grond van afdeling 3.1 van de Omgevingsverordening.

Artikel 8.5 (overgangsbepaling ontheffingen voor bescherming grondwater met oog op waterwinning)

Een onherroepelijke ontheffing, die is verleend op grond van bijlage 10, onder b, van de Provinciale milieuverordening

Gelderland, geldt als een ontheffing op grond van afdeling 3.2 van de Omgevingsverordening.

Artikel 8.6 (overgangsbepaling inrichtingen in Waterwingebieden)

1. De in artikelen 3.7 en 3.9 gestelde verboden tot het in werking hebben van een inrichting in een Waterwingebied zijn niet van toepassing op een inrichting die op 16 oktober 2014 in overeenstemming met de voor die inrichting op dat moment geldende regels van de Provinciale milieuverordening Gelderland in werking was.
2. Voor een inrichting als bedoeld in het eerste lid blijven de op dat moment geldende regels van de Provinciale milieuverordening Gelderland van toepassing:
   a. voor een inrichting waarvoor een omgevingsvergunning voor een inrichting is verleend: totdat de in het vierde lid bedoelde voorschriften in werking zijn getreden;
   b. voor een inrichting waarvoor geen omgevingsvergunning voor een inrichting is vereist: tot 17 oktober 2024.
3. Het is verboden een inrichting als bedoeld in het eerste lid of de werking daarvan te veranderen als redelijkerwijs moet worden aangenomen dat die verandering naar aard of omvang nadelige gevolgen kan hebben voor de kwaliteit van het grondwater met het oog op de waterwinning.
4. Als voor een inrichting als bedoeld in het eerste lid een omgevingsvergunning voor een inrichting is verleend, verbindt het bevoegd gezag uiterlijk 1 maart 2020 aan de vergunning de voorschriften die zijn bedoeld in artikel 3.8. Het bevoegd gezag bepaalt daarbij dat die voorschriften pas in werking treden met ingang van 17 oktober 2024 of zoveel eerder als dit in het belang van de grondwaterbescherming voor de waterwinning noodzakelijk is.
5. Als voor een inrichting als bedoeld in het eerste lid geen omgevingsvergunning voor een inrichting is vereist, is artikel 3.9, derde en vierde lid, van toepassing met ingang van 17 oktober 2024.

Artikel 8.7 (overgangsbepalingen activiteiten buiten inrichtingen in Waterwingebieden)

1. Het in artikel 3.10, eerste lid, onder b, gestelde verbod tot het hebben en gebruiken van een constructie of een werk in een Waterwingebied is niet van toepassing op een constructie die of een werk dat op 16 oktober 2014 in overeenstemming met de daarvoor tot op dat moment geldende regels van de Provinciale milieuverordening Gelderland werd gehouden of gebruikt. Als de constructie of het werk bestaat uit een gebouw, een weg of een andere verharding is artikel 3.18 van overeenkomstige toepassing vanaf het moment dat de constructie of het werk wordt onderworpen aan herstructurering of groot onderhoud.
2. Het in artikel 3.10, eerste lid, onder a, gestelde verbod geldt tot 1 maart 2021 niet voor het op of in de bodem brengen van dierlijke meststoffen als gevolg van beweiding door ten hoogste anderhalf grootvee-eenheden per hectare per kalenderjaar.
3. Voor een lozing in de bodem als bedoeld in artikel 6.1 van bijlage 10 van de Provinciale milieuverordening Gelderland blijven de regels van de Provinciale milieuverordening Gelderland van toepassing zoals deze luidden onmiddellijk voorafgaand aan 17 oktober 2014.

Artikel 8.8 (overgangsbepalingen verboden inrichtingen in Grondwaterbeschermingsgebieden)

1. Het in artikel 3.13 gestelde verbod tot het oprichten van een inrichting in een Grondwaterbeschermingsgebied is niet van toepassing op een inrichting die op 16 oktober 2014 in overeenstemming met de voor die inrichting tot op dat moment geldende regels van de Provinciale milieuverordening Gelderland in werking is.
2. Artikel 8.6, tweede tot en met vijfde lid, is van overeenkomstige toepassing.

Artikel 8.9 (overgangsbepalingen niet-verboden inrichtingen in Grondwaterbeschermingsgebieden)

1. Als sprake is van een inrichting waarop het verbod tot het in werking hebben van een inrichting in een Grondwaterbeschermingsgebied niet van toepassing is en die onmiddellijk voorafgaand aan 17 oktober 2014 in

overeenstemming met de op dat moment geldende regels van de Provinciale milieuverordening Gelderland in werking was, blijven die regels van toepassing

a. voor een inrichting waarvoor een omgevingsvergunning voor een inrichting is verleend: totdat de in bijlage 4 Grondwaterbescherming bedoelde voorschriften in werking zijn getreden;
b. voor een inrichting waarvoor geen omgevingsvergunning voor een inrichting is vereist: tot 1 maart 2020.

2. Voor een inrichting als bedoeld in het eerste lid is het eerste lid eveneens van toepassing voor bezwaar en beroep ingesteld tegen een handhavingsbeschikking over deze inrichting die gericht is op naleving van de regels uit de Provinciale milieuverordening Gelderland.
3. Als voor een inrichting als bedoeld in het eerste lid een omgevingsvergunning voor een inrichting is vereist, verbindt het bevoegd gezag uiterlijk 1 maart 2020 aan de vergunning de voorschriften die zijn bedoeld in artikel 3.14. Het bevoegd gezag bepaalt daarbij dat deze voorschriften pas in werking treden met ingang van 17 oktober 2024 of zoveel eerder als dit in het belang van de grondwaterbescherming voor de waterwinning noodzakelijk is.
4. Als voor een inrichting als bedoeld in het eerste lid geen omgevingsvergunning voor een inrichting is vereist, is artikel 3.15 van toepassing met ingang van 17 oktober 2024.

Artikel 8.10 (overgangsbepalingen verbod warmtetoevoeging en - onttrekking binnen inrichtingen)

1. De verboden gesteld in de artikelen 3.13 en 3.21 gelden niet voor een gesloten bodemenergiesysteem als bedoeld in artikel 1.1 van het Activiteitenbesluit milieubeheer, het Besluit omgevingsrecht en het Waterbesluit, dat op 16 oktober 2014 bestond in een gebied op dat moment niet was aangewezen als milieubeschermingsgebied categorie II in de zin van de Provinciale milieuverordening Gelderland.
2. Het eerste lid is van overeenkomstige toepassing op een open bodemenergiesysteem dat in overeenstemming met een vergunning op grond van de Waterwet in werking is of dat niet vergunningplichtig is op grond van de Waterwet, waarbij in dat artikellid voor "gesloten bodemenergiesysteem" wordt gelezen: open bodemenergiesysteem.

Artikel 8.11 (overgangsbepalingen activiteiten buiten inrichtingen in Grondwaterbeschermingsgebieden)

1. De artikelen 3.16, 3.18 en 3.21 zijn niet van toepassing op een activiteit die op 16 oktober 2014 wordt ondernomen in overeenstemming met de voor die activiteit op dat moment geldende regels op grond van de Provinciale milieuverordening Gelderland. Voor de activiteit blijven de op dat moment geldende regels van toepassing.
2. Het in artikel 3.20 gestelde verbod voor een begraafplaats is niet van toepassing op een op 16 oktober 2014 in overeenstemming met de daarvoor op dat moment geldende regels op grond van de Provinciale milieuverordening Gelderland gehouden begraafplaats.

Artikel 8.12 (overgangsbepalingen inrichtingen in Boringsvrije zones)

1. De verboden in artikel 3.25, eerste lid, op het hebben van werken of het verrichten van handelingen waardoor direct of indirect warmte aan de bodem of het grondwater wordt onttrokken of toegevoegd, en in artikel 3.25, tweede lid, onder a, op het hebben van een boring zijn niet van toepassing, voor zover de activiteiten op 16 oktober 2014 werden uitgevoerd in overeenstemming met de op dat moment geldende regels van de Provinciale milieuverordening Gelderland. De regels van de Provinciale milieuverordening Gelderland blijven toepassing tot 17 oktober 2024.
2. Als voor een inrichting als bedoeld in het eerste lid een omgevingsvergunning voor een inrichting is vereist, verbindt het bevoegd gezag uiterlijk 1 maart 2020 aan de vergunning de voorschriften die zijn bedoeld in artikel 3.25, derde lid, onder b, onderdeel ii. Het bevoegd gezag bepaalt daarbij dat die voorschriften pas in werking treden met ingang van 17 oktober 2024 of zoveel eerder als dit in het belang van de grondwaterbescherming

voor waterwinning noodzakelijk is.

3. Als voor een inrichting als bedoeld in het eerste lid geen omgevingsvergunning voor een inrichting is vereist, is artikel 3.25, derde lid, onder b, onderdeel i van toepassing met ingang van 17 oktober 2024.

Artikel 8.13 (overgangsbepaling activiteiten buiten inrichtingen in Boringsvrije zones)

Artikel 3.26 is niet van toepassing op een activiteit die op 16 oktober 2014 wordt ondernomen in overeenstemming met de voor die activiteit op dat moment geldende regels op grond van de Provinciale milieuverordening Gelderland. Voor die activiteit blijven die regels van toepassing tot 17 oktober 2018.

Artikel 8.14 (overgangsbepalingen lopende procedures voor omgevingsvergunningen en ontheffingen)

1. Als een aanvraag om een omgevingsvergunning of een aanvraag tot wijziging of intrekking daarvan, of een ambtshalve voornemen tot wijziging of intrekking bekend is gemaakt voor het tijdstip waarop deze verordening in werking treedt, blijven de voorschriften van de Provinciale milieuverordening Gelderland zoals deze luidden op het tijdstip waarop de aanvraag was ingediend of het voornemen tot wijziging of intrekking bekend is gemaakt van toepassing tot het tijdstip waarop de beschikking onherroepelijk is geworden. Op een vergunning die met toepassing van de vorige zin tot stand is gekomen, zijn de artikelen 8.6, 8.8, 8.9 en 8.12, eerste lid, van overeenkomstige toepassing.
2. Als de aanvraag om een ontheffing op grond van een bepaling van afdeling 3.2 van deze verordening is ingediend of het wijzigen of intrekken daarvan of het ambtshalve voornemen daartoe is bekend gemaakt voor het tijdstip waarop deze verordening in werking treedt, blijven de voorschriften van de Provinciale milieuverordening Gelderland hierop van toepassing zoals deze luidden op het tijdstip waarop de aanvraag was ingediend of het voornemen tot wijziging of intrekking bekend is gemaakt tot het tijdstip waarop de beschikking onherroepelijk is geworden. Op een ontheffing die met toepassing van de vorige zin tot stand is gekomen, zijn de artikelen 8.7, 8.11 en 8.13 van overeenkomstige toepassing.

Artikel 8.15 (overgangsbepaling ontgrondingen)

Op aanvragen die zijn ingediend en besluiten die zijn genomen voor 17 oktober 2014 op grond van de Gelderse Ontgrondingenverordening 1997, blijft die verordening van toepassing tot het moment waarop de beslissing op de aanvraag onherroepelijk is geworden.

§ 8.2.2 Overgangsbepalingen nieuwe grenzen beschermingsgebieden grondwater

Artikel 8.16 (reikwijdte)

Deze paragraaf is van toepassing op gebieden waarvoor, als gevolg van de inwerkingtreding van de nieuwe begrenzingen van de gebieden als bedoeld in 3.3, eerste lid, onder a, de bepalingen van paragraaf 3.2.2, 3.2.3 , 3.2.4 , en 3.2.5 voor het eerst van toepassing zijn en daardoor voor het gebied meer gebruiksbeperkingen gaan gelden.

Artikel 8.17 (begrenzing Boringsvrije zone)

1. Dit artikel is van toepassing op de gebieden waarop de bepalingen van paragraaf 3.2.4 voor het eerst van toepassing zijn.
2. De verboden in artikel 3.25, eerste lid, op het hebben van werken of het verrichten van handelingen waardoor direct of indirect warmte aan de bodem of het grondwater wordt onttrokken of toegevoegd en in artikel 3.25, tweede lid, onder a, op het hebben van een boring zijn niet van toepassing tot 1 maart 2026, voor zover de

activiteiten onmiddellijk voor 17 oktober 2014 al werden uitgevoerd.

3. Het tweede lid is niet van toepassing op vervanging of verandering van de werking van de in dat lid genoemde activiteiten.
4. Het bevoegd gezag geeft voor 1 maart 2020 uitvoering aan artikel 3.25 , vierde lid, en bepaalt daarbij dat de voorschriften in bijlage 4, onderdeel D, in werking treden op uiterlijk 1 maart 2026.
5. De verboden in artikel 3.26, eerste lid, op het hebben of verrichten van handelingen waardoor direct of indirect warmte aan de bodem of het grondwater wordt onttrokken of toegevoegd en in artikel 3.26, tweede lid, op het hebben van een boring.zijn niet van toepassing tot 1 maart 2026, voor zover de activiteiten voor 17 oktober 2014 al werden uitgevoerd.
6. De verboden in artikel 3.29, eerste lid, en artikel 3.31 , eerste lid, op het direct of indirect in de bodem brengen van schadelijke vloeibare stoffen zwaarder dan water, zijn niet van toepassing tot 1 maart 2026, voor zover de activiteiten onmiddellijk voor 17 oktober 2014 al werden uitgevoerd.

Artikel 8.18 (begrenzing Grondwaterbeschermingsgebieden)

1. Dit artikel is van toepassing op de gebieden waarop de bepalingen van paragraaf 3.2.3 voor het eerst van toepassing zijn.
2. Artikel 8.10 is van overeenkomstige toepassing.
3. Het bevoegd gezag geeft voor 1 maart 2020 uitvoering aan artikel 3.14 en bepaalt daarbij dat de voorschriften, bedoeld in bijlage 4 Grondwaterbescherming, onderdeel D, in werking treden op uiterlijk 1 maart 2026.
4. Het derde lid is niet van toepassing op de voorschriften genummerd 1, 11, 12 en 13 van bijlage 4, onderdeel D, met dien verstande dat het bevoegd gezag bepaalt dat de voorschriften genummerd 11 en 12 in werking treden op uiterlijk 1 maart 2018.
5. Voor inrichtingen, waarvoor geen omgevingsvergunning vereist is, die onmiddellijk voorafgaand aan het besluit tot vervanging van de bijlage 3 Beschermingsgebieden grondwater al inwerking waren in overeenstemming met de Omgevingsverordening Gelderland, treden de voorschriften, bedoeld in artikel 3.15, tweede lid, voor het hebben van een inrichting, in werking op de tijdstippen:
   a. 1 maart 2018: de voorschriften in bijlage 4, onderdeel D, genummerd 11 en 12;
   b. 1 maart 2026: de overige voorschriften in bijlage 4, onderdeel D, met uitzondering van de voorschriften genummerd 1 en 13, die direct in werking treden.
6. De verboden in de artikelen 3.16, 3.17 en 3.18 op het hebben van de daar genoemde activiteiten, zijn niet van toepassing tot 1 maart 2026, voor zover de activiteiten onmiddellijk voorafgaande aan de inwerkingtreding van het besluit tot vervanging van Bijlage 5 al werden ondernomen in overeenstemming met de Omgevingsverordening Gelderland.

Artikel 8.19 (begrenzing Waterwingebieden)

1. Dit artikel is van toepassing op gebieden waarop de bepalingen van paragraaf 3.2.2 voor het eerst van toepassing zijn.
2. Het bevoegd gezag geeft voor 1 maart 2020 uitvoering aan artikel 3.8 en bepaalt daarbij dat de voorschriften, bedoeld in bijlage 4, onderdeel D, in werking treden op uiterlijk 1 maart 2026.
3. Voor inrichtingen waarvoor geen omgevingsvergunning vereist is, die onmiddellijk voorafgaand aan de inwerkingtreding van het besluit tot vervanging van bijlage 3, al inwerking waren in overeenstemming met de Omgevingsverordening Gelderland, treden de voorschriften bedoeld in artikel 3.9, tweede lid, voor het hebben van de inrichting, in werking op de tijdstippen:
   a. 1 maart 2018, de voorschriften in bijlage 4, onderdeel D, genummerd 11 en 12;
   b. 1 maart 2026, de overige voorschriften in bijlage 4, onderdeel D, met uitzondering van de voorschriften genummerd 1 en 13, die direct in werking treden.

4. Het verbod in artikel 3.10, tweede lid, onder b, is niet van toepassing op werken en constructies die onmiddellijk voorafgaand aan de inwerkingtreding van het besluit tot vervanging van bijlage 3 Beschermingsgebieden grondwater al werden gehouden of gebruikt in overeenstemming met de Omgevingsverordening Gelderland. De op dat moment krachtens de Omgevingsverordening Gelderland geldende regels blijven van toepassing.

Artikel 8.20 (begrenzing Gelderse onderdelen van de boringsvrije zones Engelse Werk en Deventer)

1. Het bevoegd gezag geeft voor 1 maart 2020 uitvoering aan de artikelen 3.25 en 3.26 en bepaalt daarbij dat de vergunninghouder uiterlijk op 1 maart 2026 voldoet aan de voorschriften, bedoeld in bijlage 4 Grondwaterbescherming, onderdeel D.
2. In afwijking van het eerste lid bepaalt het bevoegd gezag dat de vergunninghouder uiterlijk op 1 maart 2018 voldoet aan de voorschriften in bijlage 4, onderdeel D, genummerd 1, 11, 12 en 13.
3. Degene die onmiddellijk voorafgaand aan de inwerkingtreding van dit besluit activiteiten uitvoerde als bedoeld in artikel 3.25 en 3.26, voldoet aan deze artikelen op 1 maart 2026.

Afdeling 8.3 Overgangsrecht hoofdstuk 4 Water

Artikel 8.21 (algemene overgangsbepaling vervallen regels)

De voor 17 oktober 2014 geldende besluiten die zijn genomen op grond van:

a. de Waterverordening provincie Gelderland;
b. de Verordening waterbeheer Gelderland;
c. de Verordening waterkering Gelderland;
d. de Grondwaterverordening Gelderland 1997;
e. titel 6.2 "Bijzondere regels inzake sanering van de waterbodems" van de Provinciale milieuverordening Gelderland;
f. het Besluit Aanwijzen en normeren regionale keringen,

blijven van kracht zolang het bevoegde bestuursorgaan niet anders beslist.

Artikel 8.22 (overgangsbepalingen bodemenergiesystemen)

1. Op een bodemenergiesysteem als bedoeld in artikel 6.4, eerste lid, onder b, van de Waterwet met een pompcapaciteit die niet meer bedraagt dan 10 kubieke meter per uur en dat geïnstalleerd is voor 17 oktober 2014, blijft het op dat moment geldende recht van toepassing.
2. Het eerste lid is alleen van toepassing op:
   a. een bodemenergiesysteem dat is geïnstalleerd voor 22 december 2009;
   b. een bodemenergiesysteem dat is geïnstalleerd na 22 december 2009 waarvoor voor 17 oktober 2014 een melding is ingediend als bedoeld in artikel 6.11, eerste lid, van het Waterbesluit en dit systeem in overeenstemming met deze melding in werking is.
3. Het beëindigen van de onttrekking en van het in de bodem terugbrengen van grondwater bestemd voor een bodemenergiesysteem als bedoeld in het eerste lid, en de datum van afdichting van de bronnen en waarnemingsfilters, wordt tenminste vier weken voor de beëindiging aan Gedeputeerde Staten gemeld.
4. Zo spoedig mogelijk na de beëindiging van het in werking hebben van een bodemenergiesysteem als bedoeld in het eerste en tweede lid wordt het systeem, zonder daarbij het ondergrondse deel te verwijderen, zodanig opgevuld dat de werking van de oorspronkelijke waterscheidende lagen wordt hersteld.
5. Na buitengebruikstelling van een bodemenergiesysteem als bedoeld in het eerste en tweede lid wordt binnen een maand na de afdichting een verslag van de afdichting aan Gedeputeerde Staten toegezonden.

Afdeling 8.4 Overgangsrecht hoofdstuk 5 Verkeer

§ 8.4.1 Wegen

Artikel 8.23 (overgangsbepalingen wegen)

1. Een vergunning verleend op grond van de Wegenverordening Gelderland 2010, wordt aangemerkt als een vergunning op grond van artikelen 5.3, 5.4 en 5.5 van deze verordening.
2. Een aanvraag om een vergunning ingediend krachtens de Wegenverordening Gelderland 2010, wordt aangemerkt als een aanvraag om een vergunning op grond van artikelen 5.3, 5.4 en 5.5 van deze verordening.

§ 8.4.2 Vervoer gevaarlijke stoffen

Artikel 8.24 (overgangsbepaling vervoer gevaarlijke stoffen)

De bij Besluit aanwijzing provinciaal wegennet vervoer gevaarlijke stoffen aangewezen provinciale wegen gelden als aangewezen op grond van artikel 5.10 van deze verordening.

Afdeling 8.5 Inwerkingtreding en citeertitel

Artikel 8.25 (inwerkingtreding)

Deze verordening treedt in werking met ingang van de dag na publicatie in het Provinciaal Blad.

Artikel 8.26 (citeertitel)

Deze regeling wordt aangehaald als: Omgevingsverordening Gelderland.

BIJLAGEN BIJ REGELS

bijlage 1 Vaarwegen

bijlage 1 Vaarwegen

bijlage 2 Weg en wegdelen buiten de routering vervoer gevaarlijke stoffen

bijlage 2 Weg en wegdelen buiten de routering vervoer gevaarlijke stoffen

bijlage 3 Beschermingsgebieden grondwater

bijlage 3 Beschermingsgebieden grondwater

bijlage 4 Grondwaterbescherming

bijlage 4 Grondwaterbescherming

bijlage 5 Kernkwaliteiten Gelders natuurnetwerk en Groene ontwikkelingszone

bijlage 5 Kernkwaliteiten Gelders natuurnetwerk en Groene ontwikkelingszone

bijlage 6 Kernkwaliteiten Nationale Landschappen

bijlage 6 Kernkwaliteiten Nationale Landschappen

bijlage 7 Ontwikkeltijd natuurbeheertypen

bijlage 7 Ontwikkeltijd natuurbeheertypen

bijlage 8 Gelijkwaardige natuurbeheertypen

bijlage 8 Gelijkwaardige natuurbeheertypen

bijlage 9 Vrijstelling storen en doden diersoorten

bijlage 9 Vrijstelling storen en doden diersoorten

bijlage 10 Vrijstelling vangen diersoorten

bijlage 10 Vrijstelling vangen diersoorten

bijlage 11 Groeilocaties groei-krimpbeleid Veluwe

bijlage 11 Groeilocaties groei-krimpbeleid Veluwe

Provincie Gelderland
Markt 11
6811 CG Arnhem
Postbus 9090
6800 GX Arnhem
026 359 99 99
provincieloket@gelderland.nl
www.gelderland.nl